This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

CBHJ
.009

Library
of the
University of Wisconsin

TEXTUS
HEBRAICI EMENDATIONES

QUIBUS

IN VETERE TESTAMENTO NEERLANDICE VERTENDO

USI SUNT

A. KUENEN, I. HOOYKAAS, W. H. KOSTERS, H. OORT,

EDIDIT

H. OORT.

LUGDUNI BATAVORUM
TYPIS E. J. BRILL.
MCM.

90252
NOV 17 1905

PRAEFATIO.

Emendationum quibus usi eramus conspectum in lucem edere ego et Kostersius, jam antequam nostra Veteris Testamenti interpretatio prelo mandaretur, decreveramus. Cujus vix primus prodierat fasciculus, cum mihi carissimus socius morte eripitur, ita ut haec quoque laboris pars soli mihi relinqueretur. Mihi ergo gratissimum, operi utilissimum fuit quod collega meus B. D. Eerdmans, neque temporis neque laboris parcus, plagularum corrigendarum officio fungi voluit. Quod autem Latine hunc scripsi conspectum editorum rogatu factum est, ut ii quoque apud exteros qui interpretatione nostra non utuntur aliquem inde percipere fructum possent. Nemo tamen de eo plura vel majora sibi promittat quam ea sunt quae nos dare voluimus: minime hic omnes enumerantur loci ubi Veteris Testamenti textum emendatione egere verisimile sit; ii tantum indicantur quos librorum interpretibus mutare necessarium visum est; saepe meri corriguntur calami lapsus; saepe notae et vulgo doctorum probatae recipiuntur emendationes; accedunt tamen et novae.

Usi sunt interpretes S. Baerii editionis ea parte quae jam prodiit in lucem.

Invitis nobis in hunc libellum errores quidam irrepserunt. Sunt hi:

Pag. 2. Post annotationem in XV : 10 ins. 12. D. חשכה.

„ 2. l. 3 a margine inferiore ante 17 pone XVII.

„ 2. l. 2 a „ „ pro XVII ad 18 l. XVIII : 1. Pro באלני l. באלון, sicut XIII : 18.

Pag. 7. l. 6 a margine inferiore ante Pro ins. 19.

„ 28. l. 2 a „ „ post III ins. 1. Pro נפרץ l. פֹרֶץ.

Pag. 29. ad 1 Sam. V : 3, pro וירמו l. ויקמו.

„ 52. l. 4 a margine inferiore post תתחבאו ins. vel תחבאו.

Pag. 53. l. 4 a margine inferiore annotationi ad versum 2 adde: et transpone בחדר המטות post posterius אתו.

Lugd. Bat. d. XX m. Oct. a[i] MCM. H. OORT.

D. = Dele; ins. = insere; l. = lege; in t. Hebr. = in textu Hebraico.

GENESIS.

I : 6. In finem transpone ויהי כן ex versu 7. — 8. Post שמים ins. וירא אלהים כי טוב. — 20. In fine adde ויהי כן. — 26. Post ובכל ins. חית.

II : 2. Pro priore השביעי l. הששי. — 4. Pro ארץ ושמים l. שמים וארץ. — 19. Post אלהים ins. עוד. — 20. Pro ולעוף l. ולכל עוף. — 23. Pro מאיש l. מאישה. — 24. Post והיו ins. שניהם.

III : 2. Pro מפרי l. מכל. — 11. Post ויאמר ins. לך. — 17, 21. Pro וּלְאדם l. וְלָאדם.

IV : 1. Pro את ultimo l. מאת. — 8. Post prius אחיו ins. נלכה השדה. — 15. Pro לכן l. לא כן. — 20. Ante מקנה ins. קנה. — 26. Pro אז הוחל l. זה החל.

V. In hoc capite multi numeri ex textu Samaritano petiti sunt. — 22. Post האלהים l. ויחי.

VI : 2. Pro מכל l. כל. — 13. Pro את l. מעל. — 16. Transpone verba ואל אמה תכלנה in finem versus.

VII : 3. Post השמים ins. הטהור, et post ונקבה ins. ומעוף אשר לא טהור הוא שנים זכר ונקבה. — 13. Pro אתם l. אתו. — 17. Post יום ins. וארבעים לילה.

VIII: 7. Post הערב ins. לראות הקלו המים. — 19. Pro verbis octavis primis l. כל החיה וכל הבהמה וכל העוף וכל הרמש הרומש.

IX: 4. D. בנפשו. — 6. Pro האדם l. אדם, et pro באדם l. בדם. — 10. D. verba tria ultima. — 20. Post נח ins. להיות.

X: 4. Pro ודדנים l. ורדנים. — 5. Post גוים ins. אלה בני יפת. — 14. D. אשר יצאו משם פלשתים. — 23. Pro ומש l. ומשך. — 28. Pro עובל l. עיבל.

XI: 31. Pro ויצאו אתם l. ויוציאו אותם. — 32. Pro חמש שנים ומאתים l. ארבעים ומאה.

XII: 7. Post ויאמר ins. לך.

XIII: 6. D. prius לשבת יחדו. — 18. Pro באלני l. באלון.

XIV: 4. Ante שלש pone ב. — 5. Ante קרבים pone ו. — 6. Pro בהררם l. בהררי, et pro איל l. אילת. — 7. Pro שדה l. שרי. — 12. D. וילכו. — 13. Pro אלוני l. אלון, sicut XIII: 18. — 20. Post לך ins. אברם. — 22. Post אל ידי d. יהוה.

XV: 1. Pro הרבה l. ארבה. — 2. D. הוא דמשק. — 10. Pro בתוך l. בתור. — 18. Pro מנהר l. מנחל.

XVI: 13. Pro הלם l. אלהים, et post ראיתי ins. ואחי. — 17. Ante בת d. ה.

XVII: 1. L. אלון sicut XVIII: 18. — 15. Post ויאמר ins. לה. — 20. Post ועמרה ins. באה אלי, et ante חטאתם

d. ן. — 21. Pro כלה l. כלם, ante אם d. ן, et ante ארעה pone ן.

XIX : 9. Pro גש l. גשו, et d. posterius ויאמרו. — 12. D. ו חתן. — 13. Pro צעקתם l. צעקתה, et pro ultimo verbo l. לשחתה. — 15. Post הנמצאת l. וצא. — 18. Pro אלהם l. אליו.

XX : 4. Pro הגוי גם l. הגם. — 10. Pro ראית l. יראת. — 13. Pro התעו l. התעה. — 16. Pro לכל l. ולכל, et pro duobus ultimis verbis l. הכל נוכחת.

XXI : 14. ואת הילד transpone ante שם. — 17. Pro באשר הוא שם l. כאשר הוא שם. — 20. Pro verbo ultimo l. קשת, nisi potius sive רבה sive קשת deleas. — 23. Ante כחסד pone ו. — 30. Post ויאמר ins. אברהם, et pro כבשת l. הכבשת.

XXII : 13. Pro אחר l. אחד. — 14. Pro יראה l. יֵרָאֶה. — 16. In fine pone ממני. — 17. Pro שער l. שערי.

XXIII : 1. Ante prius חיי ins. שני, et d. verba tria ultima. — 6. In unitio pro לו, verbo ultimo versus praecedentis l. לו. — 11. Pro לא l. לו, et ante בני עמי ins. כל. — D. נתתי. — 15. In initio l. לו, sicut in versibus 6 et 11.

XXIV : 10. D. prius וילך. — 22. Post משקלו ins. וישם אל אפה. — 23. Ante היש pone ו. — 27. Ante אנכי pone כי. — 32. Pro ויבא l. ויבא. — 36. Pro זקנתה l. זקנתה. — 38. Post ולקחת ins. משם. — 41. D. verba tria prima. —

50. D. ובתואל. — 54. Pro ויקומו l. ויקום. — 62. Pro מבוא l. מדבר. — 63. Pro לשוח l. לשוט.

XXV : 3. Post הין ins. רעואל ונבדאל. — 5. In fine pone בנו. — 8. Pro וְשָׂבֵעַ l. וּשְׂבַע ימים. — 18. D. בואך אשורה. — 26. Post בלדת ins. רבקה.

XXVI : 5. Post אברהם ins. אביך. — 7. Pro לאשתו l. לרבקה אשתו, et post אשתי ins. הִוא כי אמר. — 11. Pro העם l. עמו. — 18. Pro בימי l. עבדי. — 33. Pro שבעה l. שבע. — 34. Pro בארי l. באר, et pro החתי l. החוי.

XXVII : 5. Pro להביא l. לאביו. — 24. Pro אתה l. האתה. — 25. Pro מציד l. מצידך. — 27. Post שדה ins. מלא. — 33. Pro verbis duobus ultimis l. בָּרֵךְ וַיְהִי, quorum prosterius junge cum versu 34. — 40. Pro תריד l. תאדר. — 42. Pro מתנחם l. מתנקם. — 46. D. מבנות חת כאלה.

XXIX : 2. Pro והאבן l. ואבן. — 3 et 8. Pro העדרים l. הרעים. — 13. Pro שמע l. שם. — 27. Pro ונתנה l. ואתן. — 32. Post בעניו ins. ויתן לי בן. — 34. Pro קרא l. קראה.

XXX : 9. In fine pone ויבא אליה. — 13. Pro באשרי l. אַשְׁרֵי. — 16. Post תבוא ins. הלילה, et pro הוא l. ההוא. — 31. D. verbum ultimum.

XXXI : 1. Post וישמע ins. יעקב. — 13. Post האל ins. הנראה לך, et in fine adde והייתי עמך. — 16. D. כי. — 25. Pro אחיו l. אהלו. — 28. Pro אביכם l. אביך. — 32.

In initio adde ויאמר יעקב, et post עמדי ins. אשר לך. — 37. Pro בה l. פה. — 44. Pro verbis quatuor ultimis l. אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך. — 46. Pro ויקחו l. וילקטו. — 53. D. אלהי אביהם.

XXXII: 22 (in t. Hebr. 23). Pro הוא l. ההוא. — 23 (in t. Hebr. 24). Ante אשר ins. כל. — 30 (in t. Hebr. 31). Pro פניאל l. פנואל.

XXXIII: 2. Pro ראשנה l. בראשנה. — 5. Post וישא ins. עשו. — 11. Pro הבאת l. הבאתו. — 20. Pro לו אֵל l. אֶל.

XXXIV: 5. Post טמא ins. בן חמר. — 13. Transpone במרמה post וידברו. — 29. Post ויבזו ins. את כל אשר בעיר.

XXXV: 7. D. אל, et pro נגלו l. נגלה. — 11. D. גוי ו. — 13. D. verba quatuor ultima. — 22. Post ישראל ins. וירע בעיניו.

XXXVI: 2. Pro tertio בת l. בן, et pro החוי l. החרי. — 6. Pro אל ארץ l. מארץ כנען. — 16. D. אליף קרח. — 24. Fortasse pro הימם legendum המים. — 26. Pro דִישָׁן l. דִישֹׁן. — 27. Pro ועקן l. ויעקן. — 39. Pro הדר l. הדד.

XXXVII: 2. Pro בצאן l. בְּצאן אביו. — 4. Pro אחיו l. בניו, et pro דברו l. לדבר לו. — 5. D. verba ultima quatuor. — 17. Post שמעתי scribe ם.

XXXVIII: 3. Pro ויקרא l. ותקרא. — 5. Pro והיה l. ותהי. — 15. In fine adde ולא הכירה. — 16. Pro אל l. את. — 21. Pro מקומה l. המקום. — 23. Pro תקח לה

l. קח לך. — 25. Pro ויקרא l. ותקרא. Item in versu 30.

XL : 10. Pro כפרחה עלתה נצה l. כְּפֹרַחַת עָלְתָה נִצָּהּ. — 14. Pro זכרתני l. זְכַרְנִי. — 19. D. prius מעליך.

XLI : 14. Pro ויגלח et ויחלף l. ויגלחו et ויחלפו. — 19, 20, 27. Pro רקות l. דקות. — 22. In initio adde ואשכב. — 27. Post הקדים ins. שבע שנים הנה. — 31. Post ההוא ins. אשר יהיה. — 34. Pro וחמש l. ויחמש. — 35. D. posterius אכל et pro ושמרו l. וישמרו. — 43. Pro היו l. היה השבע. — 56. Post בהם ins. בר. — 57. Pro הארץ l. הארצות.

XLII : 1. Pro תתראו l. תְּאַחֲרוּ. — 2. D. ויאמר. — 30. Post אתנו ins. במשמר.

XLIII : 16. Pro אתם את l. אותם ואת. — 25. Pro יאכלו l. יאכל. — 28. Post חי ins. ויאמר ברוך האיש ההוא לאלהים. — 34. Pro וישא l. וישאו.

XLIV : 4. In fine adde למה גנבתם לו גביע הכסף. — 10. D. ultima verba novem.

XLV : 5. Pro למחיה l. לְמַחֲיֶה. — 19. Pro צויתה l. צוה להם.

XLVI : 13. Pro ויוב l. וישוב. — 22. Pro ילד l. ילדה. — 23. Pro חשים l. חשם. — 28. Pro להורת l. לְהֵרָאוֹת.

XLVII : 5, 6. Post לאמר transpone verba quindecim ultima versus 6, post quae ins. ויבאו מצרים אל יוסף יעקב ובניו וישמע פרעה מלך מצרים ויאמר פרעה אל יוסף לאמר. 16. Post לכם ins. לחם. — 19. Post לעיניך ins. והאדמה

תֵּשֶׁם. — 21. Pro העיר אתו לערים l. העביד אתו לעבדים. — 24. Pro בתבואת l. מֵהַתבואת, et d. verba ultima duo. — 26. Pro לחמש l. החמש.

XLVIII: 1. In fine adde וילך אל יעקב. — 7. Post מפדן ins. ארם. — 8. Post אלה ins. לך.

XLIX: 4. D. עלה. — 6. Pro כְּבֹדִי l. כְּבֵדִי. — 9. Pro מִטֶּרֶף בְּנִי עָלִיתָ l. מִטְּרֵף בְּנֵי עָלוֹת. — 12. Pro סותה l. כסותו. — 14. Pro גֶּרֶם l. גֵּרִים. — 19, 20. Pro עקב׃ מאשר l. עקבם : אשר. — 24. Pro משם רעה l. מִזְּרֹעֵי. — 25. Pro ואת l. ומאל. — 26. Pro הורי עד l. הררי־עד. — 30. Pro במערה אשר בשדה l. במערת.

L: 5. Post השעני ins. לפני מותו, et post את אבי ins. כאשר השבעני.

EXODUS.

I: 1. Post יעקב ins. אביהם. — 10. Pro תקראנה l. תקראנו. — 11. Pro ויבן l. ויבנו. — 15. Pro לַמְיַלְּדֹת l. לִמְיַלְּדֹת. — Pro כי חיות l. כַּחַיּוֹת. — 22. Post הילוד ins. לעברים.

II: 6. Pro ותראהו את הילד l. ותרא. — 15. Pro priore וישב l. ויבא. — 18. D. רעואל. — 21. Post למשה ins. לאשה. — 25. Pro וידע l. וַיֵּדְעֵם.

III: 6. Pro אביך l. אבותיך.

IV : 1. In fine adde מה אומר אליהם. — 18. Pro יתר l. יתרו. — 20. Pro כנין l. בנו.

V : 4. Pro תפריעו l. תפרידו. — 5. Pro עם l. מעם. — 9. Pro ויעשו l. וישעו. — 14. D. גם תמיל. — 16. Pro וחטאת l. בְחַטָאת. — 21. Pro בידם l. בידו. — 24 (in t. Hebr. VI : 1). Pro וביד חזקה l. ובזרוע נטויה.

VI : 12 (in t. Hebr. 13). D. ן אל בני ישראל.

VII : 2. Pro ושלח l. וישַׁלַּח. — 5. Ante מצרים ins. כל. — 9. Pro יהי l. והיה. — 11. D. חרטמי מצרים. — 24. Pro מים לשתות l. לשתות מים.

VIII : 3 (in t. Hebr. VII : 28). Pro ובעמך l. ובבית עמך. — 12 (in t. Hebr. 8). Pro לפרעה l. פרעה.

IX : 7. Ante ישראל ins. בני. — 17. Pro מסתולל l. מתעולל. — 30. D. אלהים.

X : 1. Pro בקרבו l. בקרבם. — 11. Pro לכו l. יֵלְכוּ, pro ועבדו l. וְעָבְדוּ, et pro ויגרש l. ויגרשו. — 12. Pro בארבה l. להביא הארבה. — 17. Pro שא l. שאו. — 18. Post ויצא ins. משה. — 21. Pro posteriore חשך l. החשך.

XII : 8. Pro ומצות על מררים l. על מצות ומררים. — 17. Pro המצות l. המצוה. — 39. Pro גרשו מצרים l. גרשום מצרים, et pro להם l. לדרך.

XIII : 12. Ante ליהוה ins. העביר.

XIV : 6. Post ויאסר ins. פרעה, et ante עמו ins. כל. — 9. D. inde a כל usque ad וחילו. — 13. Pro posteriore אשר

l. כאשר. — 20. Pro ויאר החשך העגן l. חשך ויאר הענן. — 25. Pro ויסר l. ויאסר. — 26. Post המים ins. ויכסו.

XV : 2. Pro זמרת l. זמרתי. — 22. Pro ויצאו l. ויוציאהו. — 25. Post ויצעק ins. משה.

XVI : 6—12. Confer annotationem ad versionem. — 14. D. posterius דק. — 31. Pro בית l. בני. — 34. In initio adde ויעש אהרן.

XVII : 2. Pro תנו l. תנה. — 10. Ante להלחם ins. ויצא. — 14. Ante זכרון pone ל. — 16. Pro כם l. נם.

XVIII : 4. Pro באזרי l. אֶזְרִי. — 6. Pro אני l. הנה. — 7. Pro ויבאו l. ויביאהו. — 10. D. verba septem ultima. — 16. Pro בא l. ובאו. — 19. Pro הדברים l. דבריהם. — 22. Pro וְהָקֵל l. וְהֵקַלּוּ.

XIX : 12. Pro העם l. ההר, et post סביב ins. ואל העם תאמר. — 23. Pro בנו l. בו.

XX : 18. Pro וַיַּרְא l. וַיִּרָא. — 26. Pro עליו l. אליו.

XXI : 2. Pro יעבד l. יעבדך. — 4. Pro לאדניה l. לאדניו. — 17, 16. Confer annotationem ad versionem.

XXII : 5 (in t. Hebr. 4). Post אחר ins. שלם ישלם משדהו כתבואתו ואם כל השדה יבער. — 10 (in t. Hebr. 9). D. או נשבה. — 25 (in t. Hebr. 24). Pro עמי את l. אחיך.

XXIII : 2. In fine adde המשפט. — 8. Post יעור ins. עיני. — 15. Pro יֵרָאוּ l. יִרְאוּ. — 17. Pro יֵרָאֶה l. יִרְאֶה, et pro אל l. את. — 20. Pro מלאך l. מלאכי. — 22. Pro

בקלו l. בקלי. — 25. Pro וברך l. וברכתי. — 31. Pro יגרשתמו l. יגרשתים.

XXV: 9. Post אותך ins. על ההר. — 10. Pro ועשו l. ועשית. — 19. Pro תעשו l. תעשה. — 31. Pro קנה l. קניה. — 37. Pro והעלה l. והעלית, et pro והאיר l. והאירו. — 39. Pro יעשה l. תעשה, et ante את scribe ו.

XXVI: 24. Pro תמים l. תאמם.

XXVII: 7. Pro והובא l. והבאת. — 6. Pro יעשו l. יֵעָשֶׂה. — 11. Pro ארך l. אמה, et pro ועמדו l. ועמודיהם. — 16. Ante עמדיהם scribe ו. — 18. Pro בחמשים l. באמה, et d. ואדניהם נחשת.

XXVIII: 1. Pro לכהנו l. לכהן. — 3. Pro חכמי l. חכם, et pro לכהנו l. לכהן. Item in versu 4. — 7. Pro אל et וחבר l. על et יחבר. — 9. Pro שהם l. השהם. — 33. Post שני ins. ושש משזר.

XXIX: 9. Pro אבנט l. אבנטים, et d. אהרן ובניו. — 10. Post לפני ins. יהוה פתח. — 36. Pro על הכפרים l. לכפרים. — 42. Pro לכם l. לך.

XXX: 6. D. ארון העדת לפני הכפרת. — 20. Pro מים l. במים. — 27. Ante כליה ins. כל.

XXXI: 3. D. ו ante בכל. — 10. In fine adde לי.

XXXII: 6. Pro וישכמו, ויעלו et ויגשו l. singularia. — 29. Pro מלאו l. מלאתם, et d. כי, item d. ו ante לתת. — 31. Pro אנא l. הנה.

XXXIII : 2. Pro מלאך l. מלאכי. — 5. Pro וארעה l. ואודיעך. — 13. Pro וראה l. וארעה.

XXXIV : 10. Post ברית ins. עמך vel אתך. — 18. Pro אשר l. כאשר. — 19. Pro תזכר l. הזכר. — 23. Pro יֵרָאֶה l. יִרְאֶה. — 24. Pro לֵרָאוֹת l. לִרְאוֹת.

XXXV : 2. Transpone קדש post שבתון. — 17. Pro אדניה l. אדניהם. — 31. Pro ובכל l. כל.

XXXIX : 24. Ante משזר ins. שש. — 25. D. posterius בתוך הרמנים.

LEVITICUS.

I : 7. Pro הכהן l. הכהנים. — 12. Transpone ואת ראשו ואת פרדו in finem versus.

II : 8. Pro והקריבה l. והקרבתה.

III : 5. Post האש ins. אשר על המזבח. — 16. Post ניחוח ins. ליהוה.

IV : 14. Post בקר ins. תמים. — 17. Pro הפרכת l. פרכת הקדש. — 21. Pro והוציא l. והוציאו. — 29. Post במקום ins. אשר ישחטו את. — 33. Pro ישחט l. ישחטו.

V : 2. Pro posteriore טמא l. ידע. — 6. Post מחטאתו ins. אשר חטא ונסלח לו.

VI : 9 (in t. Hebr. 2). In fine adde ולא תכבה. — 10. (in t. Hebr. 3). Pro מדן l. מדו. — 14 (in t. Hebr. 7). Pro הקרב l. יקריבו. — 15 (in t. Hebr. 8). Pro ממנו l. ממנה,

et ante ריח ins. אשה. — 20. (in t. Hebr. 13). Ante מנחה scribe ל. — 21 (in t. Hebr. 14). Pro תפוני l. תְּפֻרֶנָּה, ante מנחת scribe ל, et ante ריח ins. אשה.

VII : 2. Pro יזרק l. יזרקו. — 3. Pro יקריב l. יקריבו, et in fine adde ואת כל החלב אשר על הקרב. — 24. Pro וחלב l. כחלב. — 28. Pro verbis quatuor primis l. ואל בני ישראל תדבר.

VIII : 20. Pro ויקטר l. ויקרב. — 30. Ante על בגדיו et ante את בגדיו pone ו.

IX : 3. Pro בני l. זקני. — 4. Pro נראה l. יראה. — 21. Ante יהוה ins. משה.

XI : 2. Ante פרסת ins. שתי. — 20. Ante בימים ins. במים. — 26. D. prius איננה.

XIII : 5. Pro בעיניו l. בעיני. Item in versu 37. — 31. Pro שחר l. צהב. — 33. Pro יְגַלֵּחַ l. יִגְלַח.

XIV : 31. D. verba quatuor prima.

XV : 14. Pro ובא l. והבא. — 31. Pro והזרתם l. והזהרתם.

XVII : 14. D. בנפשו.

XVIII : 17. Pro שארה l. שארך.

XIX : 20. Post תהיה ins. לו, et pro יומתו l. יומת. — 26. Pro הדם l. ההרים. — 30. Pro וּמִקְדָּשִׁי l. וּמִקְדָּשַׁי.

XX : 7. Post כי ins. קדוש. — 10. D. איש אשר ינאף את אשת, ut e dittographia natum. — 23. Pro הגוי l. הגוים.

XXI : 2. Pro לאמו ולאביו l. לאביו ולאמו. — D. quatuor

prima verba; nisi legas לא יטמא לאחותו הבעולה. — 6. Pro קדש l. קדושים. — 8. Pro מקדשכם l. מקדשם. — 14. Pro זנה l. וזנה.

XXII : 11. Pro וילידו l. ויליד.

XXIII : 17. Post שתים ins. חלות. — 20. Ante כבשים scribe ה, et pro לכהן l. ולכהן יהיו. — 21. D. וקראתם. — 22. Pro בקצרך l. לקצר.

XXIV : 3. Pro יערך l. יערכו, et post אהרן ins. ובניו. — 8. Pro יערכנו l. תערכנו. — 18. D. verba quatuor prima.

XXV : 30. Pro לא (ketib) s. לו (kere) l. לה. — 31. Pro ובתו l. ובית. — 33. Ante יגאל ins. לא, et pro בית ועיר l. ביתו בעיר. — 35. Pro גר l. כגר, et post וחי ins. אחיך. — 36. D. verba tria ultima. — 47. Ante תושב scribe ו. — 50. Pro כימי l. כמו.

XXVI : 2. Pro ומקדשי l. ומקדשי. — 39. D. אתם, ut ex dittographia ortum.

NUMERI.

I : 14. Pro דעואל l. רעואל. — 22. D. פקדיו. — 44. Pro אחד l. למטה ראשים.

II : 3. D. והחנים. — 20. Pro ועליו l. והחנים עליו.

III : 16. Pro צוה l. צוהו. — 28. L. in initio פקדיהם.

IV : 6. Post ופרשו ins. עליו. — 27. Pro במשמרת l. בשמותם. — 41. Adde in fine ביד משה. — 49. Pro פקד

l. פקדו; transpone ביד משה post יהוה, et pro ופקדיו אשר l. ויפקדו כאשר.

V : 18. Pro המרים l. המארים. Item in versibus 19, 23, 24 (bis). — 27. Pro והיתה l. והיה.

VI : 20. Post לכהן ins. יהוה.

VIII : 16. Transpone כל ante בכור.

IX : 2. D. ו ante יעשו. — 3. Pro תעשו l. bis יעשו. — 16. Post יכסנו ins. יומם.

X : 6. Post תימנה ins. ותקעתם תרועה שלישית ונסעו המחנות החונים ימה ותקעתם תרועה רביעית ונסעו המחנות החונים פצונה. — 9. Scribe ל ante מלחמה. — 18. Ante ראובן ins. בני. — 20. Pro דעואל l. רעואל. — 33. D. posterius שלשת ימים דרך. — 36. Pro שׁוּבָה l. שְׁבָה, et pro רבבות l. וּבֵרַכְתָּ.

XI : 34. Pro ויקרא l. וַיִּקָּרֵא.

XII : 6. Transpone יהוה post ויאמר et pro נביאכם l. נביא בכם. — 8. D. ומראה. — 12. Pro תהי l. נהי. — 13. Pro אל l. אֶל.

XIII : 7. Ante יוסף ins. למטה, et sit spatium post בן. — 22. Pro ויבוא l. ויבואו. — 29. Post והחתי ins. והוי. — 33. D. בני ענק מן הנפלים.

XIV : 10. Pro אהל l. הענן על אהל. — 13. Pro ושמעו l. אמרו. — 14. Pro ואמרו אל l. וכל. — 16. Pro וישחטם l. וישטחם. — 17. Pro כוח l. כוחך. — 23. Post לאבתם ins. ובניהם אשר אתי פה אשר לא ידעו טוב ורע להם

אתן את הארץ. — 27. D. verba novem prima. — 33. Pro רעים l. תעים. — 45. Adde in fine וישבו עד המחנה.

XV : 6. Pro או לאיל l. ולאיל. — 9. Pro והקריב l. והקרבת. — 15. D. הקהל, et post הגר ins. בך. — 26. Pro בשגגה l. השגגה. — 39. Pro לציצת l. לאות.

XVI : 1. D. ויקח et ואון, et pro פלת בני l. פלוא בן. — 37, 38 (in t. Hebr. XVII : 2, 3) Pro קדשו l. קָדְשׁו, et d. את. — 39. (in t. Hebr. XVII : 4) Post אלעזר ins. בן אהרן.

XVII : 4 (in t. Hebr. 19). Pro לכם l. לך.

XVIII : 2. D. ואתה ובניך אתך.

XIX : 3. Pro ונתתם l. ונתת, pro והוציא l. הוציאו, et pro ושחט l. ושחטו. — 5. Pro ושרף l. ושרפו. — 12. Pro priore יטהר l. וטהר. — 21. Pro להם l. לכם.

XX : 8. Pro ודברתם l. ודברת.

XXI : 3. Post הכנעני ins. בידו. — 18. Pro במשענתם וממדבר l. במשענתמו ממדבר. — 19. Pro וממתנה l. מבאר. — 20. Pro ראש l. מראש, et pro הנשקפה l. הנשקף. — 26. Pro מידו l. מיבק. — 28. Pro ער l. עריו. — 30. Pro חשבון l. מחשבון, pro ונשים l. ונשידם, et pro בפח אשר l. נפחה אש. — 32. Pro וילכדו l. וילכדה, et ante בנתיה pone ו.

XXII : 1. Pro בערבות l. בערבת, et sic saepe. — 4. Post הקהל ins. הזה. — 11. Pro העם היצא l. עם יצא. — 12. Ante לא posterius pone ו. — 32. Pro לשטן l. לשטנך. —

33. Pro אולי l. לולי. — 35. Pro תדבר l. תשמר לדבר.

XXIII : 2. D. בלק ובלעם. — 3. Pro שפי l. לכשף. — 10. Pro ומספר l. ומי ספר, et pro רבע l. רִבְאוֹת. — 20. Pro וברך l. אברך. — 21. Pro הביט l. אביט, et pro ראה l. אראה. — D. versum 22. — 23. Pro פָּעַל l. פֹּעֵל.

XXIV : 4. Post אל ins. וידע דעת עליון. — 6. Pro כאהלים l. כאלים. — 8. Pro וחצין l. וחלצין. — 17. Pro וקרקר l. וקדקד. — 18. Pro שעיר l. עשו, et pro איבין l. איבו. — 19. Pro מעיר l. מעירו.

XXV : 12. D. אמר, et pro בריתי l. ברית, nisi בריתי sit status constructus nominis ברית.

XXVI : 3. Pro וידבר l. ויספרו, et d. לאמר. — 5. Post ובני ראובן (six legendum pro בני) ins. למשפחתם, et l. לחנוך. — 8. Pro ובני l. ובן. — 14. Post השמעני ins. לפקדיהם. — 23. Pone ל ante תולע. — 30. Pro איעזר לאביעזר, et pro האיעזרי l. האביעזרי. — 31. Pro ואשריאל l. לאשריאל, et pro ושכם l. לשכם. — 32. Pro ושמידע l. לשמידע, et pro וחפר l. לחפר. — 39. Pro השופמי. השפופמי. — 40. Post ונעמן ins. לארד. — 59. Pro יָלְדָה אתה l. יֻלְּדָה.

XXVII : 4. Pro תנה l. תנו.

XXVIII : 2. Pro לאשי ריח l. אשי לריח. — 27. Post כבשים ins. תמימים.

XXX : 8 (in textu Hebr. 9). Post נפשה ins. לא יקום

כי הניא אותה אישה. — 15 (in textu Hebr. 16). Pro עֲוֹנָהּ l. עונה.

XXXI: 3. Pro החלצו l. יחלצו. — 5. Pro וימסרו l. ויספרו. — 6. D. לצבא posterius. — 15. Pro הַחִיִּיתֶם l. למה החייתם. — 16. Pro למסר l. למעל. — 21. Post אנשי ins. הבאים מן. — 29. Pro תקחו l. תקח.

XXXII: 3. Pro ושבם l. ושבמה. — 17. D. חשים. — 31. Pro יהוה l. אֲדֹנָי. — 33. Pro לעריה l. ועריה.

XXXIII: 8. Pro מפני l. מפי. — 40. Pro בבא l. כי באו. — 55. Ante ישבי ins. כל.

XXXIV: 3. Pro מנגב l. מנגד. — 7. D. הר. — 10. Pro והתאויתם l. וְתֵאִיתֶם. — 11. Pro הרבלה l. בעלה.

XXXV: 6. Post ללוים ins. תתנו להם. — 12. Post מגאל ins. הדם. — 18. Pro או l. ואם. — 32. Pro מקלטו לשוב l. מקלט ולשוב. — 33. Post אתם ins. יושבים.

XXXVI: 2. Pro צִוָּה ביהוה l. צִוָּה בשם יהוה, nisi potius nil nisi צֻוָּה legendum sit.

DEUTERONOMIUM.

I: 8. Pro נשבע יהוה l. נשבעתי. — 15. Pro את ראשי l. מכם מכל. — 28. Pro ורם l. ורב. — 33. Pro לְראתכם l. לְךָ. — 39. D. verba quinque prima.

II: 12. Pro וישמידום l. וישמדם יהוה.

III : 14. D. את הבשן. — 16. D. ונבל, et transpone tria verba ultima ante ועד יבק.

IV : 2. Adde in fine היום. — 37. Pro בזרעו אחריו l. בזרעם אחריהם. — 43. Pro ראמת l. רָאמֹת vel רָמֹת.

V : 5. Pro דבר l. דברי.

VI : 2. Post מצוך ins. היום. — 3. D. verba quatuor ultima. — 7. Pro בביתך l. בבית. — 9. Pro ביתך l. בתיך.

VIII : 7. Post טובה ins. ורחבה, et d. ו ante תהמת.

IX : 5. D. יהוה posterius. — 24. Pro דעתי l. דעתו. — 29. Post הוצאת ins. ממצרים.

XI : 2. Pro וידעתם l. והודעתם, et d. היום כי לא. — 14. Pro ונתתי l. ונתן. Item in versu 15. — 19. Pro בביתך l. בבית. — 30. Pro אלוני l. אלון.

XIII : 4 (in textu Hebr. 5). D. ואת מצותיו תשמרו et ואתו תעבדו. — 6 (in textu Hebr. 7). Ante בן ins. בן אביך או. — 15 (in textu Hebr. 16). D. verba quatuor ultima.

XIV : 13. D. והראה ואת, et scribe והדיה והאיה.

XV : 7. Pro מאחד אחיך l. אחד מאחיך.

XVII : 5. D. את האיש או את האשה. — 20. Ante ממלכתו ins. כסא.

XVIII : 5. Pro לשרת בשם יהוה l. לפני יהוה אלהיך לשרתו לברך בשמו. — 8. Pro יאכלו l. יאכל. — 19. Pro דברי l. דבריו.

XX : 8. Pro יִמַּס l. יִמֵּס. — 19. Pro הָאָדָם l. הַאָדָם.

XXI : 5. Pro לשרתו l. לשרת. — 6. Pro הקרבים fortasse legendum הקרבה.

XXIII : 4 (in textu Hebr. 5). Pro שכר l. שכרו. — 13 (in textu Hebr. 14). Pro אזנך l. אזורך.

XXIV : 5. Pro ושמח l. וְשִׂמַּח. — 8. Pro ולעשות l. לעשות, et post ככל ins. התורה.

XXVI : 3. Pro אלהיך l. אלהי. — 10. D. והנחתו לפני יהוה אלהיך.

XXVIII : 18. Post אדמתך ins. ופרי בהמתך. — 22. Pro ובחרב l. ובחֹרֶב. — 26. Pro לכל l. ל. — 57. Pro ובבניה l. ובבנה.

XXIX : 10 (in textu Hebr. 9). Pro שבטיכם l. שפטיכם. — 11 (in textu Hebr. 10). Transpone נשיכם ante טפכם.

XXX : 16. Ins. in initio אם תשמע למצות יהוה אלהיך.

XXXI : 7. Pro תבוא l. תביא. — 13. Pro priore אתם l. המה. — 19. Pro כתבו לכם l. כתב לך. — 21. Adde in fine לאבותם.

XXXII : 5. D. לא, et pro מומם l. אֱמוּנם. Fortasse לא retineri potest. — 8. Pro ישראל l. אֵל. — 13. Pro יאכיל l. ויאכלהו. — 15. Pone in initio יאכל יעקב וישבע. — 35. Pro לי l. ליום. — 38. Pro יהי l. יהיו. — 43. Pro אדמתו l. אדמת. — 44. Pro הושע l. יהושע.

XXXIII : 2. Pro מרבבת קדש l. מריבת קָדֵשׁ, et pro דת l. יקדת. — 3. Pro חבב עמים l. חֹבֵב עמו, et pro

והם תכו l. והלכו. — 6. Pro ויהי l. היו. — 7. Pro ידין רב l. ידיך ריב. — 8. Pro חֲסִידֶךָ l. חַסְדֶּךָ. — 12. D. עליון prius. — 13. Pro מטל l. מעל. — 21. Pro ויתא l. ואת. — 23. Pro ירשה l. ירש. — 26. Pro כָּאֵל l. כְּאֵל. — 29. D. ואשר.

JOSUA.

I: 2. D. verba duo ultima. — 4. Pro priore ועד l. ומן, et d. כל ארץ החתים.

II: 1. Post ויבואו ins. יריחו. — 2. D. הלילה. — 3. D. הבאים אליך, et post לביתך ins. הלילה. — 7. D. אחרי. — 9. Pro priore וכי l. כי. — 17. D. verba sex ultima. — 21. D. verba quinque ultima.

III: 5. Post התקדשו ins. למחר. — 8. Pro ואתה l. ועתה. — 9. Pro דברי l. דבר. — 13. D. ו ante יעמדו. — 15. Pro posteriore כל l. ככל.

IV: 13. Pro ערבות l. ערבת. — 24. Pro יְרָאתֶם l. יִרְאָתָם.

V: 10. Pro בערבות l. בעַרְבַת. — 11. D. ממחרת הפסח. — D. ממחרת.

VI: 8. D. verba prima quinque, et pro עברו l. יעברו — 13. D. הלכים הלוך ותקעו בשופרות. — 15. D. שבע פעמים. — 18. Pro תחרימו l. תחמדו.

VII: 1. Pro זבדי l. זמרי. Item in versibus 17 et 18. —

17. Pro מִשְׁפַּחַת l. מִשְׁפְּחוֹת, pro וילכד l. וַתִּלָּכֵד et pro לגברם l. לבתים. — 23. Pro כל בני l. זקני.

VIII : 13. Pro וילך l. וילן. — 14. Pro למועד l. אל המורד. — 17. D. וביתאל. — 24. Pro במדבר l. ובהר במורד. — 32. D. אשר כתב. — 35. Ante והנשים ins. האנשים.

IX : 1. Pone ו ante הפרזי. — 4. Pro ויצטירו l. ויצטידו.

X : 1. Pro צדק l. בזק. — 7. D. ו ante כל posterius. — 10. Pro וַיַּכֵּם et וירדפם l. וַיַּכֵּם et וירדפם. — 21. D. ל ante איש. — 28. D. ואת מלכה. — 35. D. ביום ההוא. — 39. D. verba ultima quatuor.

XI : 2. Pro נגב l. נגד, et d. מים. — 8. Pro מַיִם l. מֵיִם; sicut XIII : 6. — 13. Pro תִּלָּם l. תִּלִּים.

XII : 2. D. ו ante תוך, et transpone tria ultima verba ante וחצי. — 4. Pro וגבול עוג l. ועוג. — 18. D. אחד מלך; in LXX B lege οφεκ τη σαρωκ pro οφεκ τησ αρωκ. — 23. Pro לגלגל l. לגליל. — 24. D. verbum ultimum.

XIII : 4. D. verbum ultimum. — 5. D. verbum primum. — 6. Pro מַיִם l. מֵיִם, sicut XI : 8. — 7. Adde in fine מן הירדן ועד הים הגדול ממבוא השמש תתננה הים הגדול יהיה הגבול. — 8. Versum sic l. ושני השבטים הראובני והגדי וחצי שבט מנשה נתן להם משה בעבר הירדן מזרחה נתן להם משה עבד יהוה. — 9. Pone מ ante מידבא. — 14. D. אשי. — 15. In initio adde אלה אשר נחל משה לבני ישראל בערבת מואב מעבר הירדן על פני יריחו. —

16. Pro על l. עד. — 21. D. ן ante כל prius. — 23. D. וגבול. — 27. Pro וגבל l. גבולם. — 29. D. ויהי לחצי מטה בני מנשה. — 31. Ante למשפחותם ins. מן מנשה.

XV: 1. Pro מדבר l. ממדבר, ante נגבה ins. עד קדש, et d. verba duo ultima. — 3. Pro מנגב l. מנגד. — 7. D. וצפונה. — 9. Pro בעלה l. בעל. — 10. Pro מבעלה l. מבעל, et pro הר יערים l. קרית יערים. — 11. Pro הר הבעלה l. נהרה בעל. — 12. Post הגדול d. וגבול. — 18. Pro ותסיתהו l. ויסיתה. — 22. Pro ועדעדה l. וערערה. — 24. Pro נֶטֶלֶם l. וְטֶלֶם. — 28. Pro verbo ultimo l. ובנותיה. — 30. Pro וכסול l. ובתול. — 32. Pro ועין ורמוי l. וְעַיִן רִמּוֹן. — 36. D. וגדרתים. — 47. Pro וגבול l. הגבול. — 52. Pro ואשען l. ושמע. — 59. Adde in fine תקוע ואפרתה היא בית לחם ופעור ועיטם וקולון וטטם (טגם) ושורש וכרם וגלים וביתר ומנוהו ערים עשתי עשרה וחצריהן. — 62. Pro והנבשן l. והקבשן.

XVI : 1. D. למי יריחו, ins. על ante המדבר et ה ante עלה, et adde in fine לוזה, quod in versu 2 delendum est.

XVII: 10. Pro גבולו l. גבולם. — 11. D. וישבי עין דר ובנותיה, et pro שלשת l. שלישית.

XVIII: 15. Pro יערים l. בעל. — 18. Pro מול הערבה l. בית ערבה. — 28. Post קרית ins. יערים.

XIX : 2. D. ושבע. — 7. Pro עין l. עַיִן, et post רמון ins. ותכן. — 8. Pro בעלת l. בעל. — 13. Pro המתאר l. ותאר. — 28. Pro עברן l. עבדן. — 30. Pro עמה l. עכה. —

34. D. ביהודה. — 35. Pro וחמת l. וחמות. — 47. Pro ויצא l. ויצר, et pro לֶשֶׁם l. לֶשֶׁם.

XXI : 5. Pro ממשפחת מטה l. למשפחתם ממטה. Item in versu sexto. — 7. Post זבולן ins. בגורל. — 16. Pro עין l. עשן. — 25. Pro גת רמון l. יבלעם. — 35. Pro דמנה l. רמון. — 36. Ante בצר ins. עיר מקלט הרצח את et post בצר ins. במדבר.

XXII : 16. D. posterius היום. — 19. Pro תִמְרֹדוּ l. תַמְרִידוּ. — 22. Pro תושיענו l. יושיענו, et transpone verba sex prima versus sequentis ante אל יושיענו. — 30. D. וראשי אלפי ישראל.

XXIII : 4. Adde in fine הגבול.

XXIV : 4. Adde in fine ויהיו שם לעם גדול ורב ועצום וירעו אתום המצרים. — 5 Pro כאשר l. באותות אשר. — 6. Pro ותבאו l. ויבאו. — 12. Post שני ins. עשר. — 32. Pro ויהיו לבני יוסף l. ויתן ליוסף.

JUDICES.

I : 10. In fine adde ילידי הענק. — 14. Pro ותסיתהו l. ויסיתה. — 16. Pro קיני l. חבב הקיני, et pro verbis duodecim ultimis l. מדברה אשר בנגב במורד ערד וישבו את העמלקי. — 19. Post לא ins. יכול. — 35. Post יוסף ins. על האמרי.

II : 1. Post ויאמר ins. פקוד פקדתי אתכם ךְ'. — 2. Post הזאת ins. ולא תשתחוו לאלהיהם כי פסיליהם תשברון ו'. — 3. Pro לצדים l. לצרים vel לצנינים בצדיכם. — 7. Pro ראו l. ידעו. — 9. Pro חרם l. סרח. — 17. Post להם ins. ויכעיסו את יהוה.

III : 2. D. דעת. — 13. Pro ויירשו l. ויירש. — 19. Pro ויצאו l. ויוצא. — 20. In fine adde קרוב לו. — 21. In initio adde ויהי כקומו. — 22. D. verba duo ultima. — 28. Pro ורדו l. וירדפו.

V : 4. Pro priore נטפו l. נמוגו. — 5. D. זה סיני. — 8. Pro אז לחם שערים l. אזל לחם מש'. — 9. Pro לבי לחוקקי l. כלכם ח'. — 11. D. verba quinque ultima. — 13. Pro יְרַד l. bis יָרַד, et pro עָם l. עַם, quod cum יהוה jungendum. — 14. Pro אחריך l. אחריו, et pro בעממיך l. בעממיו. — 15. Pro ושָׂרַי l. ושָׂרֵי, pro וישׂשכר כן ברק l. וברק, et pro חקקי l. חקרי. — 16. Pro עֲדָרִים l. עַדְּרִים, et d. verba quinque ultima. — 21. Pro verbis ultimis quatuor l. תברך נפשי עז יהוה. — 22. Pro הָלְמוּ l. הִלְּמוּ. — 29. Pro תַּעֲנֶנָּה l. תַּעֲנֶינָה. — 30. Pro ultimo שלל l. שֵׁגָל, nisi verbum deleas et pro לצוארֵי legas לצוארַי.

VI : 20. Pro האלהים l. יהוה. — 25. Post קח ins. עשרה אנשים מעבדיך, dele verba quinque sequentia et השני. — 26. D. במערכה et השני. — 28. D. השני.

VII : 3. Pro ויצפר מהר הגלעד l. ויצרפם גדעו. — 5. Ante לשתות ins. לשאת מים בידם אל פיהם et adde

תשיג אותו לבד· — 6. D. בידם אל פיהם· — 22. D. ו ante בכל, et pro צררתה l. צרדתה·

VIII : 4. Pro עבר l. ויעבר, et pro ורדפים l. ורעבים· — 7. D. verba ultima quinque. — 11. Pro לנבח l. לנבו· — 13. D. verba duo ultima. — 16. Pro וידע l. וידש· — 18. Ante איפה ins. מי·

IX : 6. Pro מצב l. מַצֵּבָה· — 24. D. לשום· — 26. Pro עבד l. יהובעל· Item in versibus 28, 30 et 35. — 28. Pro verbis primis tredecim l. ויאמר געל בן יהובעל מי אבימלך מי בן ירבעל כי נעבדנו הלא בן שכם, et pro עבדו את l. יעבדו אתו· — 29. Pro ויאמר לאבימלך l. ויֹאמַר לו· — 31. Pro בתרמה l. בארומה· — 44. Pro והראשים l. והראש· — 51. D. ו ante כל·

X : 10. D. ו ante כי· — 12. Pro ומעון l. ומדין· — 18. D. שרי גלעד·

XI : 8. Pro לכן l. לא כן· — 20. Pro האמין l. נתן· — 25. D. טוב· — 36. Pro אבי l. אם·

XII : 2. Post עמון ins. עִנּוּנִי, et pro אתכם l. עליכם· — 3. Pro אינך l. אין· — 7. Pro בערי l. בצפון·

XIII : 6. Pro האלהים l. אלהים· — 19. D. verba quinque ultima, nisi excipiamus ומפלא לעשות, mutatum in המפלא לע'·

XIV : 3. Pro עמי l. עמך· — 11. Pro כראותם l. כִּירְאָתָם· — 15. Pro השביעי l. הרביעי, pro לנו l. לך, et pro הלא l. הלם· — 18. Pro החרסה l. החדרה·

XV: 3. Pro לְהם l. לְן. — 5. Pro זית l. וזית. — 6. Ante אביה ins. בית. — 15. Pro טריה l. רמיה. — 16. Pro חָמוֹר חֲמֹרָתָיִם l. חֲמוֹר חֲמַרְתִּים.

XVI: 2. In initio l. ויגד, et d. prius כל הלילה. — 13. In fine l. ותקעתי ביתד וחליתי והייתי כאחד האדם ויהי הוא ישן ותארג את שבע מחלפות ראשו עם המסכת. — 14. D. הארג, et in fine adde מן הקיר. — 19. Pro על l. בין, pro ותגלח l. ויגלח, et pro ותחל לענותו l. ויחל לענות.

XVII: 2. Transpone in finem tria ultima verba versus 3. — 7. D. ממשפחת יהודה. — 10. D. verba duo ultina.

XVIII: 7. Pro מכלים l. מחשור כל, d. יורש עצר, et pro אדם l. ארם. — 8. D. אחיהם, et in fine l. מחשים. — 9. D. ואתם מחשים. — 11. D. משם. — 14. D. ליש. — 15—17. Textus horum versuum fortasse sic restituendus ויסורו שמה ויבאו בית מיכה ושש מאות האיש אשר מבני דן חגורים כלי מלחמתם נצבים פתח השער ויעלו חמשת האנשים ההלכים לרגל את הארץ לקחת את הפסל ואת הפסל ואת האפוד ואת התרפים ואת המסכה. — 20. Post הפסל ins. ואת המסכה. — 28. Pro אדם l. ארם. — 30. Pro מנשה l. משה.

XIX: 2. D. ימים. — 3. Pro ותביאהו l. ויבוא. — 9. D. חנות היום לין פה. — 12. Pro הנה l. המה. — 18. Pro ואת בית יהוה l. ואל ביתי. — 19. Pro עבדיך l. עבדך. — 28. Post ענה ins. כי מתה.

XX: 2. Pro פנות כל העם l. לפני יהוה. — 7. D. verbum

ultimum. — 10. Pro לגבע l. לגבעה. — 12. Pro posteriore שבטי l. שבט. — 15. Pro וששה l. וחמשה. — 16. D. verba septem prima. — 20. Post ויצא ins. כל, et d. אתם איש ישראל. — 22. D. איש ישראל. — 33. Pro ממערה l. ממערב. — 38. D. הרב. — 40. D. עמוד עשן. — 42. Pro מהערים l. מהעיר. — 43. Pro כתרו l. כתתו, et d. הרדיפהו מנוחה. — 45. D. verba sex prima, et pro גדעם l. גדעון.

XXI: 7. D. להם prius. — 11. In fine adde והבתולות תחיו ויעשו כן. — 17. Pro ירשה l. תשאר.

RUTH.

II: 7. D. הבית.

III: 14. Pro האשה l. אשה. — 15. Post שש ins. עמרים, et pro ויבא l. ותבא. — 16. Pro מי את l. מה לך.

IV: 4. Pro יגאל l. תגאל. — 5. Pro ומאת l. אִתּו. — 20. Pro שלמה l. שלמון.

SAMUEL.

Liber prior.

I: 1. Pro הרמתים l. הרמה, pro צופים l. צופי, pro תחו l. תוח. — 5. Pro כי l. אך. — 7. Pro יַעֲשֶׂה l. יֵעָשֶׂה, et pro כן תכעסנה l. ותכעס. — 9. Pro אחרי אכלה בשלה

l. מֵאַחֲרֵי אָכְלָה בַּלִּשְׁכָּה, et pro ואחרי שתה l. ותעמד לפני יהוה. — 15. Pro רוח l. יום. — 16. Pro לפני בת l. לפניך כבת. — 18. Pro ותאכל l. ותבא הלשכה ותאכל את אישה ותשת, et pro היו l. נפלו. — 20. Post כי ins. ותאמר. — 22. Pro ונראה l. וְנִרְאָה. — 23. Pro דברו l. דברך. — 24. Pro בפרים שלשה l. בְּפַר מְשֻׁלָּשׁ, pro ותבאהו l. ותבא, et pro נער l. עמם. — 25. Pro ויבאו l. ותבא חנה. — 26. D. אדני posterius. — 28. Pro היה l. חי הוא, et pro וישתחו l. וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.

II : 1. Pro ביהוה posteriore l. באלהי. — 2. D. כי אין בלתך. — 3. Pro ולו נתכנו עללות vel ולא l. ואל תכן עללותיו. — 4. Pro חתים l. חתה. — 5. Pro עד l. עבוד. — 10. Pro יחתו l. יחית. — 11. Pro וילך אלקנה l. ותלך. — 13. Pro הכהנים את l. הכהן מאת. — 14. Pro בו l. לו, et pro שם l. לזבח ליהוה. — 17. D. האנשים. — 20. Pro ישם l. ישלם, et pro שאל l. השאלת. — 21. Pro כי פקד l. ויפקד, et d. ותהר. — 22. D. verba ultima novem. — 23. D. את דבריכם רעים et אלה. — 24. Pro מעברים l. מתעברים אתם. — 25. Pro ופללו l. וּפִלְּלוֹ. — 27. D. ה ante נגלה, et ins. עבדים post בהיותם. — 29. Pro תבעטו l. תביטו, d. אשר צויתי, pro מעון l. עַיִן vel מְעַיֵּן, pro להבריאכם l. להבריא אותם, et d. ל ante עמי. — 32. Pro צר מעון l. עַיִן vel מְעַיֵּן, et pro ויטיב l. איטיב. — 33. Pro אנשים l. בחרב.

III : 4. Pro אל l. שמואל. — 6. Post prius שמואל ins. שמואל. — 10. Post דבר ins. יהוה. — 13. Pro והגדתי l.

והגדת, pro להם l. אלהים, et pro כהה l. הוכיח. — 15. Post הבקר ins. וישכם בבקר. — 21. Transpone quatuor prima verba ante versum 20 et d. verba octo ultima.

IV : 1. Post prius ישראל ins. ועלי זקן מאד ובניו הלכו הלוך והרע דרכם לפני יהוה ויהי בימים ההם ויקבצו פלשתים על ישראל למלחמה, et d. ה ante אבן. — 2. Pro ויכו l. וַיִּכּוּ. — 3. Pro אלינו l. אלהינו, et d. את ארון ברית יהוה. — 4. Bis d. ברית, et pro ושם שני l. ושני. — 5. D. ברית. — 7. Pro אלהים l. אלהיהם אליהם, et d. ויאמרו. — 8. D. verbum ultimum. — 13. Pro יד דרך מצפה l. ביד השער מצפה הדרך. — 14. Post ויאמר ins. אל הנצבים עליו. — 18. Pro בעד יד l. ביד. — 22. Pro כָּבוֹד l. כְּ', et d. מ ante ישראל.

V : 3. Post ממחרת ins. ויבואו בית דגון ויראו, pro לפניו l. על פניו, et pro ויקחו l. וירמו. — 4. Pro לפניו l. על פניו, et pro ultimo דגון l. גֵּוֹ. — 8. In fine adde גתה.

VI : 3. Post משלחים ins. אתם, et pro ונודע l. וְכֻפַּר. — 4. D. verbum ultimum. — 13. Pro ובית l. אנשי בית, et pro לראות l. לקראתו. — 14. Pro ושם l. עם. — 18. Pro ועד l. וְעֵד, et pro אבל l. אבן. — 19. Pro ויך l. ולא חדו בני יכניהו, pro בעם l. בהם, et d. חמשים אלף איש.

VII : 2. Pro וינהו l. ויפנו. — 3. Post מתוככם ins. הבעלים. — 6. D. שם. — 12. Pro השן l. הישנה.

VIII : 8. Post עשו ins. לי. — 11. Pro במרכבתו l.

במרכבתָיו. — 16. Pro בחריכם l. בקרכם. — 17. In initio adde גם.

IX: 1. Pro מבנימין l. מגבעת ב׳, et pro בן איש l. איש בן. — 4. Pro ויעבר l. ויעברו. — 9. Hic versus transponendus post versum 11. — 12. Pro לפניך מהר עתה כי היום l. לפניכם הוא עתה כהיום. — 14. Pro העיר l. השער. — 16. Ante עמי ins. עני. — 21. Pro מקטני l. מקטן, et pro posteriore שבטי l. שבט. — 24. Pro והעליה l. והאליה, post ויאמר ins. שמואל לשאול, et pro לאמר העם קראתי l. מכל הקרואים. — 25. Pro וידבר עם l. וירבדו ל. — 26. Pro וישכמו l. וישכב, et d. הוא ושמואל. — 27. D. ויעבר posterius, et pro כיום l. פה.

X: 1. Post הלא ins. משחך יהוה לנגיד על עמו על ישראל ואתה תעצר בעם יהוה ואתה תושיענו מיד איביו וזה לך האות. — 2. D. בצלצח. — 3. Pro ככרות l. כלובי. — 5. Pro נצבי l. נציב. — 10. Pro ויבאו שם l. ויבא משם. — 13. Pro הבמה l. הביתה. — 16. D. verba tria ultima. — 18. Pro הממלכות l. המלכים. — 19. Pro לו l. לא. — 21. Post המטרי ins. ויקרב את משפחת המטרי לגברים. — 22. Dele עוד et pro איש l. האיש. — 26. Ante החיל ins. אנשי vel בני. — 27. Pro כמחריש l. כמחדש, quod cum XI: 1 conjungendum est.

XI: 7. D. ה ante מלאכים. — 9. Pro ויאמרו l. ויאמר, et post המלאכים ins. העיר. — 10. Post יביש ins. לנחש העמוני. — 15. D. שלמים.

XII: 6. Post העם ins. לאמר עד, et post יהוה ins.

הָאֵל. — 7. Post יהוה ins. ואגידה לכם. — 8. Post יעקב ins. את בניו מצרים ויענום, pro ויוציאו l. ויוצא, et pro וישבום l. וישיבֵם. — 9. Post צבא ins. יבין מלך. — 11. Pro בדן l. ברק et pro שמואל l. שמשון. — 13. D. אשר שאלתם. — 14. In fine adde והושעכם. — 15. Pro ultimo verbo l. ובמלככם להאבידכם. — 21. D. כי.

XIII : 3. Ante ושאול ins. לאמר פשעו העברים, et d. tria ultima verba. — 5. Pro שלשים l. שלשת. — 6. Pro ובחוחים l. ובחורים. — 7. Pro ועברים עברו את l. ויעברו את מעברי, pro אחריו l. מאחריו. — 8. Post אשר ins. אמר. — 13. Pro לא l. לֻו. — 15. Post הגלגל ins. וילך לדרכו ויתר העם עלה אחרי שאול למלחמה ויבאו מן הגלגל. — 18. Pro הגבול l. הגבע. — 20. Pro secundo ואת l. ואיש את, et pro מחרשתו l. דרבנו. — 21. Ipsissima verba hujus versus restitui nequeunt.

XIV : 2. Pro במגרון l. בגרון. — 5. D. מצוק. — 6. Pro יעשה l. יושיע. — 7. Pro בלבבך נטה לך l. לבבך נֹטֶה לו, et adde in fine לבבי. — 13. Pro ויפלו l. ויפנו, et post יונתן ins. ויכם. — 14. D. quatuor verba ultima. — 15. Pro בשדה l. ובי׳, pro ובכל l. וכל, et d. המצב. — 16. Pro ההמון l. המחנה et pro וילך l. הלם. — 18. Pro האפוד כי אחיה ארון חאלהים כי היה ארון האלהים l. היה נשא האפוד, et pro ובני l. לפני. — 21. Post העברים ins. אשר, et pro סביב l. סבבו. — 24. Pro verbis tribus primis l. וכל העם היה עם שאול כעשרת אלפים איש ותהי המלחמה נפוצת בהר אפרים ושאול שגג שגגה

גדולה. — 25. Delendus versus. — 28. D. verba duo ultima. — 30. D. לא, et pro מכה l. המכה. — 31. Pro ממכמש אילנה l. עד מבוא השמש. — 33. Pro היום l. הלם. — 34. Pro posteriore שורו l. אשר, et d. הלילה. — 38. Pro במה l. במי. — 39. Pro ישנו l. ישנה. — 41. D. אל, post ישראל ins. למה לא ענית את עבדך היום אם יש בי או ביונתן בני העון הזה יהוה אלהי ישראל הבה אורים ואם ישנו בעמך ישראל, et pro תמים l. תֻמִּים. — 42. Post בני ins. ואת אשר ילכד יהוה ימות ויאמר העם לשאול לא יהיה הדבר הזה ויחזק שאול מהעם ויפילו בינו ובין יונתן בנו. — 44. Post יוסף ins. לי. — 47. Pro ובמלכי l. ובמלך, et pro ירשיע l. יושיע. — 48. Pro שסהו l. שסיהו. — 49. Pro וישוי l. וישיו. — 51. Pro בן l. בני.

XV : 3. Pro והחרמתם l. והחרמתהו. — 4. Pro בַטְּלָאִים l. בַטְּלָאִם, et pro tribus ultimis verbis l. פרש. — 5. Pro וירב l. ויארב. — 6. D. רדו et כל. — 7. Pro מהוילה l. מטלאם. — 9. Pro המשנים l. השמנים, d. על ante הכרים et ה ante מלאכה, pro נמבזה l. נבזה, et pro ונמם l. ונמאסת. — 12. Pro מציב l. הציב. — 17. D. אם, ante ראש ins. מהיות, et d. posterius אתה. — 18. Pro החטאים l. הַחֹטְאִים לִי, et d. verbum ultimum. — 32. D. סר.

XVI : 3. Pro בזבח l. לזבח. — 4. Pro ויאמר שלום l. ויאמרו השלום. — 5. Pro ובאתם אתי בזבח l. ושמחתם היום 'א. — 7. Ante אשר pone כ, et post prius האדם ins. יראה האלהים. — 10. D. אל ישי. — 16. Pone ו

ante עבדיך, et pro מנגן l. נגן. — 20. Post חמור ins. וישם עליו משא. — 23. Post אלהים ins. רעה, et pro הרוח l. רוח.

XVII: 4. Pro ממחנות l. ממערכות. — 6. Pro ומצחת l. ומצחת. — 8. Pro ברו l. בחרו. — 12. Pro באנשים l. בשנים. — 25. Pro priore ישראל l. ישראלי. — 31. Pro ויגדו l. וַיֻּגְּדוּ. — 32. Pro אדם l. אדני. — 38. Pro ונתן l. ויתן. — 39. Pro ויאל l. וילא. — D. בכלי הרעים אשר לו ו. — 41. Versus delendus. — 43. Pro במקלות l. במקל. — 46. Pro פגר l. פגרך ופגרי. — 47. Pro יהושיע יהוה l. הֹשִׁעַ. — 48. D. verba sex ultima. — 49. Post אבן ins. אחת, et post האבן ins. בעד הכובע. — 50. Delendus. — 52. Pro גיא l. גת, pone ה ante שערים, et d. verba quatuor ultima.

XVIII: 6. Pro והמחולות l. במחולות. — 8. D. verba tria prima, et pro בעינין l. בעיני שאול. — 18. D. חיו. — 21. Pro בשתים l. בשנית. — 27. Pro וימלאום l. וימלאם. — 28. Pro ומיכל בת שאול אהבתהו l. וכי כל ישראל אהבהו.

XIX: 3. Post מה ins. הוא. — 5. Post ישראל ins. בידו. — 11. Transpone ex versu 10 duo ultima verba, pro quibus l. ויהי בלילה ההוא, et d. ו ante להמיתו. — 18. In fine adde ברמה. — 20. Pro וירא l. ויראו. — 22. In initio adde ויחר. — 23. Pro שם l. משם.

XX: 3. Pro וישבע l. וישב, et pro יעצב l. יְעָצֵהוּ. — 4. Pro תאמר l. תאוה. — 5. Pro השלשית l. השלשי. — 10. Pro או l. אם. — 12. Post ישראל ins. עד, et post מחר ins. או. — 13. Pro יֵיטִב l. יִיטַב, et post אל אבי ins. להביא. — 14. Pro primo verbo l. וְלוּ, pro ולא תעשה l. תעשה, et pro ולא אמות, l. ואם מות אמות. — 15. Pro ולא l. ולוּ לא. — 16. Pro וַיִּכְּרֹת l. וְיִכָּרֵת שם, pro עם l. מעם, et d. איבי. — 19. Pro תרד l. תפקד, et pro verbis duobus ultimis l. הארגב הלז. — 20. Pro שלשת l. אֲשַׁלֵּשׁ, et d. צדה. — 21. Pro posteriore החצים l. החצי. Item in versu 22. — 23. Pro יהוה l. יהיה. — 25. Pro ויקם l. ויקדם. — 26. D. verba tria ultima. — 27. D. השני. — 28. Post מעמדי ins. ללכת. — 29. Pro והוא צוה לי אָחִי l. ויצוו לי אַחַי. — 30. Pro בחר l. חָבֵר. — 33. Pro כלה היא l. כלתה. — 34. Pro posteriore כי l. וכי. — 35. Pro לְמועד דוד l. לַמועד. — 36. Pro החצי l. חצי. — 38. Pro וַיָּבֹא l. וַיָּבֵא. — 41. Pro הנגב l. הארגב, et pro דוד הגדיל l. הַגְּדֵל. — 42. D. לאמר יהוה.

XXI: 2 (in t. Hebr. 3). D. מאומה, et pro יודעתי l. יעדתי. — 3 (in t. Hebr. 4). Pro מה l. אם. — 4. (in t. Hebr. 5). D. אל, et adde in fine ואכלן. — 6. (in t. Hebr. 7). Pro מוסרים l. מוסר. — 8. (in t. Hebr. 9). Pro ואין יש l. ראה היש. — 9. (in t. Hebr. 10). In fine adde ויתננה לו. — 13 (in t. Hebr. 14). Pro וישנו l. וישן vel וישנה, et pro ויתו l. ויתף. — 15. Pro חסר l. החסר.

XXII : 1. Pro מערת l. מְצֻדַת. Item in versibus 4 et 5. — 3. Pro יצא l. ישב. — 4. Pro וַיַּנְחֵם l. וַיְנַחֵם. — 5. Pro חרת l. חורש. — 6. Pro נודע l. נועד, pro ואנשים l. והאנשים, et pro ברמה l. בבמה. — 8. Post prius בני ins. ברית, pro חלה l. חמֵל et d. וגלה את אזני. — 15. Pro היום l. ההיום, et pro priore בכל l. ובכל. — 18. Ante נשא ins. כלם. 22. Pro סבתי l. חבתי. — 23. Pro נפשי l. נפשך, et pro נפשך l. נפשי.

XXIII : 3. Pro מערכות l. שדה. — 6. Post דוד ins. וירד אתו, et d. ירד. — 7. Pro נכר l. מכר. — 11. Pro verbis quatuor primis l. ועתה. — 15. Pro וַיַּרְא l. וַיִּרָא. — 22. Pro תהיה גרלו l. הוא וְרַגְלוֹ, et pro אמר l. אמרו. — 23. Pro ושבתם l. והשבתם. — 25. Pro לבקש l. לבקשו, et pro וישב l. אשר. — 26. Post שאול ins. ואנשיו.

XXIV : 6. Post כנף (l. כְּנַף) ins. המעיל. — 11. Pro ואמר l. ואמאן, et pro ותחס l. ואחס. — 12. D. verbum primum. — 19. Pro הגדת l. הגדלת. — 20. Transpone היום הזה post לי.

XXV : 1. Pro פארן l. מעון. — 6. Pro לחי l. לאיתי. — 8. Pro נעריך l. רעיך, et pro בנו l. באו. — 11. Pro מימי l. ויני. — 14. Pro מהנערים l. מהרעים, et pro ויעט l. ויבעט. — 22. Pro לאיבי דוד l. לדוד. — 26. D. אשר. — 27. Pro הביא l. הביאה. — 29. Pro ויקם l. וקם. — 31. D. ו ante לשפוך, pro ולהושיע l. והושיע, et adde in fine והיטבת לה. — 42. D. ה ante הלכות.

XXVI : 1. Post מסתתר ins. עמנו. — 9. Pro שלח l. ישלח. — 12. D. דוד, et pro מראשתי l. ממ׳. — 14. D. אל המלך. — 16. Pro ואת l. ואי. — 20. Pro פרעש אחד l. נפשי. — 23. Pro ביד l. בידי.

XXVII : 1. Post כי ins. אם. — 3. Pro הכרמלית' l. הכרמלי. — 8. D. הגזרי, pro מעולם l. מטלם, et d. בואך שורה. — 10. Pro אל l. אן, et bis pro על l. אל.

XXVIII : 3. D. ו ante בעירו. — 8. Post ויאמר ins. לה. — 9. Pro הידעני l. הידענים. — 13. Pro כי l. דברי. — 15. Post בחלמות ins. גם באורים. — 16. Pro ערך l. עִם רֵעֶךָ. — 17. Pro לו l. לך. — 19. Pro עמי l. עמך נפלים. 20. Pro וימהר l. ויבהל, et pro וירא l. כי ירא. — 23. Pro ויפרצו l. ויפצרו.

XXIX : 3. Pro שנים l. שנתים, et post נפלו ins. אלי. — 4. D. posterius שרי פלשתים. — 9. Pro ידעתי l. ידעת. — 10. Post אתך ins. והלכתם אל המקום אשר הפקדתי אתכם שם ודבר בליעל אל תשם בלבבך כי טוב אתה לפני כמלאך אלהים.

XXX : 2. Post את הנשים ins. ואת כל. — 8. Pro ארדף l. הארדף. — D. verba duo ultima. — 16. In initio adde וישבע לו. — 17. Pro verbis duobus primis l. ויבא אלהם דוד ויכם, et pro למחרתם l. להחרימם. — 20. Versum sic l. ויקחו את כל הצאן והבקר וינהגו לפניו ויאמרו זה שלל דוד. — 21. Pro וַיֹּשִׁיבֻם l. וַיֹּשִׁיבֵם. — 22. Pro עמי l. עמנו. — 23. Pro אחי l. אחרי. — 27. Pro בביתאל l.

בבתול, et pro ברמות l. ברמת. — 29. Pro ברכל l. בכרמל. — 30. Pro בעתך l. בעתר.

XXXI: 3. D. אנשים. — 4. D. ודקרני posterius. — 6. D. גם כל אנשיו. — 7. Pro בעבר bis l. בערי, et pro הערים l. עריהם. — 9. Pro בית l. את. — 10. Pro עַשְׁתָּרוֹת l. עַשְׁתֹּרֶת, et pro תקעו l. הקיעו. — 12. Pro וַיָּבֹאוּ l. וַיְבִאֻם.

Liber posterior.

I: 6. D. בעלי. — 18. Pro ללמד l. ללמדו, et d. קשת. — 21. D. ב ante גלבע, pro ושדי תרומות l. שדי המות, et d. בלי. — 24. Pro עדנים l. עדיים. — 25. Pro duobus verbis ultimis l. מותך חליתי. — 26. Pro נפלאתה l. נפלאות.

II: 4. D. אשר. — 6. Pro הזאת l. תחת. — 9. Pro האשורי l. האשרי. — 13. Post יצאו ins. מחברון, et d. יחדו. — 15. D. ו ante לאיש. — 16. Pro הצרים l. הצדים. — 17. D. ה ante מלחמה — 23. Pro באחרי החנית l. אחרנית. — 24. Pro אמה l. אמת, et d. גיח. — 25. Pro verbis duobus ultimis l. גבעת אמת. — 31. D. ו ante באנשי et d. מתו.

III: 1. Pro ודוד l. בית דוד. — 3. Pro כלאב l. דלויה. — 7. Pro ויאמר l. ויקחה אבנר ויאמר אישבשת בן שאול. — 8. D. ליהודה, pro אעשה l. הָעֹשֶׂה, et d. ה ante אשה. — 9. In fine adde היום. — 12. Pro תחתו l. חברונה, et d. verba tria sequentia. — 13. D. לפני. — 15. Pro איש

l. אישה. — 18. Pro הושיע l. אושיע. — 24. Post שלחתו ins. בשלום, et pro הלוך l. הלא, quod cum versu sequenti jungendum est. — 26. Pro וַיְּשִׁבוּ l. וְיָשֹׁבוּ — 27. Pro תוך l. ירך, et ante החמש ins. אל. — 36. D. כ ante כל.

IV : 1. Post שאול ins. אישבשת, et post אבנר ins. בן נר. — 2. Post היו ins. לאישבשת. — 6. Pro verbis novem primis l. וְהִנֵּה שֹׁעֶרֶת הבית סקלה חטים ותנם ותישן. — 10. D. אשר. — 12. Pro ultimo verbo l. בן נר.

V : 1. Pro הננו l. הנה. — 6. Pro הסירך l. יסירוך. — 8. D. ו ante יגע, pro בצנור l. בְּצַוָּרָם, d. ו ante prius את, et pro שְׂנֻאֵי l. שָׂנְאָה. — 11. Pro חירם l. חירום, et d. קיר. — 13. Pro מירושלם l. ביר׳. — 21. Pro עצביהם l. אלהיהם. — 23. Post תעלה ins. לקראתם. — 25. Pro מגבע l. מגבעון.

VI : 1. Pro ויסף עוד l. ויאסף. — 2. Pro מבעלי l. בעלת, et d. alterum שם. — 3. Pro ואחיו l. וְאֶחָיו. — 4. D. verba quinque prima, ins. in initio וילך עזא, et pro ואחיו l. וְאֶחָיו. — 5. Pro עצי ברשים l. עז בשירים. — 6. Post עזא ins. את ידו. — 7. Pro השל l. אשר שלח את ידו אל הארון, et pro עם ארון l. לפני. — 20. Pro הרקים l. הרקדים. — 21. Pro לפני l. חי, et post ישראל ins. ארקד. — 22. Pro בעיני l. בעינך.

VII : 6. D. ובמשכן. — 7. D. בני, et pro שבטי l. שפטי. — 9. D. גדול. — 11. D. ו ante למן, pro לך בכל איביך

l. לו בכל איביו, et pro והגיד l. ומגיד. — 13. Pro לשמי l. לי. — 15. Pro יסור l. אסיר, et pro quinque ultimis verbis l. מאשר היה לפניך. — 16. Pro לפניך l. לפני. — 19. Pro וזאת תורת l. ותראני דורות. — 21. Pro דברך l. עבדך. — 23. Pro הלכו l. הלך, pro לכם l. לו vel להם, pro הגדולה l. גדולות, pro לארצך l. לגרש, pro עמך l. עמו, d. אשר פדית לך ממצרים, et pro אלהיו l. אלהים.

VIII: 3. Pro להשיב l. להציב. — 8. Pro ומבטח l. ומטבח. — 9. Pro תעי l. תעו. — 10. Pro יורם l. הדורם. — 12. Pro מארם l. מאדם. — 13. Scribe ו ante בשבו, et post ארם ins. הכה את אדם. — 17. Pro וצדוק l. צדוק, et pro אחימלך בן אביתר l. אביתר בן אחימלך, pro ושריה l. ושישא. — 18. Pro והכרתי l. ראש הכרתי.

IX: 10. Pro והיה לבן אדניך לחם l. לחם לבית אדניך. — 11. Pro שלחני l. שלחן דוד.

X: 1. Ante מלך ins. נחש. — 6. D. איש אלף, et pro ואיש טוב l. וטוב. Hoc item in versu 8. — 10. Pro אבשי l. אבישי. — 18. Pro פרשים l. איש רגלי.

XI: 1. Ante בני ins. ארץ. — 3. Pro ויאמר l. ויאמרו. — 11. Pro חיך l. חי יהוה. — 15. Pro הבו et ושבתם l. הב et ושבת. — 20. Post המלך ins. verba sex ultima versus 21 et versum 22, et pro ואמר לך l. ויאמר דוד. — 21. Pro ירבשת l. ירבעל. — 24. Post המלך ins. כשמנה עשר אנשים. — 25. D. verbum ultimum.

XII: 1. Post נתן ins. הנביא. — 6. Pro ארבעתים l. שבעתים. — 9. Ante אוריה ins. אשת, et d. הכית בחרב ואת אשתו. — 14. D. איבי. — 16. D. ולן. — 21. Pro בעבור l. בעוד. — 24. Ante ותלד ins. ותהר. — 25. Pro בעבור l. בדבר. — 26. Pro המלוכה l. המים. — 30. Pro מַלְכָּם l. מִלְכֹּם, et post יקרה ins. בה. — 31. Pro והעביר l. והעביד.

XIII: 8. Pro ותקח את המשרת ותצק l. ותקרא את המְשָׁרֵת ויצק. — 16. Pro אל אודת הרעה הגדולה l. אל אחי כי גדולה הרעה. — 18. Pro מעילים l. מעולם. — 19. Post אפר ins. ותשם vel ותתן. — 21. In fine adde ולא עצב את רוח אמנון בנו כי אהבו כי בכורו הוא. — 22. Post כי ins. אם. — 23. Pro אפרים l. עפרון. — 28. In initio adde ויעש אבשלום משתה כמשתה המלך. — 31. Post נצבים ins. עליו. — 32. Pro היתה שומה l. היה שמו שנוא. — 34. Pro ויברח אבשלום l. ויתר אחיו שלום, post הכלים ins. בדרך חרנים במורד ויבא הצפה ויגד למלך ויאמר אנשים, et pro אחריו l. חרנים. — 37. In initium, inserto verbo המלך, transpone ויתאבל המלך על בנו כל הימים. — 38. D. verba prima quatuor. — 39. Pro וַתְּכַל l. וַתֵּכֶל רוח.

XIV: 4. Pro ותאמר l. ותבא, et in fine adde הושיעה. — 6. Pro ויכו האחד את האחד l. ויך האחד את אחיו. — 7. Pro ונשמידה l. והשמידו. — 11. Pro יִזְכָּר l. יַזְכֵּר, et pro מהרבת l. מהרפות. — 13. Post הזה ins היה. —

14. Pro וחשב l. חושב. — 16. Post האיש ins. המבקש. — 17. Pro שפחתך l. האשה. — 33. Post לו ins. ויפל.

XV: 4. D. ומשפט. — 7. Pro ארבעים שנה l. ארבע שנים. — 8. In fine adde בחרבון. — 12. Post אבשלום ins. ויקרא. — 17. Pro העם l. עבדיו. — 18. Pro עבדיו l. העם, et pro הגתים l. אנשי אתי הגתי. — 19. Pro למקומך l. ממקומך. — 20. Ante עמך ins. עמך ויהוה יעשה. — 23. Pro והמלך עבר l. על פני המלך העמד, d. וכל העם עברים על פני, et pro את l. זית. — 24. Post האלהים ins. ואביתר, pro ויצק l. וַיַּצִּגוּ, et d. ויעל אביתר. — 25. Post העיר ins. וישב במקומו. — 27. D. הרואה. — 29. Fortasse pro וישבו l. וישב. — 31. Pro ודוד הִגִּיד l. ולדוד הֻגַּד. — 32. Pro ישתחוה l. ישתחוו, et post הארכי ins. רעה דוד. — 34. Bis ante אני d. ו.

XVI: 12. Pro בעיני l. בעניי. — 13. D. לעמתו posterius. — 14. Post עיפים ins. אל הירדן. — 15. Post וכל d. העם.

XVII: 3. Pro הכל האיש אשר l. הכלה אל אישה רק נפש איש אחד, et ante כל ins. ו. — 5. Pro קרא l. קראו. — 8. In finem transpone בשדה. — 9. Pro כנפל l. כנפלו בעם ונפלו. — 10. Pro והוא l. והיה. — 11. Pro כי l. אני, et pro בקרב l. בקרבם. — 13. Pro והשיאו l. ושימו, et pro אותו l. אותה. — 20. Pro מיכל המים l. בכל מהר. — 25. Pro יתרא l. יתר, pro ישראלי l. ישמעלי, pro אבינל l. אביגיל, et pro נחש l. ישי. — 26. Pro ישראל ואבשלם l. אבשלם וכל ישראל. — 28. In

initio adde הביאו ערשת, post משכב ins. ומרבדים, et d. prius וקלי. — 29. Pro הגישו l. ויגישו.

XVIII : 2. Pro וישלח l. וישלש. — 3. Pro ועתה l. אתה, pro מעיר l. בְּעִיר, et pro לעזיר l. לַעֲזֹר. — 6. Pro אפרים l. מחנים. — 7. Post ההוא l. ויפלו, et in fine adde איש. — 9. Pro ויתן l. ויתל. — 12. Pro מי l. לִי. — 14. Pro אחילה l. אָחֵלָּה, et pro שבטים l. שלחים. — 19. Post אמר ins. ליואב. — 22. Pro מצאת l. מְצֵאת. — 23. In initio adde ויאמר אחימעץ. — 26. Pro הַשֹּׁעֵר l. הַשַּׁעַר, et intra איש et רץ ins. אחר. — 28. Pro ויקרא l. ויקרב. — 29. Ante שלום pone ה, pro לשלח l. כשלח vel 'כש, et d. את עבד המלך et ו ante sequens את. — 33 (in textu Hebr. XIX : 1). Pro בלכתו l. בבכתו.

XIX : 10 (in textu Hebr. 11). Post עלינו ins. למלך. — 11 (in t. H. 12). D. verba duo ultima, et verba sex his praecedentia transpone in initium versus. — 17 (in t. H. 18). D. ו ante צלחו. — 18 (in t. H. 19). Pro verbis duobus primis l. ויעבדו העבדה. — 22 (in t. H. 23). Ante היום secundum pone ה, d. כי sequens, et pro ידעתי l. ידעתם. — 25 (in t. H. 26). Ante ירושלם pone מ. — 26 (in t. H. 27). Post אמר ins. לו, et pro אחבשה l. חבשה. — 31 (in t. H. 32). D. verba duo ultima. — 32 (in t. H. 33). Pro בְּשִׁבְתּוֹ l. בְּשֻׁבְתּוֹ. — 33 (in t. H. 34). Pro אותך l. את שיבתך. — 36 (in t. H. 37). D. את הירדן. — 37 (in t. H. 38). Post כמהם ins. בני. — 41 (in t. H.

42). Pro tribus ultimis verbis l. ישראל עִמּן. — 42 (in t. H. 43). Pro נשאת נשא l. משאת נתן. — 43 (in t. H. 44). Pro בדוד l. בבור, et pro לי l. מיהודה.

XX: 4. Pone ל ante שלשת. — 6. Pro מצא l. ימצא, et pro duobus verbis ultimis l. ונצל מעיננו. — 7. Pro אחריו אנשי l. אחרי אבישי. — 14. Post ישראל transpone ויבא וַיִּקָּלֲהוּ, d. ו ante בית, et pro הברים l. הבכרים. — 15. Ante ותעמד ins. ותצא אשה חכמה מן העיר. — 16. D. אשה חכמה מן העיר, quae in versum 15 transposita sunt. — 18, 19. Pro וכן הַתַּמּוּ אנכי שלמי l. ובדן הֵתַמּוּ אשר שמו. — 22. Post האשה ins. ותדבר. — 23. D. ישראל. — 24. Pro ואדרם l. ואדנירם. — 25. Pro ושיא l. ושישא. — 26. Pro היארי l. היתרי.

XXI: 1. Pro בית הדמים l. ביתה דמים. — 5. Pro לנו נשמדנו l. להשמדנו. — 6. Pro בגבעת שאול בחיר l. בגבעון בהר. — 8. Pro מיכל l. מרב. — 9. D. verba tria ultima. — 10. Post קציר ins. שערים. — 14. Post בנו ins. את עצמות המוקעים. — 15. Post עמו ins., ex versu 16, וישבו בנב (pro וי' בנב), et pro ויעף דוד l. ויקם דודו בן יואש, quod cum אשר וג' conjungendum est. — 16. Pro משקל l. שקל. — 19. Pro יערי ארגים l. יעיר.

XXII: 2. D. לי. — 3. Pro אלהי l. אֱלֹהַי et d. תשעני. — 4. Pro מְהֻלָּל l. מְהַלֵּל. — 5. D. כי. — 7. Pro posteriore אקרא l. אשוע, et post ושועתי ins. לפניו תבוא. — 11. Pro וירא l. וידא. — 12. Pro סכות l. סכתו, et

pro חשרת l. חשכת. — 13. Post נגדו ins. עברו ברד ו. — 15. Pro בָּרָק l. וברקים בָּרַק. — 23. Pro אסור ממנה l. אסיר מני. — 25. Pro כברי l. כבר ידי. — 26. Pro גבור l. גֶּבֶר. — 27. Pro תתבר l. תתברר, et pro תתפל l. תתפתל. — 28. Pro ואת l. כי אתה, et pro ועיניך על l. ועיני. — 30. Pro גדוד l. גדר. — 33. Pro מעוזי l. המאזרני, et pro ויתר l. ויתן. — 35. Pro ונחת l. יַנְחִית. — 36. Pro וַעֲנֹתְךָ l. וְעַנְוָתְךָ. — 42. Pro יִשְׁעוּ l. יְשַׁוְּעוּ. — 44. Pro עמי l. עמים, et pro תשמרני l. תשימני. — 47. D. צור.

XXIII: 3. Pro יראת l. ירא את. — 4. D. ו ante כאור, et pro מִנֹּגַהּ l. מְנִיחַ vel מְנַגֵּהַ. — 5. Pro כי לא l. הלא, item in ultimo sticho. — 6. Pro מנד כלהם l. מדבר כלם. — 7. D. verbum ultimum. — 8. Pro ישב בשבת l. ישבשת vel אישבעל, pro תחכמני l. חכמני, pro השלשי l. הַשָּׁלֹשׁ, et pro עדינו העצנו l. ערר את חרבו. — 9. Pro בן אחחי l. האחחי, post גברים l. (הוה) הוא, et pro בחרפם בפלשתים l. בפס דמים והפ׳. — 11. Pro לַחַיָּה l. לְחִיָה. — 12. In fine adde ביום ההוא. — 13. D. ראש, pro קציר l. צור, pro מערת l. מצדת, et pro וחית l. ומחנה. — 17. Post האנשים ins. אשתה. — 18. Pro השלשי l. השלשים, et pro בשלשה l. בשלשים. — 19. Pro השלשה הכי l. השלשים. — 20. Post שני ins. בני, et pro מואב l. ממואב. — 21. Pro מראה l. מדה. — 22. Pro בשלשה l. בשלשים. — 24. In initio adde אלה שמות גבורי דוד, et ante בית

pone מ. — 27. Pro מבני l. סבכי. — 28. Pro צלמון l. עליון. — 29. Pro חלב l. חלד. — 31. Pro אבי עלבון l. אביאל, pro הערבתי l. בית ערבתי, et pro הברחמי l. בחרמי. — 32. Pro בני ישן l. ישן הגני. — 33. In initio adde בן, et pro האררי l. ההררי. — 34. Pro בן אחסבי בן l. אחסבי חפר בית.

XXIV: 2. Pro שר l. ושרי, et pro שוטט l. שוטו. — 4. Pro לפני l. מלפני. — 5. Pro ויחנו l. ויחלו, et pro ימין l. ומן. — 6. Pro חדשי l. קדשה, et pro יען וסביב l. ומדן סבבו. — 10. Pro בן ספר l. סָפְרו. — 12. Pro נוטל l. נוטה. — 13. Pro שבע l. שלש, et pro צריך l. צרך. — 14. Pro נפלה l. אפלה. — 15. Pro verbis octo primis l. ויבחר לו דוד את הדבר והימים ימי קציר חטים ותחל המגפה בעם. — 16. Pro האורנה l. ארנן. — 20. Post עליו ins. והוא דש חטים. — 23. Pro ארונה l. עבד אדני.

R E G E S.

Liber prior.

I: 2. D. לו et לאדני, pro המלך l. למלך, pro בחיק l. בחיקו, et pro לאדני l. לאדינו. — 6. Pro ילדה l. ילד. — 8. Pro ושמעי ורעי ו l. שמה ורעיו. — 9. Pro ולכל l. וכל. — 17. D. ו ante הוא. — 25. Pro ולשרי l. וליאב שר. — 26. Pro עבדך l. בנך. — 34. Post ישראל ins.

ויהודה. — 36. Pro verbis sex ultimis l. יכן יהוה אלהיך דברי אדני המלך. — 48. Post היום ins. מזרעי. — 50. Post וילך ins. אל אהל יהוה, et in fine adde eadem verba undecim ultima quae in versu 51 leguntur.

II : 5. Pro וישם l. ויקם, et pro posteriore מלחמה l. נקי — 13. Post שלמה ins. וישתחו לה. — 19. Pro וישתחו l. וישק. — 25. In fine adde אדניהו ביום ההוא. — 26. Pro ארון אדני יהוה l. האפוד. — 30. Pro אהל l. יואב באהל. — 31. Pro עשה l. לך ועשה לו. — 37. In fine adde וישביעהו המלך ביום ההוא.

III : 9. Post prius עמך ins. בצדקה. — 13. D. verba duo ultima. — 15. Post חלום ins. וישכם, post ויעמד ins. לפני המזבח אשר, et post אדני ins. בציון. — 18. Post הזאת ins. בן. — 26. Pro תנו l. תן, et pro תמיתהו l. תמיתהו. — 27. Post תנו ins. את הילוד לאמרת תן.

IV : 4. D. verba tria ultima. — 5. D. כהן. — 19. Pro גלעד l. גד, et pro ultimo verbo l. בארץ יהודה, deleto verbo primo versus sequentis. — 26 (in t. Hebr. V : 6). Pro ארבעים l. ארבעת. — 32 (in t. Hebr. V : 12). Pro ואלף l. אלף. — 34 (in t. Hebr. V : 14). Post שלמה ins. ויקח מנחה.

V : 1 (in t. Hebr. 15). Pro חירם l. bis חירום; item nonnumquam in versibus sequentibus. — 7 (in t. Hebr. 21). Pro היום l. אלהי ישראל. — 11 (in t. Hebr. 25). Pro

posteriore כר l. בת אלף. — 16 (in t. Hebr. 30). Pro ושלש l. וישש. — 18 (in t. Hebr. 32). In fine adde שלש שנים.

VI: 5. D. את קירות הבית סביב. — 6. Pro היציע l. הצלע. — 8. Pro primo התיכונה l. התחתונה. — 15. Pro קירות l. קורות. — 16. Pro הקירות l. הקורות. — 17. Pro verbo ultimo l. לִפְנֵי הדביר. — 20. Pro verbis duobus primis l. והדביר. — 20. Pro ויצף l. ויעש. — 21. Verba quatuor ultima transpone in initium. — 26. Transponendus in medium versus 23. — 27. Pro כנפי הכרובים l. כנפיהם. — 29. Pro מלפנים l. לפנימה. — 30. Verba duo ultima fortasse delenda. — 31. Pro verbis duobus primis l. ולפתח; verba tria ultima pro certo restitui nequeunt.

VII: 5. Pro והמזוזות l. והמזים vel והמחזות, et d. verba septem ultima. — 7. Pro ultimo verbo l. הקורות. — 12. Pro ולאלם l. ולחצר. — 15. Pro ויצר l. ויצק, post העמודים ins. לאולם הבית, et post יסב ins. אתו ועבי העמוד ארבע אצבעות נבוב, et pro את l. ופן. — 17. Pro verbis septem primis l. ויעש שתי השבכות לכסות את הכתרת, et pro שבעה et ושבעה l. שבכה et ושבכה. — 18. Pro העמודים l. הרמונים, d. ו ante שתי, post טורים ins. רמונים נחושת, pro על ראש אשר את הכתרת לכסות l. שתי מאות, et post הרמנים ins. לכתרת האחת. — 21. Versum transpone intra versus 18 et 19. — 19, 20 *a* non ad verbum restituendi sunt. — 22. D. verba quinque prima. — 24. D. verba sex quae sequuntur verbum אתו. — 26.

Transponendus ante versum 25. — 25. והים עליהם מלמעלה transpone in finem. — 27—39. In hisce verbis multa ita corrupta sunt ut in integrum restitui nequeant. — 40. Pro הכירות l. הסירות. — 42. Pro פני l. שני. — 47. Versum pone ante versum 46, deletis verbis quinque primis. — 46. D. המלך. — 48. Pro ויעש l. וינח, et post אשר ins. עשה. — 50. Ante לדלתי scribe ו.

VIII: 5. D. אתו. — 9. Post בחרב ins. לחות הברית. — 12 sq. sic l. אז אמר שלמה על הבית כאשר כלה לבנותו העמיד יהוה את השמש בשמים ויאמר לשכן בערפל בניתי בית זבל לך מכון לשבת עולמים הלוא כתוב בספר הישר. — 26. Post ועתה ins. יהוה. — 30. Pro אל השמים l. בשמים. — 37. Pro בארץ l. באחת. — 46. D. האויב. — 65. Post אלהינו ins. בבית אשר בנה אוכל ושתה ושמח לפני יהוה אלהינו, et d. verba quinque ultima.

IX: 3. Post לפני ins. הנה עשיתי ככל תפלתך. — 8. Pro עליון l. לעיין. — 12. Post מצר ins. וילך ארצה הגליל. — 17. Post גזר ins. ואת בית חרן העליון. — 18, 19. Pro בארץ ואת l. ובארץ את. — 25. D. אתו אשר et verba tria ultima.

X: 1. D. לשם יהוה. — 8. Pro אנשיך l. נשיך. — 9. Post ישראל ins. להעמידו, et post וישימך ins. עליהם. — 13. D. posterius שלמה. — 15. Pro מאנשי l. מאשכר, et in fine adde מביאים זהב וכסף לשלמה. — 19. Pro

עגול l. עגל. — 21. Post prius זהב ins. והכיורים זהב. — 22. Pro שנהבים l. שן והבנים. — 24. Post ובכל ins. מלכי. — 26. Pro וַיַּנְחֵם l. וַיַּכְּחֵם. — 28. Pro ומקוה סחרי l. וסחרי.

XI: 1. Pro אָהַב l. אֹהֵב נשים ויקח, post עמניות ins. אדמיות, et in fine ins. אמוריות. — 2. Pro אכן l. פן. — 7. In fine adde ולעשרת אלהי צדנים. — 8. Pro מקטירות ומזבחות l. מקטיר ומזבח. — 15. Pro בהיות l. בהכות. — 18. Pro ממדין l. ממעון. — 22. In fine adde ויקם וישב אל ארצו. — 25. Verba novem ultima, mutato ואת in זאת et ארם in אדם, transpone post versum 22. — 24. Pro וילכו l. וילכד, pro וישבו l. וישב, et pro וימלכו l. וימלך. — 29. Post בדרך ins. ויסירהו מן הדרך. — 33. Pro עזבוני l. עזבני, et d. וחקתי ומשפטי. — 34. D. prius כל. — 35. Pro ונתתיה l. ונתתי. — 43. Post אביו ins. versum XII: 2 et deinde ויצלח וילך לעירו צרדתה בהר עפרים וישכב שלמה עם אבותיו.

XII: 2. Delendus versus cum verbis orto primis versus 3. — 5. Pro עֹד l. עַד. — 9. Pro ונשיב l. ואשיב. — 12. D. ירבעם, et d. ו ante כל. — 16. Pro ראה l. רעה. — 17. Delendus. — 18. Pro אדרם l. אדנירם. — 20. Post ירבעם ins. ממצרים. — 28. Pro אלהם l. אל העם. — 30. Post לחטאת ins. לישראל, et in fine ins. ולפני האחד עד ביתאל. — 33. Pro בחדש l. בחג.

XIII: 2. Pro ישרפו l. ישרף. — 3. Pro ונתן l. ויתן.

— 11. Pro ויבוא בנו ויספר l. ויבואו בניו ויספרו. — 12. Pro ויראו l. וַיַּרְאֻ. — 23. Post שתותו ins. מים, et pro verbis tribus ultimis l. וישב. — 26. D. verba decem ultima. — 27. Delendus. — 29. Pro verbis septem ultimis l. אל העיר לקברו. — 31. Pro verbis quinque ultimis l. הניחוני אצל עצמתיו וְמַלְּטוּ עצמתי עם עצמתיו.

XIV : 5. Pro ויהי l. וַיְהִי — 14. D. verba quinque ultima. — 16. Pro חטאות l. חטאת; item saepe. — 26. Post המלך ins. ואת שלטי הזהב אשר לקח דוד מיד עבדי הדדעזר מלך צובה ויבא ירושלמה, pro sequente ואת l. את, et pro ויקח את l. ואת. — 31. D. ושם אמו נעמה העמנית, et pro אבים l. אביה vel. אביהו.

XV : 5. D. verba quatuor ultimo. — 6. Delendus. — 21. Pro verbis duobus ultimis l. וישב תרצתה. — 24. D. אביו. — 32. Delendus. — 33. D. כל.

XVI : 2. Pro verbo ultimo l. בהבליהם. — 5. Pro ואשר l. וכל אשר. — 7. Pro priore ועל l. על. — 22. Ante וימלך ins. ויורם אחיו בעת ההיא. — 27. Post עמרי ins. כל. — 32. Pro מזבח l. מצבה. — 34. Pro חיאל l. אחיאל.

XVII : 1. Pro מתשבי l. מִתִּשְׁבֵּה. — 6. D. prius ובשר et ולחם. — 11. In fine adde ואוכלה.

XVIII : 5. Post לך ins. ונעברה, et pro נכרית l. נִכְרֵת. — 18. Pro מצות יהוה l. יהוה אלהיך. — 20. Pro בני l. גבול. — 26. D. אשר נתן להם, post לאמר ins. עננו,

et pro עשה l. עשו. — 34. Post העצים ins. ויעשו כן. — 43. Post שב ins. הביט, et in fine adde ויעש כן הנער שבע פעמים.

XIX : 1. Post ואת d. כל. — 3. Pro וַיַּרְא l. וַיִּרָא. — 10. Pro עזבו בריתך l. עזבוך. Item in versu 14. — 11. Huc post primum יהוה transpone ex versu 13 ויצא ויעמד פתח המערה. — 15. Fortasse delendum מדברה. — 21. Transpone הבשר post ויתן.

XX : 6. Pro עיניך l. עיניהם. — 11. Pro דברו l. דַּיֶּךָ. — 17. D. וישלח בן הדד, et pro לו l. למלך ארם. — 34. Post בשמרון ins. ויאמר. — 38. Pro באפר l. בפאר. — 39. Pro סר l. שר. — 40. Pro עשה l. שֹׁעֶה.

XXI : 1. D. ביזרעאל. — 19. Pro posteriore ודברת אליו לאמר כה אמר יהוה l. לכן. — 21. In initio adde כה אמר יהוה. — 23. Pro בחל l. בחלק. — 24. Ante בשדה ins. לו.

XXII : 3. Pro רמת l. רָמֹת. — 6. Pro ויתן l. וְנָתֹן יתן. — 10. Pro בגרן l. ארגמן. — 13. Pro דברי l. דברו כל. — 17. Post ויאמר prius ins. לכן. — 20. Post אחאב ins. מלך ישראל. — 28. D. verba quatuor ultima. — 34. Pro המחנה l. המערכה. — 36. In fine adde כי מת המלך. — 37. D. verba duo prima, et pro ויבא l. ויבאו. — 48. Pro מלך l. המלך. — 49. Pro הלך l. הלכו. — 53. Pro posteriore ובדרך l. ובחטאת.

Liber posterior.

I : 11. Pro ויען l. ויעל. — 12. Pro אליהם l. אלין, et d. אלהים. — 14. Pro נפשי l. נפש עבדיך. — 16. D. המבלי et verba sequentia quinque. — 17. Post יהורם ins. אחיו.

II : 4. D. לך, et pro אלישע l. לא׳. — 14. Post prius המים ins. ולא נחצו, d. יהוה et אף הוא, post alterum המים ins. שנית, et in fine adde בחרבה.

III : 12. Post ויהושפט ins. מלך יהודה. — 15. Pro והיה l. ויהי. — 19. D. וכל עיר מבחור. — 24. Pro ויבו בה l. ויבאו בוא. — 25. Pro השאיר אבניה בקיר l. השאירו כי אם קיר. — 27. Pro verbo ultimo l. לארצם.

IV : 20. Pro וישב l. וישכב. — 39. Pro ידעו l. ידע. — 40. Pro ויצקו l. ויצק.

V : 1. D. גבור חיל. — 13. Pro אבי l. אם. — 18. D. בהשתחויתי בית רמן. — 26. Pro לא לבי הלך l. הלא לבי עמך, pro העת et verbis quinque sequentibus l. עתה לָקַחְתָּ את הכסף וְלָקַחְתָּ גנים.

VI : 5. Pro הקורה ואת l. ו הקרדם, et pro נפל l. נשל. — 8. Pro תחנתי l. תתחבאו. — 9. Pro נחתים l. נחבאים. — 11. Pro משלנו l. מְמַגְּנֵנוּ (cf. Gen. XIV : 20) vel מְנַלְּנוּ. — 22. Pro האשר l. אשר. — 32. Scribe ו ante בטרם. — 33. Pro המלאך l. המלך.

VII : 2. Pro למלך l. המלך. — 10. Pro שער l. שערי. — 11. Pro ויקרא l. ויקראו. — 13. Pro priore בה l. פה, et d. אשר נשארו בה הנם ככל המון ישראל. — 14. Pro רכב l. רֹכְבֵי. — 17. D. אשר דבר.

VIII : 11. Pro וַיָּשֶׂם l. וַיִּשֹׁם. — 13. Post הכלב ins. המת. — 16. D. ויהושפט מלך יהודה. — 19. Pro ולבניו l. לְפניו. — 21. Pro צָעִירָה l. שֵׂעִיר. — 28. D. prius את.

IX : 4. D. alterum הנער. — 8. Pro ואבד l. ומיד. — 11. Pro priore ויאמר l. ויאמרו, et post השלום ins. ויאמר שלום ויאמרו. — 12. Ante ישראל ins. עמי. — 13. Pro על אחת העגלות l. אל גרם המעלות. — 17. Post posterius שפעת ins. אנשים. — 25. Pro זְכֹר l. זֹכֵר. — 27. Post הכהן ins. ויכהו. — 28. Post עבדיו ins. ויביאוהו. — 33. Pro ultimo verbo l. וַיִּרְמְסֶהָ.

X : 1. Pro יזרעאל l. אל העיר, et pro האמנים l. אמני בני. — 6. D. אנשי, et pro ובאו l. והביאום. — 12. D. ויבא. — 15. Pro ישר את לִבבך l. לבבי את לִבבך, et post יש ins. ויאמר יהוא. — 16. Pro וירכבו l. וירכב. 24. Pro יְמַלֵּט l. יַמְלִיט. — 26. Pro מצבות l. אשרת. — 30. Ante ככל scribe ו.

XI : 2. Pro ויסתרו l. ותסתר. — 6. Versus delendus. — 10. Pro החנית l. החניתות. — 12. Pro העדות l. העדיות vel העדיים, pro וימלכו l. וימלך, et pro וימשחהו l. וימשחֻהו. — 13. Pro העם l. והעם. — 17. D. verba quatuor ultima.

12 : 1. (in t. Hebr. 2). Post ליהוא ins. בן נמשי, et post יהואש ins. בן אחזיהו. — 9. (in t. Hebr. 10). Pro המזבח l. המצבה.

XIII : 5. Pro ויצאו l. ויוצאם. — 6. Pro הלך l. הלכו. — 7. Pro לדש l. לדק. — 17. D. verba duo ultima. — 19. Pro להכות l. לְוּ הִכִּיתָ. — 20. D. verba duo ultima. — 21. וילך l. וילכו.

XIV : 13. Transpone מלך יהודה post בן יהואש, d. בן אחזיהו, et pro בשער l. משער. — 18. Post אמציהו ins. וכל אשר עשה. — 24. Pro מכל חטאות l. מחטאת. — 26. Pro מרה l. מר. — 28. Pro ליהודה בישראל l. לישראל. — 29. Post אבתיו ins. ויקבר בשמרון.

XV : 5. Pro בבית החפשית l. בביתה חפשית. — 10. Pro קבל עם l. ביבלעם. — 13. Pro לעזיה l. לעזריה. — 16. D. מתרצה, et pro ויך l. לן. — 18. D. verba duo ultima. — 19. In initio adde בימיו. — 30. D. verba quinque ultima. — 32. Pro עזיהו l. עזריהו. — 34. Pro עזיהו l. עזריהו. — 38. D. אביו.

XVI : 5. Pro ויכלו l. יכל. — 6. Pro לארם l. לאדם. — 9. D. קירה. — 17. Transpone המסגרות post מעליהם, pro הבקר l. בקר, et pro תחתיה l. תחתיו. — 18. Pro אשר בנו l. בנה. — 19. Post אחז ins. וכל.

XVII : 8. D. verba quatuor ultima. — 13. Pro נביאו כל l. נביא וכל. — 27. Pro הגליתם l. הגליתי, pro וילכו l. וילך, et pro וישבו l. וישב. — 38. Pro כרתו l. ברת.

XVIII: 4. Pro וַיִּקְרָא l. וַיִּקָּרֵא. — 10. Pro וַיִּלְכְּדֶהָ l. וַיִּלְכְּדָהּ. — 11. Pro וַיַּנְחֵם l. וַיַּנְחֵם. — 17. D. ויעלו ויבאו posterius. — 24. D. פחת. — 29. Pro מידו l. מידי. — 34. Pro הנע ועוה l. איה אלהי שמרון.

XIX: 4. D. כל. — 15. Post posterior יהוה ins. צבאות. — 16. Ante דברי ins. כל. — 20. Post יהוה ins. צבאות. — 22. Pro מָרוֹם l. מְרוֹם. — 23. Pro מלון l. מְרוֹם. — 26. Pro ושדפה l. ושדמה. — 27. Pro לִפְנֵי קמה (in versu 26) l. לְפָנַי קומך. — 33. Pro יבא l. בא.

XX: 4. Pro העיר vel חצר l. החצר. — 7. Pro verbis quinque ultimis l. לשים על השחין וְיֶחִי. — 9. Pro הלך l. הילך. — 11. Pro ירדה l. ירד השמש. — 12. Pro בראדך l. מר'. — 13. Pro וישמע l. וישמח. — 14. Ante מכבל ins. אלי. — 16. In fine adde צבאות.

XXI: 6. Pro verbo ultimo l. להכעיסו. — 8. Pro ולכל l. לכל. — 9. Post הרע ins. בעיני יהוה. — 16. Pro מֵחַטָּאתוֹ l. מֵחַטֹּאתָיו. — 17. Pro וְחַטָּאתוֹ l. וְחַטֹּאתָיו. — 26. Pro ויקבר l. ויקברו.

XXII: 4. Pro ויתם l. ויתך. — 13. Pro ultimo verbo l. עליו. — 20. Post הזה ins. וישביו.

XXIII: 1. Pro ויאספו l. ויאסף. — 4. Pro כהני l. כהן. — 5. Pro ויקטר l. לקטר. — 7. Pro בתים l. בגדים. — 8. Pro בָּמוֹת הַשְּׁעָרִים l. בָּמַת הַשְּׂעִרִים, et ante בשער

ins. בא· — 9. Pro מצות l. מנות· — 11. Pro מבא l. בְּמָבֹא, et pro מרכבות l. מרכבת· — 12. Pro וירץ l. וַיֵּרֶץ· — 13. Pro המשחית l. המשחת· — 15. Ante הבמה pone ן, et pro וישרף את הבמה l. וישבר את אבניו· — 16. Post האלהים ins. בעמד ירבעם על המזבח בחג ויפן יהושיהו וישא את עיניו אל קבר איש האלהים· — 18. Pro posteriore עצמתיו l. עצמות הנביא הזקן אשר בביתאל, et pro משמרון l. מיהודה· — 19. Post להכעים ins. את יהוה· — 31. Pro חמוטל l. חמיטל· — 33. Pro ויאסרהו l. ויסרהו, et pro וככר l. ועשרת ככרי·

XXIV: 2. D. prius יהוה· — 3. Pro על פי l. באף· — 6. Post אבתיו ins. ויקבר עם אבתיו בגן עזא· — 13. In initio adde ויבא בעיר·

XXV: 1. Pro ויבנו l. ויבן· — 3. In initio adde ובחדש הרביעי· — 4. Post המלחמה ins. נסו, et pro וילך l. וילכו· — 6. Pro וידברו l. וידבר· — 7. Pro שחטו l. שחט· — 10. Post אשר ins. את· — 11. Pro ההמון l. האמון· — 17. Pro על השבכה l. כתרת ושבכה ומאת רמון· — 19. Pro הספר l. ספר· — 24. Pro מעבדי l. מעבוד· — 27. Post יהודה ins. ויוצאהו·

PARALIPOMENA.

Liber prior.

I: 6. Pro ודיפת l. וריפת· — 39. Pro והומם l. והימם·

— 40. Pro עלין l. עלון. — 41. Pro המרן l. המדם. — 42. Pro דישון l. דישן. — 50. Pro פעי l. פעו.

II: 6. Pro זמרי l. זִמְרִי, et pro ודרע l. ודרדע. — 18. Pro אשה ו l. אשתו. — 23. Ante posterius את pone ו. — 24. Pro בכלב l. בא כלב. — 25. Pro אחיה l. מֵאחיה. — 46. Pro גזז l. יהדי. — 50. Pro בן l. בני. — 52. Pro verbis tribus ultimis l. ראיה וחצי מנחת.

III: 1. Pro נולד l. נולדו, et pro דניאל l. דלויה. — 2. D. ל ante אבשלום. — 5. Pro שמעא l. שמוע. — 6. Pro אלישמע l. אלישוע. — 15. Pro יהוחנן l. יהואחז. — 19. ובן l. ובני. Item in versu 21, ubi quater בני mutandum in בן.

IV: 1. Pro כרמי l. כלוב. — 3. Pro אבי l. בני. — 12. Pro רכה l. רכב. — 13. In fine adde ומעונתי. — 15. Pro ultimo verbo l. קנז. — 17. Pro ובן l. ובני, et post ותהר ins. ותלד. — 19. Pro verbis quatuor primis l. ובני אשה יהודיה אחרת. — 20. Pro ובן l. ובני. — 22. Pro בעלו למואב וישבי לחם l. עלו אל מואב וישבו להם. — 27. Pro מִשְׁפְּחֹתָם l. מִשְׁפְּחוֹתָם. — 32. Pro וָעֵין l. וְעֵין, et post ותכן ins. ועתר. — 39. Pro גדר l. גְרָר.

V: 1. Pro לבני יוסף l. ליוסף. — 5. Post ראיה ins. בנו יואל. — 7. Pro למשפחתיו l. למשפחותם. — 23. Post והר חרמון ins. ובלבנון. — 24. D. ו ante עפר. — 26. D. והרא.

VI : 9 (in t. Hebr. V : 35). Post עזריה transpone verba octo ultima ex versu 10 (in t. Hebr. V : 36). — 16. (in t. Hebr. 1). Pro גרשם l. גרשן. Item in versibus 20 et 43 (in t. Hebr. 5 et 28). — 25. (in t. Hebr. 10). Pro verbis duobus ultimis l. בנו עמשי בנו אחימות. — 26 (in t. Hebr. 11). Pro צופי l. צוּף, deleto posteriore אלקנה. — 27 (in t. Hebr. 12). In fine adde שמואל בנו. — 28 (in t. Hebr. 13). Post שמואל ins. יואל, et pro וַשְׁנִי l. וְשֵׁנִי. — 57 (in t. Hebr. 42). Post יתיר ins. ואת מגרשיה. — 58 (in t. Hebr. 43). Pro חילן l. הולן. — 59 (in t. Hebr. 44). Ante ואת בית שמש ins. יטה ואת מגרשיה. — 60 (in t. Hebr. 45). Post בנימן ins. גבעון ואת מגרשיה. — 61 (in t. Hebr. 46). Pro ממשפחת l. למשפחותם, post quod verbum transpone בגורל, et pro המטה ממחצית מטה l. ממטה אפרים וממטה דן וממטה. — 64 (in t. Hebr. 49). In finem transpone ex versu sequente בגורל. — 66 (in t. Hebr. 51). Pro verbo primo l. ומשפחות. — 69 (in t. Hebr. 54). In initio adde וממטה דן אלתקא ואת מגרשיה את גבתון ואת מגרשיה. — 70 (in t. Hebr. 55). Pro ענר l. תענך, pro בלעם l. יבלעם, et pro למשפחת l. למשפחת. — 71 (in t. Hebr. 56). Pro ממשפחת l. ממשפחת. — 72 (in t. Hebr. 57). Pro קדש l. קשיון. — 73 (in t. Hebr. 58). Pro ראמות l. ירמות, et pro ענם l. עין גנים. — 74 (in t. Hebr. 59). Pro משל l. משאל. — 75 (in t. Hebr. 60). Pro חוקק l. חלקת. — 76 (in t. Hebr. 61). Pro חמון l. חמות, et pro קריתים l. קרתן. — 77 (in t. Hebr. 62). Pro

יקנעם ואת מגרשיה ואת קרתה ואת מגרשיה רמונו l. ואת רמון·

VII: 1. Pro verbo primo l. ובני. — 6. In initio adde ובני· — 11. Pro לראשי האבות l. ראשי אבות· — 12. Pro חשם בני l. חֻשִׁם בן· — 14. D. אשריאל· — 15. Verba sex ultima transpone in initium, et pro לחפים ולשפים l. ושמה מעכה ושם אחתו ושם אחתו מעכה המולכת· — 25. Post ורשף ins. בנו· — 27. Pro נון l. נוּן. — 34. Pro שמר l. שומר· — 35. Pro ובן l. ובני·

VIII: 4. Pro ואחוח l. ואחיה· — 5. In initium transpone verba tria prima versus sequentis, mutato אחוד in אביחוד, et pro ושפופן l. ושפופם· — 7. D. verba duo prima. — 8. D. אותם· — 9. Pro מלכם l. מלכום· — 12. Pro ושמד l. ושמר· — 14. Pro וְאַחְיוֹ l. וְאֶחָיו· — 29. Post גבעון ins. יעיאל· — 30. Ante ונדב ins. ונר· — 31. In fine adde ומקלות· — 33. Pro קיש l. אבנר· — 37. Pro רפה l. רפיה·

IX: 5. Pro השילוני l. הַשֵּׁילָנִי· — 6. Pro אחיהם l. ואחיו· — 9. D. אנשים· — 17. Pro ואחיהם l. ואֲחֵיהם· — 26. Pro הם הלוים והיו l. ומהלוים היו· — 38. Pro שמאם l. שמאה· — 41. In fine adde ואחז· — 42. Pro יערה bis l. יהועדה·

X: 5. Pro החרב l. חרבו· — 10. Pro תקעו l. תלו· — 11. Ante יבש ins. ישבי·

XI: 3. Ante prius דוד ins. המלך· — 11. Pro מספר l.

שמות, et pro השלושים l. השלושה. — 13. Post המלחמה ins. ex 2 Sam. XXIII verba tria ultima versus 9, totum versum 11 usque ad לחיה, quod legendum לְחַיָּה. — 14. Pro verbo primo l. ויתיצב, pro ויכו ויצילוה l. ויצילה ויך, et pro ויושע l. ויעש. — 15. Pro על l. אל, et pro מערת fortasse legendum מְצדת. — 19. D. prius בנפשותם. — 20. Pro ואבשי l. ואבישי, et bis pro שלושה l. שלושים. — 21. Pro השלושה בשנים l. השלושים. — 22. D. posterius בן, et post שני ins. בני. — 27. Pro ההרורי l. ההרודי. — 32. Post אביאל ins. בית. — 33. Pro הבחרומי l. הבחורמי. — 46. Pro המחוים l. המחנתי. — 47. Pro verbo ultimo l. הצבתי.

XII : 4. Pro verbo primo l. ושמה, et pro בשלשים l. בשלשה. — 7 (in t. Hebr. 8). Pro הגדוד l. גדור. — 17. (in t. H. 18). D. ויען, quod inseratur in versum sequentem post השלושים. — 19. (in t. Hebr. 20). Pro עזרם l. עֲזָרֻם. — 37. (in t. Hebr. 38). D. צבא.

XIII : 2. Pro נפרצה l. נרצה. — 6. Transpone verba tria ultima post האלהים, et in fine adde עליו. — 7. Pro ואחיו l. וְאֶחָיו.

XIV : 2. Ante posterius כי scribe ו, et pro נשאת l. נִשֵּׂאת. — 5. Pro ultimo verbo l. ואליפלט. — 11. Pro ויעלו l. ויעל, et pro בבעל l. בעלה. — 13. In fine adde הרפאים. — 16. Pro ויכו l. ויך.

XV : 7. Pro גרשם l. גרשן. — 12. Post אל ins. המקום

אשר. — 16. Ante שמחה d. ל. — 18. D. בן, et post ויעיאל ins. ועזיזהו. — 20. Pro ועזיאל l. ויעזיאל — 22. Pro וּכְנַנִיהוּ l. וכנ', et d. במשא. — 24. Pro ויחיה l. ויעיאל. — 27. D. המשררים. — 29. D. עד.

XVI : 5. Pro יעיאל l. יעזיאל. — 6. Pro תמיד l. התמיד. — 15. Pro זכרו l. זכר. — 19. Pro בהיותכם l. בהיותם. — 38. Ante ואחידהם ins. וחסה, et d. verba sex ultima. — 42. D. הימן וידותון, et pro למשמיעים l. להשמיע.

XVII : 5. Pro verbis quatuor ultimis l. מתהלך באהל ובמשכן. — 10. E verbo primo d. ו, et pro וביה l. כי בית. — 17. Pro וראיתני כתור l. ותראני דורות. — 18. Post לדוד ins. לדבר, et d. prius את עבדך. — 20. Pro בכל l. ככל. — 21. Pro עם l. לעם, et post שם ins. ולעשות. — 24. Iteretur יהוה, et d. אלהי ישראל. — 25. Ante להתפלל ins. את לבו.

XVIII : 6. Post דוד ins. נציבים. — 8. Pro verbo primo l. ומטבח, et pro ומכון l. ומברתי. — 16. Pro ואבימלך l. ואחימלך.

XIX : 1. Post וימלך ins. חנון. — 3. D. ולהפך. — 8. Pro צָבָא l. צְבָא. — 11. Pro ויערכו l. ויערך. — 17. D. ויערך אלהם.

XX : 2. Pro מַלְכָּם l. מִלְכֹּם, et pro וימצאה משקל l. וימצא המשקל. — 3. Pro ובמגרות l. ובמגזרות.

XXI: 2. Pro העם l. החיל. — 3. Post פעמים ins. ועיני אדני המלך רואות. — 12. Pro נספה l. נום, pro ודבר l. הדבר, et d. ו ante מלאך. — 20. Versus delendus praeter verba ultima tria. — 21. Pro ארנן l. הגרן. — 24. Pro והעלות l. לה'.

XXII: 2. Post את ins. כל, et pro ויעמד l. ויעמדם.

XXIII: 10. Pro זינא l. זיזא vel זיזה. — 13. Pro להקדישו l. להקדש.

XXIV: 20. Post prius שובאל ins. ורהביהו. — 21. D. verbum primum. — 23. Pro verbis duobus primis l. לבני חברון ירידו הראש. — 26. D. verba tria ultima. — 27. D. ו ante שהם.

XXV: 3. Pro וצרי l. ויצרי, et post חשביהו ins. שמעי. — 8. Post לעמת ins. אחיהם. — 9. Pro ליוסף l. יוסף הראשון הוא ואחיו ובניו שנים עשר. — 11. Pro ליצרי l. יצרי. — 14. Pro ישראלה l. אשראלה. — 18. Pro עזראל l. עזיאל. — 19. Ex לחשביה d. ל. Item ex nominibus in versibus sequentibus.

XXVI: 1. Pro tribus verbis ultimis l. בן אביסף. — 7. Pro אחיו l. ואחיו. — 10. Pro בכור l. הב'. — 14. Pro וזכריהו l. ולז'. — 16. D. ו לשפים. — 17. Pro חלוים l. ליום. — 20. Pro אחיה l. אחיהם. — 21. D. posterius בני et posterius ללעדן. — 22. Pro אחיו l. אֶחָיו. — 29. Pro כְּנניהו l. כנ'. — 32. D. ראשי האבות.

XXVII: 4. Post השני ins. אלעזר בן, et d. ומחלקתו ומקלות הנגיד. — 5. Pro הכהן ראש l. כהן הראש. — 6. Pro ומחלקתו l. ועל מ׳. — 8. Pro שמהות l. שמות, et pro היזרח l. הזרחי. — 18. Pro אליהו l. אליאב. — 24. Pro במספר l. בספר.

XXVIII: 11. Pro האולם l. ההיכל.

XXIX: 1. Pro אחד l. אשר. — 11. Post ובארץ ins. לך.

Liber posterior.

I: 2. Pone ו ante לשרי. — 13. Pro לבמה l. מן הבמה.

II: 10 (in t. Hebr. 9). Pro מכות l. מכולת.

III: 1. Pone במקום ante אשר הכין. — 2. D. בשני. — 4. Ante הארך ins. הבית. — 10. Pro ויצפו l. ויצף. — 16. Pro בדביר l. כָרְבִיד.

IV: 5. D. verbum ultimum. — 12. Pro והגלות והכתרות l. וגלות הכתרות. — 14. Pro priore עשה l. עשר, et pro altero l. עשרה. — 21. D. verba tria ultima.

V: 5. Pone ו ante הלוים. — 9. Pro הארון l. הקדש. — 10. Post נתן ins. שם.

VI: 13. Pro כיור l. כן. — 19. In fine adde היום.

VIII: 15. Pro סרו l. עברו. — 16. Pro עד l. מן. — 17. Pro אילות l. אילת.

IX : 4. Pro עליתו l. עֲלָתוֹ. — 6. Pro לדבריהם l. לדברים. 7. Pro אנשיך l. נשיך. — 14. Pro מאנשי l. מאשר. — 18. D. מאחזים. — 21. Pro שנהבים l. שן והבנים.

X : 9. Pro ונשיב l. ואשיב. — 14. Pro אכביד l. אבי הכביד (sic in ed. Theile). — 16. Post ישראל ins. ראו cum. ed. Theile, nisi scribas וירא כל ישראל, cum 1 Reg. XII : 16. — 18. Pro הדרם l. אדנירם.

XI : 4. Pro דברי l. דבר. — 17. Pro הלכו l. הלך. — 18. Ante אביהיל pone ו. — 23. Post וישאל ins. להם.

XII : 15. D. להתיחש.

XIII : 1. Pro מיכיהו l. מעכה. — 7. Pro ויתאמצו et לפניהם l. ויתאמץ et לפניו. — 10. Pro במלאכת l. במלאכתם.

XV : 8. D. עדד הנביא. — 11. Ante הביאו ins. אשר.

XVI : 4. Pro ויכו l. ויך, et transpone ערי ante מסכנות.

XVII : 3. D. דויד ante אביו.

XVIII : 2. Post לעלות ins. אתו. — 5. Pro הנלך l. האלך. — 12. Pro דברי l. דברו. — 14. Pro אחדל l. נחדל. — 19. D. prius אמר. — 33. Pro רכב l. הרכב, et pro המחנה l. המערכה.

XIX : 6. Pro בדבר l. דברי. — 8. Pro וישבו l. ישבי.

XX : 1. Pro העמונים l. המעונים. — 2. Pro מארם l.

מאדם. — 13. D. ובניהם. — 25. Pro ופגרים l. ובגדים. — 37. Pro דודוהו l. דודיהו.

XXI : 11. Pro בהרי l. בערי. — 13. Pro posteriore בית l. בני. — 15. Pro רבים l. רעים. — 17. Pro יהואחז l. אחזיהו.

XXII : 2. Pro ארבעים l. עשרים. — 5. Pro הרמים l. הארמים. — 6. Pro עזריהו l. אחזיהו. — 10. Pro ותדבר l. ותאבד.

XXIII : 1. Pro בברית l. בבית יהוה. — 3. Pro בני דויד l. בית דויד. — 11. Pro העדות l. העדיות vel העדיים. — 13. Pro עֲמוּדן l. עָמְדן. — 18. Ante הלוים pone ו.

XXIV : 7. Ante בניה pone ו. — 25. Pro בני l. בן.

XXV : 8. Pro כי אם בא אתה עשה חזק l. כי אם באלה תחשב לחזק. — 19. Pro הכית l. הכיתי, nisi potius אמרת deleas, pro להכביד l. הִכָּבֵד, quod Graecus interpres legit הַכָּבֵד, et ante שבה pone ו. — 20. Post בְּיַד ins. יואש. — 23. Pro יהואחז l. אחזיהו, et pro הפונה l. הַפִּנָּה. — 28. Pro יהודה l. דויד.

XXVI : 2. Pro אילות l. אילת. — 5. Pro בראת l. ביראת.

XXVIII : 20. Pro חֲזָקו l. חִזְּקו.

XXIX : 27. Ante על d. ו.

XXX : 21. Pro בכלי l. בכל. — 22. Pro ויאכלו l. ויכלו. — 27. Ante הלוים pone ו.

XXXI: 6. D. ומעשר, et ante קדשים pone ה. — 18. Pro יתקדשו קדש l. יקדשו הקדש.

XXXII: 5. Pro על המגדלות l. עליה מגדלות, et pro posteriore החומה l. חומה. — 22. Pro וינהלם l. ויניחם. — 28. Pro ועדרים לאורות l. ואורות לעדרים. — 31. Pro הַמְשַׁלְּחִים l. הַמְּשֻׁלָּחִים. — 32. Ante על pone ו.

XXXIII: 8. Pro לאבותיכם l. לאבותם. — 19. Pro חוזי l. החוזים. — 20. Ante ביתו ins. בגן.

XXXIV: 4. Pro הקברים l. קברי. — 6. Pro בְּחַרְבוֹתֵיהֶם l. בְּחָרְבוֹתֵיהֶם. — 10. Ante עושי pone ל. — 13. Ex ועל d. ו, et pro ומנצחים לכל l. ועל כל. — 17. Pro המפקדים על יד l. מְפֻקְּדֵי. — 22. Post ואשר ins. אמר. — 27. Pro דבריו l. דברי.

XXXV: 5. Ex וחלקת d. ו. — 6. D. והתקדשו. — 11. מידם ins. הדם. — 15. Pro חוזה l. חוזי. — 22. Pro התחפש l. התחזק.

XXXVI: 3. Ante בירושלם ins. ממלך. — 10. Pro אחיו l. אחי אביו. — 23. Pro posteriore יהוה l. יהי.

E S R A.

I: 6. Pro בכלי כסף l. בכל בכסף. — 9. Pro שלשים

l. אַלְף. — 10. Pro משנים l. אַלְפַּיִם. — 11. Post מאות ins. ששים ותשעה.

II: 2. Post רעליה ins. נחמני. — 6. Ante יואב scribe ו. — 20. Pro גבר l. גבעון. — 25. Pro ערים l. יערים. — 42. D. primum בני. — 59. Ante אמר scribe ו.

III: 3. D. כי באימה עליהם מעמי הארצות. — 9. Pro יהודה l. הודויה, post quod verbum transpone verba quinque ultima versus. — 10. Pro ויעמידו l. ויעמדו.

IV: 7. Pro כנותו l. כנותם. — 9. Pro ואפרסתכיא l. ואפרסכיא; ante טרפליא scribe ו, post ארכויא ins. דהוו, et pro דהוא l. דהוו.

V: 1. D. נביאיא et עליהון. — 4. D. verba quatuor prima.

VI: 4. Pro חדת l. חד. — 5. Pro ויהך l. ויהכון.

VII: 9. Pro יְסֻד l. יִסַּד vel יִסֵּד.

VIII: 3. Pro primo מבני l. בן. — 5. Post מבני ins. זתוא. — 10. Post מבני ins. בני. — 14. D. וזבוד (וזכור). — 17. Pro אֶחָיו l. אָחִיו, et scribe ו ante verbum sequens. — 18. Pro איש l. אנשי, et d. ו ante שרביה. — 24. Pro לשרביה l. ושרביה, et scribe ו ante חשביה. — 29. Pro ושרי l. וראשי, et pro הלשכות l. בכ׳. — 30. D. משקל. — 35. Pro ושבעה l. ושנים.

IX: 1. Pro כתעבותיהם l. בת׳. — 8. D. posterius אלהינו.

X: 1. Pro מישראל l. מירושלים. — 3. Pro אֲדֹנָי l.

אֲדֹנָי. — 6. Pro posteriore וילך l. וילן. — 16 Pro ויבדלן l. ויבדל. — 17. Pro בכל אנשים l. בכל האנשים. — 44. D. נשים וישימו.

NEHEMIA.

III : 2. Pro posteriore ידן l. ידם. — 8. Pro priore ידן l. ידם, et ante צורפים ins. מן, vel בן, collato sequente בן הרקחים. — 10. Pro ידם l. ידן, et ex ונגד d. ן. — 18. Pro בוי l. בנוי. — 20. D. החרה.

IV : 2 (in t. Hebr. III : 34). Pro להם l. לאלהים. — 13 (in t. Hebr. 7). Pro בצחחיים l. בצריחים. — 16 (in t. Hebr. 10). Ante הרמחים d. ו. — 23 (in t. Hebr. 17). Pro המים l. לימינו.

V : 8. Pro בנו l. יָדֵנוּ. — 11. Pro מאת l. משאת. — 15. Pro אחר l. ליום אחד.

VI : 6. D. verba duo ultima.

VII : 7. Pro נחום l. רחום. — 33. D. אחר. — 43. Pro לקדמיאל l. וק׳, et d. ל ante הודוה. — 68. In editione Baeriana hic versus non legitur in textu.

VIII : 5 (in t. Hebr. 4). Post ועניה ins. ועזריה. — 8 (in t. Hebr. 7). D. ו ante הלוים. — 10 (in t. Hebr. 9). Pone ו ante הספר. — 14 (in t. Hebr. 13). D. ו ante להשכיל.

IX: 6. In initio scribe ויאמר עזרא. — 16. D. ו ante אבתינו. — 17. Pro במרים l. במצרים. — 19. D. ו ex posteriore ואת. — 22. Pro לפאה l. להם, et d. prius ואת ארץ.

X: 13 (in t. Hebr. 14). Pro בנינו l. ימין. — 26 (in t. Hebr. 27). Pro ואחיה l. וארח.

XI: 5. Pro הַשִּׁלֹנִי l. הַשֵּׁלָנִי. — 14. Pro ואחיהם l. ואחיו. — 17. Pro התחלה l. התהלה.

XII: 3. Pro רחם l. חרים. — 22. Pro על l. עד. — 24. D. ו ante ראשי, et pro בן קדמיאל l. וקי׳. — 25. Transpone שמרים post שוערים. — 27. Pro ושמחה l. בשמחה. 37. D. ו ante נגדם. — 38. Pro למול l. לשמאל. — 44. D. התורה. — 46. Pro ואסף מקדם ראשי l. מקדם אסף ראש.

XIII: 4. Pro בלשכת l. בלשכת. — 15. Post ואעיד ins. בהם. — 19. Ante posterius לא scribe ו.

ESTER.

I: 22. Pro כלשון עמו l. כל שוה עמו.

II: 3. הגא l. הגי.

III: 7. Pro הפיל l. הפילו, et post לחדש ins. לאבד

את בית מרדכי ביום אחד ויפל הגורל על יום שלושה עשר לחדש·

VI: 2. Pro בנתנא l. בנתן· — 9. Pro והלבשו l. והלביש·

VII: 4. Pro הצר שׁוֶה l. הצרה שׁוָה·

IX: 23. Pro וקבל l. וקבלו·

J O B U S.

I: 4. D. בית·

II: 1. D. verba tria ultima. — 12. D. השמימה·

III: 3. Pro הלילה אמר l. וְהַלַּיִל הָאֹמֵר· — 6. Pro יִחַדְ l. יֵחַד· — 15. Pro או עם l. ועם· — 24. Pro לפני l. לְפִי·

IV: 2. Pro הנסה l. הַנְנַסֶּה· — 6. Pro תקותך ותם l. תם ותקותך· — 14. Pro הפחיד l. פָּחַד· — 19. Pro לפני l. כמו·

V: 5. Pro קצירו l. קָצְרוּ, pro ואל מצנים l. ואיל מצאנם, et pro צמים l. צמא· — 15. Pro מפיהם l. מפיה·

VI: 4. Pro יערכוני l. יעכרוני· — 7. Pro כדוי l. כדי· — 14. Pro למם l. לַנָּמֵם· — 17. Pro בחמו ידעכו l. בחם

וידעכו. — 18. Pro יִלָּפְתוּ אָרְחוֹת l. יִלָּפְתוּ. — 20. Pro בטח l. בטחו. — 21. Pro כי et לו l. כן et לי, et pro תיראו l. תראו. — 25. Pro מכם l. חכם. — 29. Pro צדקי בה l. צדק יבא.

VII: 15. Pro מעצמותי l. מעצבותי. — 20. Pro עלי l. עליך.

VIII: 13. Pro ארחות l. אחרית. — 19. Pro יצמחו l. יצמח. — 21. Pro עד l. עוד.

IX: 9. Ante כסיל scribe ו. — 11. Pro אראה ו l. אראהו. — 20. Pro פי l. פיו. — 27. Pro אמרי l. אמרתי. — 30. Pro לא l. לו.

X: 8. Pro יחד סביב l. אחר סַבּוֹתָ. — 15. Pro וראה עניי l. ורוה עני. — 17. Pro חליפות וצבא עמי l. וּתְחַלֵּף צבא עלי — 20. Pro ימי וחדל l. ימי חלדי. — 22. D. כמו אפל צלמות.

XI: 3. Pro וְתִלְעַג l. וְתלעג. — 8. Pro גבהי שמים l. גבהה משמים. — 9. Pro מִדָּה l. מִדָּה. — 16. Pro אתה l. עתה.

XII: 4. Pro אהיה l. יהיה, et pro ויענהו l. וי׳. — 5. Pro נכון l. נכיון. — 18. Pro מוסר l. מוסְרֵי.

XIII: 14. D. על מה.

XIV: 3. Pro ואתי l. ואתו. — 6. Pro ויחדל l. וחדל. —

18. Pro נופל יבול l. נָפוּל יִפּוֹל. — 19. Pro ספיחיה l. סְחִיפָה.

XV: 29. Pro מנלם l. צִלָּה — 30. Pro ויסור ברוח פיו l. וְיִסָּעֵר ברוח פריו. — 32. Pro תמלא l. יִמַּל.

XVI: 5. Pro יחשך l. לֹא אחשך. — 21. Pro בן l. בֵין.

XVII: 2. Pro ובהמרותם l. ובְתמרורים. — 3. Pro לידי יתקע l. לִי יָד יִתָּקֵעַ. — 6. Pro ותפת לפנים l. ומופת לפניהם. — 12. Pro מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ l. מִפָּנַי חָשֵׁךְ. — 14. D. אבי, et pro אתה l. אַתְּ. — 15. Pro ותקוה l. טובתי. — 16. Pro בדי l. עמדי.

XVIII: 5. Pro רשעים l. רשע. — 7. Pro ותשליכהו l. ותכשילהו.

XIX: 27. Pro ראו l. יראו — 28. Pro בי l. בו. — 29. Pro חמה l. המה, et pro ultimo verbo l. יֵשׁ דָּיִן.

XX: 20. Pro שלו בבטנו l. שַׁלְוָה בטנו, et pro ultimo verbo l. יִמָּלֵט. — 22. Pro עָמֵל l. עָמָל. — 23. Pro עלימו l. עליו, et pro בלחומו l. חבלים. — 26. Pro נֻפָּח l. נִפְּחָה.

XXI: 3. Pro תלעיג l. תלעיגו. — 8. D. לפניהם. — 10. Pro שורו l. שורם, et pro פרתו l. פרתם. — 13. Pro יֵחַתּוּ l. יֵחָתּוּ. — 16. Pro מני l. ממנו. — 24. Pro חָלָב l. חֵלֶב. — 30. Bis pro ליום l. ביום, et pro יובלו l. יובל. — 31. Ante מי scribe ו.

XXII: 9. Pro ידכא l. ידכאו. — 11. Pro או חשך l. אור לך חָשַׁךְ. — 18. Pro מני l. ממנו. — 20. Pro קימנו l. יקומם. — 23. Pro תבנה l. תֵּעָנֶה. — 29. Pro השפילו כפיך ותאמר גוה l. השפיל גאה. — 30. D. אי, et pro כפיך l. כפיו.

XXIII: 2. Pro ידי l. ידו. — 6. Pro לא l. לוֹ. — 12. Pro מחקי l. בחקי. — 13. Pro באחד l. בחר.

XXIV: 5. Pro לו l. לָהֶם. — 6. Pro בלילו l. בלילה, et pro רשע l. עשיר. — 9. Pro מִשֹּׁד l. מִשַּׁד, et pro וְעַל l. וְעֻוֹּל. — 11. Pro verbis tribus primis l. בֵּין שׁוּרוֹת יִצְהָר רָעֵבוּ. — 12. Pro מְתִים l. מֵתִים. — 14. Pro לאור l. לערב, et pro יהי כגנב l. יְהַלֵּךְ הגנב. — 17. Pro יכיר l. יכירו. — 18. Pro קל הוא l. קלו, pro יפנה l. יפנו, et pro כרמים l. כרמם. — 24. Pro ככל l. כעשב vel כדשא (LXX Αχλον).

XXVI: 10. Pro חק חג l. חָק חֻג. — 13. Pro ברוחו l. רוחו.

XXVII: 8. Pro יִבְצַע l. יְבָצַע vel יִבָּצַע, et pro ישל l. ישאל. — 15. Pro ואלמנותיו l. ואלמנותם. — 18. Pro כעש l. כעכביש. — 19. Pro יאסף l. יאסיף. — 23. Pro עלימו l. עליו.

XXVIII: 6. Pro ועפרת l. וַעֲפָרָה. — 13. Pro ערכה l. דרכה. — 21. D. ו ante נעלמה.

XXIX : 4. Pro בסוד l. בסוך. — 18. Pro אגוע l. אזקין.

XXX : 1. D. לימים. — 2. Pro כלח l. כל חיל. — 3. Pro גלמוד l. גְּלָמוּ, et pro אמש l. ארץ. — 18. Pro לבושי l. בשרי.

XXXI : 18. Pro גְּדֵלַנִי l. גִּדְּלַנִי.

XXXII : 4. Pro בדברים את איוב l. בדברם את איוב. — 8. Post רוח pone אֵל, cum Symmacho. — 9. Pro רבים l. שָׂבִים.

XXXIII : 8. Pro מלין l. מליך. — 10. Pro הן l. והוא. — 16. Pro ובמסרם יחתם l. וּבְמוֹסָרָם יְחִתֵּם. — 17. Ante מעשה scribe מ. — 26. Pro וירא l. ויראהו.

XXXIV : 3. Pro לאכל l. לו אֹכֶל. — 14. Pro ישים l. ישיב, et d. לבו. — 16. Pro בינה l. בִּינוֹתָ. — 18. Pro הַאֲמֹר l. הָאֹמֵר. — 20. Pro עם l. שועים. — 23. Pro עוד l. מועד. — 26. Pro רְשָׁעִים l. רִשְׁעָם. — 31. Pro האמר l. תֹאמֵר. — 32. Pro בלעדי l. עדי. — 36. D. אבי.

XXXV : 10. Pro אמר et עשי l. אמרו et עֹשֵׂנוּ. — 13. Ante שוא scribe שועת.

XXXVI : 15. Pro אזנם l. אזנו. — 16. Post ואף ins. אתה, et pro תחתיה l. תחתך. — 17. In fine adde בחמה. — 18. D. כי חמה, et ב ante שפק. — 19. Pro שועך l. ישועה. — 28. Pro יִזְּלוּ l. יַזִּילוּ. — 33. Pro מִקְנֶה et עוֹלֶה l. מְקַנֵּא et צוֹלֶה.

XXXVII : 6. Post הֵ֣וּא pone עַל, d. וגשם מטר, et pro עֻזּוֹ l. עֻזּוֹ. — 7. D. ביד. — 9. Pro ממזרים l. ממזוים. — 13. Pro אם לארצו אם l. אמללה ארץ ואם. — 16. Pro מפלשי et מפלאות l. מפרשי et נפלאות. — 22. Pro מצפון l. מִצָּפוֹן, et transpone הוד ante נורא. — 23. Pro ורב l. וְרַב, et pro יְעַנֶּה l. יַעֲנֶה.

XXXVIII : 3. D. ו ante אשאלך. — 11. Pro ישית בגאון l. ישבית גאון. — 20. Pro תקחנו l. תנחני. — 27. Pro מצא l. צמא.

XXXIX : 11 (in t. Hebr. 8). Pro יְתוּר l. יָתוּר. — 13 (in t. Hebr. 10). Pro עבותו l. בעבות. — 19 (in t. Hebr. 16). Pro ללא l. כְּלא. — 24 (in t. Hebr. 21). Pro יחפרו l. יחפר. — 38 (in t. Hebr. XL : 5). Pro אענה l. אשנה.

XL : 4 (in t. Hebr. 9). Pro ובקול l. ובקולך. — 14 (in t. Hebr. 19). Pro verbis tribus ultimis l. העשוי לשחק בו. — 19 (in t. Hebr. 24). Pro ינקב אף l. יקיפנו. — 20 (in t. Hebr. 25). Ante תמשך scribe ה.

XLI : 1. Pro תחלתו l. תחלתך, pro אֶל l. אַל, et pro יֻטָּל l. יָטוּל. — 3. Pro ואשלם l. וישלם. — 7. Pro גאוה l. גֵוָה. — 24. Pro יַחְשֹׁב l. יֵחָשֵׁב.

XLII : 9. Ante צפר pone ו.

PSALMI.

I : 4. Post הרשעים ins. לא כן.

II : 2. Pro יתיצבו l. יתיעצו, et pro נוסדו l. נועדו. — 7. Post יהוה ins. alterum יהוה. — 9. Pro כִּכְלִי l. כִּכְלֵי. — 11. Post וגילו ins. לו. — 12. Pro בר l. בו, et d. דרך.

III : 3. Pro באלהים l. באלהיו.

IV : 4. Pro חסיד לו l. חסד לי.

V : 9. Pro לפני דרכך l. לפניך דרכי. — 10. Pro בפיהו l. בפיהם. — 12. Ante תסך d. ו.

VI : 8. Pro בכל l. בכלמת.

VII : 1. Pro כוש l. כושי. — 3. Pro יטרף l. יטרפו. — 5. Fortasse post רע inserendum ושנאה אשלם אהבי אם לא פעלתי טוב תחת רע, ut per homooteleuton omissum. — 8. Pro שובה l. שבה. — 9. Pro וכתמי עלי l. וכתם פעלי. — 10. D. ו ante בחן.

VIII : 2. Pro תנה l. נתתה.

IX : 1. Pro על מות לבן l. על עלמות. — 2. Pro אודה l. אודך. — 7. Ante האויב ins. דמם, pro חרבות l. חרפות, et pro וערים l. שרשם. — 8. Pro המה ויהוה, quorum verborum hoc in versu 7 legitur, l. הממם יהוה.

X : 3. Pro כי הלל l. מְהוּלָּל, transpone יהוה post ברך, et junge נאץ יהוה cum versu sequente. — 5. Pro מרום l. סרו. — 6. Pro אשר לא ברע et אלה in versu 7 l. אֲשָׁרַי לֹא בְּתַרְעֵלָה. — 7. D. ו ante מרמות. — 8. Ante חצרים pone ב. — 10. Pro primo verbo l. צדיק יִדְכֶּה. — 14. D. כי אתה, et pone ל ante יתום.

XI : 1. Pro הרכם l. הר כמו. — 4. Post יחזו ins. החלד. — 6. Pro ימטר l. ימטיר, et pro פחים l. פחמי.

XII : 5. Ante ללשננו d. ל. — 6. Pro יפיח לו l. אופיע למו. — 7. Pro לארץ l. חרוץ. — 8. Pro תשמרם l. תשמרנו, et pro תצרנו l. תצרֶנּוּ. — 9. Pro זלות l. כסילות.

XIII : 3. Pro עצות l. עצב.

XIV : 6. Pro תבישו l. תבישם.

XVI : 2. Pro אמרת l. אמרתי, et pro אדני l. אדֹנָי. — 3. Pro חפצי l. חפצו. — 5. Pro תומיך l. תומֵךְ.

XVII : 3. Pro זמתי l. זִמּוֹתַי. — 4. Pro ארחות l. מארחות. — 5. Pro תמך l. תמכו. — 10. Pro חלבמו l. חלב לבמו. — 11. Pro אשרינו l. יְשֻׁרוּנִי, et pro לנטות בארץ l. לנטותני ארצה. — 14. Pro priore ממתים l. ממותי, et pro posteriore l. ימותו; cf. Jer. XVI : 4; et pro מחלד חלקם l. מחלקם.

XVIII : 2. Pro ארחמך l. ארוממך. — 4. Pro מְהֻלָּל l.

מְהַלֵּל. — 5. Pro חבלי l. משברי. — 7. D. לפניו. — 13. D. עבין. — 14. D. verba ultima tria. — 15. D. רב. — 16. Pro מים l. ים. — 43. Pro רוח l. רחוב, et pro אריקם l. אדקם. — 48. Pro וידבר l. ומוריד.

XX : 8. Pro נזכיר l. נגביר. — 10. Pro יעננו l. וַעֲנֵנוּ.

XXII : 9. Pro גל אל l. גֹּאֲלוֹ. — 16. Pro כחי l. חכי. — 17. Pro כארי l. כארו. — 22. Pro עניתני l. עֲנִיָּתִי. — 27. Pro יחי לבבכם l. יחיה לבבם. — 28. Pro לפניך l. לפניו. — 30. Pro אכלו ויש׳ l. אך לו ישתחוו, et pro ונפשו לא חִיָּה l. וְנַפְשִׁי לוֹ חַיָּה. — 31. Pro זרע l. זרעי, et in finem transpone verbum primum versus sequentis.

XXIII : 6. Pro ושבתי l. וישבתי.

XXIV : 6. Pro פניך יקעב l. פני אל יקעב.

XXV : 2. Verbum primum transpone in finem versus praecedentis. — 17. Pro הרחיבו l. הרחיב. — 21. In fine versus scribe יהוה.

XXVII : 6. Pro סביבותי l. אֲסֹבְבָה.

XXVIII : 8. Pro למו l. לעמו.

XXIX : 6. Pro וירקידם l. וירקד.

XXX : 13. Pro כָבוד l. כְּבֵדִי.

XXXI : 7. Pro שנאתי l. שנאת. — 11. Pro בעני l. בעניי.

— 14. Pro בהוסדם l. בהועדם. — 18. Pro יִדְּמוּ l. יִדַּמּוּ. — 20. Post טובך ins. יהוה. — 21. Pro מרכסי l. מרכילי. — 22. Pro בעיר l. בעת.

XXXII: 4. Pro לְשָׁדִי נהפך l. לְשָׁדַי נהפכתי. — 6. Pro מצא רק l. מָצוֹק. — 7. D. רני, et pro פלט l. מפלטי. — 8. Pro איעצה l. איעצך. — 9. Pro תהיו l. תהי, et pro בל לבלום עדיו l. לִבְלוֹם עד יוּבַל.

XXXIV: 6. Pro הִבִּיטוּ l. הַבִּיטוּ, pro וְנָהָרוּ l. וְנַהֲרוּ, et pro פניהם l. פניכם.

XXXV: 7. Transpone שחת post חפרו. — 14. Transpone קדר post התהלכתי. — 15. Pro נכים l. מַכִּים? et pro קרעו l. קראו. — 16. Pro verbis quatuor primis l. בחֹנֶף לעגו לעג חרקו. — 17. Pro משאיהם l. משאגתם.

XXXVI: 2. Pro לבי l. לבו. — 3. Ante לשנא scribe ו. — 7. Ante תהום scribe כ.

XXXVII: 20. Pro בעשן l. כעשן. — 28. Pro לְעוֹלָם נשמרו l. עֲוָלִים נשמדו. — 35. Pro כאזרח רענן l. כארז לבנון. — 36. Pro ויעבר l. ואעבר. — 39. D. ו ante תשועת.

XXXVIII: 9. Pro לבי l. לביא. — 20. Pro חיים l. חנם.

XXXIX: 2. Pro posteriore אשמרה l. אשימה. — 6. Pro כל הבל l. להבל. — 14. Pro השע l. שעה.

XL : 6. D. אליך.

XLII : 2. Pro כאיל l. כאילת. — 3. Pro וְאֵרָאֶה l. וְאֶרְאֶה. — 4. Pro באמר l. באמרם. — 6, 7. Pro פנין אלהי l. פני ואלהי. — 7. Pro וחרמונים מהר מצער l. ומהר חרמון אצעק.

XLV : 5. D. verbum primum, et pone ו ante צדק. — 6. Pro בלב l. כלן. — 7. Pro אלהים l. יהיה. — 13. Post במנחה ins. תבוא אליך.

XLVI : 4. Post hunc versum ins. versum 8 vel 12. — 5. Pro קדש משכני l. קִדֵּשׁ מִשְׁכָּנוֹ. — 9. Pro שמות l. אותות.

XLVIII : 8. In initio scribe כן. — 15. D. על־מות.

XLIX : 6. Pro אירא l. אראה, et pro עקבי l. עֲקֵבַי. — 8. Pro אח l. אך, et pro יפדה l. יִפְדֶּה. — 12. Pro קברם l. קברים, et pro קראו בשמותם l. רקבו שמותם. — 13. Pro ילין l. יבין. — 15. Pro שתו l. שחו, pro וירדו בם ישרים לבקר l. וַיֵּרְדוּ בְמֵישָׁרִים לְקֶבֶר, et pro מזבל לו l. זבל למו. — 20. Pro אבותיו l. אבותיך.

L : 10. Pro אלף l. אל. — 18. Pro ותרץ l. וַתֵּרֶץ. — 23. Pro ושם l. ותם.

LI : 10. Pro תשמיעני l. תַּשְׂבִּיעֵנִי.

LII : 3. Pro הגבור חסד אל l. תתגבר אל חסיד. — 7.

Pro מאהל l. מאהלך. — 8. In fine adde ויאמרו. — 9. Pro בהותו l. בהונו. — 11. Pro ואקוה l. ואקרא.

LIII: 6. Pro חנך l. חנף, et pro הבישתה l. הובישו.

LIV: 5. Pro זרים l. זדים.

LV: 3. Pro אריד l. אָרֻד, et pro ואהימה l. וְאֶהֱמֶה. — 4. Pro עקת l. צעקת. — 9. Pro סעה l. ספה, et ante מסער scribe ו. — 20. Pro ויענם וישב l. וְיַעֲנֵמוֹ יֹשֵׁב. — 22. Pro מַחְמָאֹת פִּיו l. מֶחֶמְאָה פָנָיו.

LVI: 1. Pro אלם l. אלים. — 3, 4. Pro מרום יום l. מְרוֹמָם. — 6. Pro דברי עצבו l. דברו עֶצֶב. — 7. Pro יגורו l. יָגודו. — 8. Pro פלט l. פלם. — 11. Pro priore דבר l. דברו, et d. verba tria ultima.

LVII: 1. Ante אל ins. על. — 7. Pro כפף l. כפפו. — 9. Pro כבודי l. כְּבֵדִי.

LVIII: 2. Pro אלם l. אלים. — 3. Pro בלב l. כלכם, et pro חמס...תפלסון l. חָמָס...תפלסנו. — 8. Pro verbis ultimis quatuor l. כמו חציר יתמלל. — 10. D. כמו חי.

LIX: 5. Pro עון l. עוני. — 6. Pro בגדי l. פעלי. — 8. Pro חרבות l. חרפות. — 10. Pro עזו l. עזי, pro אשמרה l. אזמרה, et in finem transpone duo prima verba versus 11. — 12. Pro מגננו l. מגני. — 13. Ante חטאת scribe ב, et d. ו ante מאלה.

LX : 6. Pro קשט l. קשת. — 10. Pro עָלַי l. עֲלֵי, et pro ultimo verbo fortasse legendum אתרועע. — 11. Pro מצור l. מבצר, et pro נחני l. ינחני.

LXI : 3. Pro תַנְחֵנִי l. תְּנִחֵנִי. — 8. D. מן.

LXII : 3. D. verbum ultimum. — 5. Pro בפיו l. בפיהם. — 9. Pro בכל עת l. כל עדת.

LXIII : 11. Pro יגירהו l. יגירום.

LXIV : 9. Pro ויכשילהו l. ויכשילמו, et d. עלימו.

LXV : 2. Pro דמיה l. שׁוֹוָה?

LXVI : 12. Pro לרויה l. לִרְוָחָה.

LXVIII : 3. Pro תנדף l. יִנָּדְפוּ. — 5. Pro שמו l. שמחו. — 9. D. זה סיני מפני ישראל. — 10. Pro ונלאה l. ונלאתה. — 15. Pro תשלג l. כשלג. — 16. Pro גבננים l. הר גבנון vel הרים גבננים. — 18. Pro בם סיני l. בא מסיני. — 22. Pro שער l. רשע. — 23. Pro מבשן l. מכבשן. — 24. Pro תמחץ l. תרחץ, et pro מאויבים l. מֵאָדָם. — 27. Pro ברכו l. בָּרְכוּ, et pro ממקור l. במועדי. — 28. Pro רדם l. רֹדֶה. — 29. Pro צוה אלהיך l. צַוֵּה אלהים. — 31. D. חית, עמים et בזר, pro מתרפס l. מפתרם, et pro ברצי l. בְּצָרֵי. — 32. Pro חשמנים l. מִשְׁמַנִּים. -- 36. Pro ממקדשיך l. ממקדשו.

LXIX : 4. Pro מְיַחֵל l. מְיַּחֵל. — 5. Pro מצמיתי l. מעצמתי. — 21. Pro לָנוּד l. לַנֹּד. — 23. Pro וְלִשְׁלוֹמִים l. ולשלומָם.

LXXI : 3. Pro מעון l. מעוז, et pro לבוא תמיד צוית l. לבית מצודות. — 10. Pro אמרו l. ארבו. — 13. Pro יכלו l. יכלמו. — 18. D. לכל. — 19. D. ו ante צדקתך. — 20. D. הארץ תשוב. — 21. Pro ותסב l. ותשוב. — 22. Post אודך ins. בגוים יהוה.

LXXII : 1. Pro משפטיך l. משפטך. — 5. Pro ייראוך l. יארך. — 7. Pro צדיק l. צדק, et pro ורב l. וירב. — 9. Pro ציים l. צרים. — 17. Post בן ins. כל משפחות האדמה.

LXXIII : 4. Pro למותם l. לָמוֹ תם. — 7. Pro עינמו l. עֲוֹנֵמוֹ. — 10. Pro ישיב עמו הלם l. ישבעו לחם. — 15. Pro הִנֵּה l. הֵנָּה. — 16. Pro וָאֲחַשְּׁבָה l. וְאחשבה. — 20. Pro בעיר l. בהעיר.

LXXIV : 4. Pro שמו אותתם אתות יודע, quorum verborum ultimum in versu 5 invenitur, l. הֵשַׁמּוּ אתות מועדך. — 6. Post יחד ins. גדעו. — 8. Pro נינם l. נַכֵּם. — 11. Pro מקרב חיקך כלה l. בקרב חיקך תכלא. — 14. D. ל ante ציים. — 19. Pro לְחַיַּת, nisi legas למות l. לְחַיּוֹת. — 20. Pro לַבְּרִית l. לבריתך, et d. נאות.

LXXV : 2. Pro קרוב שמך l. קֹרְאֵי בְשִׁמֶךָ. — 6. Pro בצואר l. בצור. — 10. Pro אגיד l. אגיל.

LXXVI: 5. Pro נאור l. נורא, et pro טרף l. עד. — 11. Pro תחגר l. תחג לך.

LXXVIII: 9. Delendum. — 51. Pro אונים l. אוֹנָם. — 60. Pro שִׁכֵּן l. שָׁכַן. — 69. Pro רמים l. מרום.

LXXIX: 7. Pro אכל l. אכלו. — 11. Pro הוֹתֵר l. הַתֵּר.

LXXX: 1. Pro שושנים l. שושני vel שושן. — 11. Pro כסו l. כִּסָּה — 16. Pro וכנה l. כּוֹנֵן, et d. verba quatuor ultima.

LXXXI: 17. Pro ויאכילהו l. ואאכילהו.

LXXXIII: 6. Pro יחדו עליך l. אחד ועליך. — 12. Pro שיתמו l. שית. — 19. D. אתה, et ante עליון ins. ואתה.

LXXXIV: 6. Fortasse pro מסלות legendum מעלות. — 8. Pro אֵל l. אֶל.

LXXXV: 9. Pro verbis tribus ultimis l. וְאֶל שָׁבֵי אֵלָיו בכסלה.

LXXXVI: 1. Scribe ו ante ענני.

LXXXVII: 2. Duo ultima verba versus 1 transpone post יהוה. — 6. Transpone ושרים ex versu 7 post עמים. — 7. Pro מעיני l. מעין.

LXXXVIII: 2. Pro verbis quatuor primis l. יהוה אֱלֹהַי שִׁוַּעְתִּי יומם. — 6. Pro חפשי l. חלשתי. — 7. Fortasse

pro במצלות legendum בצלמות. — 8. Pro עָנִיתָ l. אָנִיתָ. — 16. Pro אפונה l. ואפונה. — 19. Pro מַחְשָׁךְ l. מֶחְשָׁךְ.

LXXXIX: 3. Pro אמרתי l. אמרת, et pro תכן אמונתך l. תִּכּוֹן אמונתי. — 8. Pro רבה l. רב. — 9. Post חסין ins. אתה. — 20. Pro עזר l. נזר. — 34. Pro אפיר l. אסיר. — 44. Pro צור l. אחור. — 45. Pro מטהרו l. מטה ידו. — 48. Pro אני l. אדני. — 51. Pro כל רבים l. כלמת.

XC: 5. Pro זְרַמְתָּם l. זְרַמְתָּם. — 6. Pro ימולל l. יתמולל.

XCI: 2. Pro אמר l. יאמר. — 9. Pro מחסי l. מחסך.

XCII: 10. D. כי הנה איביך posterius. — 11. Pro בלתי l. בלתני. — 12. D. מרעים.

XCIII: 1. Pro תכון l. הכין.

XCV: 10. Pro בדור l. בַּדּוֹר ההוא.

XCVI: 10. Pro תכון l. הכין. — 13. Verba duo prima junge cum versu 12.

XCVII: 10. Post שמר ins. יהוה. — 11. Pro זרע l. זרח.

XCVIII: 3. Adde in fine ליעקב. — 8. In finem transpone verba duo prima versus 9. — 9. Post בא ins. כי בא.

XCIX: 4. D. ו ante עז,

CII: 4. Pro בעשן l. כעשן. — 8. Pro ואהיה l. ואהמה vel ואהגה.

CIV : 6. Ins. עליה post כסיתו. — 35. Pro עוד l. עַד.

CV : 1. Transpone huc verbum ultimum psalmi praecedentis. — 27. Pro שמן l. שם. — 28. Pro ולא מרו l. וימרו. — 40. Pro שאל l. שאלו.

CVI : 7. Pro על ים l. עליון. — 27. Pro ולהפיל l. ולהפיץ.

CVII : 17. Pro אוילים l. אֻמְלָלִים. — 29. Pro גליהם l. גלי הים.

CIX : 2. Pro רָשָׁע l. רֶשַׁע. — 5. Pro וישימו l. וישיבו. — 10. Pro ודרשו l. וגרשו. — 17. Pro וַתְּבואהו l. וּתְ׳, et pro וַתרחק l. וְתִר׳. — 18. Pro וַתָּבוא l. וְתִ׳. — 21. Pro כי טוב l. כְּטוב. — 22. Pro חלל l. יחִיל. — 28. Pro קמו ויבשו l. קָמַי יֵבֹשׁוּ.

CXI : 10. Pro עשיהם l. עשיה.

CXV : 16. Pro שמים l. השמים.

CXVIII : 5. Pro במרחביה l. במרחב יָהּ. — 12. Pro דעכו l. בערו. — 14. Pro וזמרת l. וזמרתי. — 23. Pro נפלאת l. נִפְלָאֹת.

CXIX : 22. Pro גַל l. גֹל. — 24. Ante אנשי ins. משפטיך. — 48. D. אשר אהבתי. — 88. Pro עדות l. עֵדְוֹת. — 103. Pro אמרתך l. אִמְרָתֶךָ. — 117. Pro ואשעה l.

ואשתעשע. — 119. Pro השבת l. חשבת. — 128. Pro פקודי כל l. פקודיך. — 147. Pro בנשף l. נשף. — 160. Pro דברך l. דבריך, et pro משפט l. משפטי.

CXX : 2. Pro משפת l. משפתי.

CXXIII : 4. D. ה ante לעג.

CXXVI : 1. Pro שיבת l. שבית vel שבות.

CXXX : 5. D. ו ante לדברו, et junge הוחילה (pro הוחלתי) cum versu sequente.

CXXXII : 12. Pro ועדתי l. וְעֵדְוֹתַי.

CXXXVII : 5. Fortasse pro אשכחך l. אֶכַּחֵשְׁךָ.

CXXXVIII : 1. Ins. יהוה post אודך. — 2. D. שמך.

CXXXIX : 11. Pro ישופני l. ישוכני. — 20. Pro יֹמְרוּךָ l. יַמְרוּךָ, et pro tribus ultimis verbis l. נשאו לשוא שמך. — 21. Pro ובתקוממיך l. ובמת׳.

CXL : 3. Pro יָגוּרוּ l. יְגָרוּ. — 10. Transpone ירומו, in ירימו correctum, ex versu praecedente, ante ראש. — 11. Pro ימיטו l. יַמְטֵר.

CXLI : 5. D. ו ante תפלתי. — 10. Pro במכמריו l. במכמריהם.

CXLII : 5. Ins. שמאל post וּרְאֵה (pro וְרָאֵה).

CXLIII : 9. Pro כסתי l. נסתי. — 10. Pro בארץ l. בארח.

CXLIV : 2. Pro חסדי l. חזקי, et pro עמי l. עמים. — 7. Pro ידיך l. ידך. — 14. Pro אַלּוּפֵינוּ l. אֲלָפֵינוּ.

CXLV : 5. Pro ודברי l. ידברו. — 13. Adde in fine נאמן יהוה בכל דבריו וחסיד בכל מעשיו.

CXLVII : 20. Pro ומשפטים l. ומשפטיו.

CXLVIII : 6. Pro יעבור l. יעבורו.

PROVERBIA.

I : 16. Delendum. — 19. Pro verbis tribus ultimis l. נפשם בְּעַוְלָה יקחו. — 20. Pro בחוץ תרנה l. בחוצות רַנָּה. — 21. Pro המיות l. חומות, et d. בעיר. — 22. Pro תאהבו l. יאהבו.

II : 14. D. רע. — 18. Pro שחה אל l. שתה על.

III : 8. Pro לשרך l. לשארך. — 10. Pro שבע l. שבר. — 13. Pro posteriore אדם l. איש. — 15. Pro חפציך l. חפצים. — 16. Adde in initio כי. — 21. Pro ילזו l. ילין. — 24. Pro תשכב l. תשב. — 25. Pro פתאם l. פתאים. — 27. Pro מבעליו l. מאביון, et pro לעשות l. לעזור. — 31. Pro תבחר l. תתחר. — 35. Pro מרים l. מרימים, collato XIV : 29.

IV : 15. Pro פרעהו l. מְרעהו. — 23. Pro מכל l. בכל.

V : 19. Pro בדֶּיהָ l. דֹּדֶיהָ.

VI : 5. Pro priore מיד l. מפח. — 18. D. לרוץ.

VII : 8. Pro פִּנָּהּ l. פִּנָּה. — 10. Pro ונצרת l. וּפְזֻרֶת. — 18. Pro נתעלסה l. נתעזלה. — 22. Pro quatuor ultimis verbis l. וככלב אל מוסר יובל. — 23. Verba quatuor prima transponenda in finem.

VIII : 2. Pro בית l. בתוך. — 5. Pro posteriore הבינו l. הכינו. — 10. Pro מוסרי l. מוסר. — 22. Pro דרכו l. דרכיו. — 23. Pro נסכתי fortasse legendum נוסדתי. — 32. Transpone verba ultima tria, deleta littera ו ante אשרי, post versum 33.

IX : 1. Pro חצבה l. הציבה. — 3. D. גפי. — 4. Pro אָמְרָה l. אִמְּרָה. — 11. Pro בי l. בה, et pro ויוסיפו l. וְיִוָּסְפוּ. — 13. Pro פתיות l. מְפַתָּה, et pro מה l. כלמה. — 14. D. ו ante ישבה.

X : 7. Pro ירקב fortasse legendum יוּקָב. — 10. Pro tribus ultimis verbis l. והמוכיח קוממיות יעשה שלום. — 24. Pro יתן fortasse legendum תֵּתֵּן vel תִּנָּתֵן.

XI : 6. Pro ובהות l. ובהותם. — 19. Pro כן l. רֹעֶה, et pro למותו l. לַמָּוֶת. — 25. Pro יורא l. יִרְוֶה. — 28. Pro יפול l. יִבֹּל.

XII : 12. D. מצוד, et l. in fine מצור. — 13. Pro מוקש

l. נוקש. — 26. Pro יתר מרעהו l. יָתִיר מֵרֵעֵהוּ. — 27. Pro verbis quatuor ultimis fortasse legendum והון יָקוּר אדם חרוץ. — 28. Pro נתיבה l. עברה; cf. LXX ad XXI : 24.

XIII : 1. Pro אב l. אהב. — 4. Pro נפשו l. נפש. — 6. Pro תָּם l. תֹּם, et pro רשעה l. רשעים vel רשע. — 10. Pro נועצים l. צנועים. — 11. Pro מהבל l. מְבֹהָל. — 13. Pro יֵחָבֶל l. יְחֻבָּל. — 15. Pro איתן l. אידם. — 17. Pro יִפֹּל l. יַפִּיל.

XIV : 1. Pro חַכְמוֹת l. חָכְמוֹת vel חָכְמַת. — 3. Pro תשמורם l. תשמרום. — 13. Pro ואחריתה שמחה l. ואחרית השמחה. — 14. Pro ומעליו l. וממעליו. — 19. Pro שַׁחוּ fortasse legendum שְׁחוּ. — 24. Pro עשרם l. ערמה, et pro priore אולת l. לוית. — 32. Pro במותו l. בתמו. — 33. Ins. לא ante תודע.

XV : 2. Pro תיטיב l. תטיף. — 6. D. prius ב ex ובתבואת. — 22. Pro תקום l. תקומינה vel adde עצה.

XVI : 13. Pro מלכים l. מלך, nisi pro יאהב legas יאהבו. — 14. Pro מלאכי l. מלאך. — 16. D. מה. — 22. Pro בעליו l. לב׳. — 30. Pro לחשב l. חשב.

17 : 1. Pro זבחי ריב l. זבח וריב. — 22. Pro גהה l. גויה. — 26. Pro ישר l. יתר.

XVIII: 21. Pro ואהביה יאכל l. ואחזיה יאכלו. — 24. Fortasse pro איש legendum יש.

XIX: 7. D. verba quatuor ultima. — 8. Pro למצא l. ימצא. — 27. Pro חדל בני l. חֲדַל בֵּן.

XX: 13. Pro שבע l. וְשׁ׳. — 21. D. ו ante אחריתה. — 30. Pro ברע l. קֶרֶב.

XXI: 4. Pro נר l. נֵר. — 6. Pro מבקשי l. מוקשי. — 21. D. צדקה posterius. — 26. Pro תאוה l. עָוֶל.

XXII: 11. Pro אהב l. אֹהֵב יהוה. — 21. Pro לשלחך l. לשאלך.

XXIII: 18. Post אם ins. תשמרה, et post אחרית ins. לך.

XXIV: 28. Pro והפתית l. ופתית. — 34. Pro מתהלך l. כמ׳.

XXV: 19. Pro רעה l. רָעָה, pro מועדת l. מוּעָדָה, et d. מבטח. — 20. D. verba quatuor prima, pro נתר l. נתק, et pro וְשָׁר בַּשִּׁרִים l. שִׁיר בַּשָּׁרִים. — 27. Pro כבדם l. כְּבֵדִים.

XXVI: 10. Transpone עברים post כל, et pro ושכר posteriore l. וְשֹׁכֵר. — 17. Pro מתעבר l. מתערב. — 18. Pro חצים ומות l. חצי מות. — 26. Pro תכסה l. מכסה.

XXVII: 9. Pro רעהו l. רעה, et pro מעצת l. מעצבת.

— 12. Pro ראה fortasse legendum רְאֶה. — 17. Pro יָחַד l. יָחֵד, pro יַחַד l. יַחְדְ. — 19. Pro כמים l. כמו.

XXVIII: 1. Pro וצדיקים l. וצדיק. — 2. Transpone גבר in finem ex initio versus 3. — 3. Pro רָשׁ l. ראשׁ. — 16. Pro ורב l. יָרֵב. — 18. Pro באחת l. בשחת. — 23. Pro אַחֲרֵי כֵן l. אַחְרַי.

XXIX: 6. Pro ירון l. ירוץ. — 10. Pro וישרים l. ורשעים. — 21. Pro מנון l. יגון.

XXX: 1. L. bis לאיתי אל, et pro ואכל l. וָאֵכָל. — 24. Pro מְחֻכָּמִים l. מֵחֲכָמִים. — 28. Pro תְּחַפֵּשׂ l. תִּתָּפֵשׂ.

XXXI: 1. Verba מלך משא arctius jungenda sunt. — 2. Post מה ins. אֹמַר. — 3. Pro לַמְחוֹת l. לְמֹחוֹת. — 4. Pro לְמוּאֵל l. לְמוֹאֵל, et pro אי fortasse legendum אַל.

ECCLESIASTES.

I: 15. Pro להמנות l. להמלות vel להמלאות.

II: 7. Pro מִקְנֶה l. מְקֻנֶּה. — 12. Post מה ins. יעשה, et pro עשוהו l. עשה. — 24. Pro באדם l. לאדם. — 25. Pro ממני l. מִמנו.

III: 12. Pro בם l. לאדם. — 18. D. verba duo ultima.

— 19. Pro מִקְרֶה et וּמִקְרֶה priore l. מִקְרֵה et וּמִקְרֵה.
— 21. Pro הָעֹלָה et הַיֹּרדת l. הֲעֹלה et הֲירדת.

IV : 1. Pro ultimo verbo l. עֹזֵר. — 12. Pro יתקפו l. יתקף. — 17. Pro רע l. טוב.

V : 6. Pro והבלים ודברים l. ודברים הבלים. — 16. Pro יאכל l. ואבל, et pro וחליו l. וחלי.

VI : 8. Ante יודע ins. מן.

VII : 27. Pro אמרה קהלת l. אמר הק׳.

VIII : 2. D. אני.

IX : 2. D. לטוב, vel post hoc verbum ins. ולרע.

XI : 9. Pro ויטיבך l. וִיטַב.

XII : 4. Pro ויקום לקול l. ויקמל קול. — 6. Pro ירחק vel ירתק l. ינתק.

CANTICUM.

I : 2. Pro יִשָּׁקֵנִי l. יַשְׁקֵנִי. — 4. Pro נזכירה l. נשכרה.

III : 6. Pro כתימרות l. כתימרת. — 10. Pro אהבה מבנות l. הבנים בנות.

V : 13. Pro מִגְדְּלוֹת l. מְגַדְּלוֹת.

VI : 12. Pro עמי l. עַם. — 13. Pro כמחלת l. cum Symmacho 'במ, nisi pro במחלת המחנים l. כמחוללה במחנים.

VII : 9 (in t. Hebr. 10). Pro verbis duobus ultimis l. שפתים וְשִׁנָּיִם.

VIII : 2. Pro תלמדני l. אל חדר יֹלַדְתִּי. — 5. Quater suffixum ךָ mutandum in ךְ..

JESAIA.

I : 7. Pro ultimo verbo l. זֵרִים nisi legas סדם. — 9. D. כמעט. — 12. Pro לֵרָאוֹת l. לִרְאוֹת. — 12. Verba duo ultima junge cum versu 13, ubi pro מִנְחַת l. מִנְחוֹת, et pro און l. צום. — 25. Pro כבר l. בַּכֹּר. — 27. Pro ושביה l. וישביה. — 28. Pro ושבר l. ונשברו. — 29. Pro יבשו l. תבשו.

II : 5. In initio ins. ועתה. — 6. Pro נטשתה l. נטש את, et pro מקדם l. קוסמים. — 9. D. verba quatuor prima, et pro ואל l. וְאֵלֶה. — 10. In fine adde בקומו לערץ הארץ. — 11. Pro עיני l. ושפל, et d. שפל. — 12. Pro ultimo verbo l. ונגבה. — 20. Pro עשו l. עשה. — 22. D. versum.

III : 1. D. verba sex ultima. — 10. Pro verbo primo l. אשרי. — 11. Ante רע ins. כי. — 13. Pro עמים l. עמו. — 17. Pro פתהן l. פאתן. — 24. D. verba tria ultima. — 26. Pro ונקתה l. ענגה vel רכה.

IV : 5. Pro מקראיה l. מגרשה. — 6. D. יומם.

V : 9. Post באזני ins. נשבע. — Post 10 ins. versum 17, in quo pro כדברם l. כְּבַמִּדְבָּר et d. גרים. — 13. Pro מתי l. מְזֵה. — 19. In initio adde אֹוי; item in versu 23, ubi pro צדיקים l. צדיק. — 26. Pro לגוים l. לגוי. — 29. Pro טרף ויפליט l. טרפו יפ׳. — 30. Pro צר l. צרה.

VI : 10. Pro וְרָפָא l. וְרִפֹּא vel וְאֶרְפָּא. — 13. D. verba tria ultima.

VII : 1 Pro יכל l. יכלו. — 4. D. וארם. — 5. Pro אפרים ובן l. עם בן. — 6. Pro ונקיצנה l. נציקנה. — 9. Pro כי l. בי. — 10. Pro יהוה l. ישעיהו. — 11. Pro שְׁאָלָה l. שְׁאֹלָה. — 17. D. verba tria ultima. — 20. D. במלך אשור. — 25. Pro תבוא l. יבואו, et pro יראת l. מיראת.

VIII : 2. Pro ואעידה l. והעידה, et pro יברכיהו l. ב׳. — 6. Pro ומשוש l. ומסס. — 7. D. verba sex quae leguntur post והרבים. — 9. Pro רעו l. דעו. — 12. Pro קשר bis l. קדש. — 14. D. ו למקדש. — 15. Pro בם l. בו. — 16. Pro חֲתוֹם l. חָתוּם. — 19. Post ידרש ins. הידרשי.

IX: 2. Pro הגוי לא l. הגול. — 3. Pro מטה l. מַטַּת. — 6. Pro לםרבה l. רַבָּה. — 10. Pro צרי רצין l. צריהם. — 14. Versus delendus. — 16. Pro ישמח l. יפסח. — 18. Pro נעתם l. נצתה — 19. Pro זרעו l. רעו.

X: 1. Pro ומכתבים l. וּמְכְתָּבֵי — 5. D. הוא בידם, et pro מַטֵּה l. מַטֵּה, nisi legas הוא ביד vel הוא ביום. — 10. Pro האליל l. האלה. — 12. Pro אפקד l. יפקד. — 13. Pro כאביר l. בעפר, et in fine adde במרום. — 15. Pro מרימין l. מרימו, et pro לא עץ l. איש. — 25. Pro verbo ultimo l. תֵּבֵל יִתֹּם. — 26. Pro על הים ונשאו l. עליהם ישא. — 27. Pro verbis quatuor nltimis l. יְחֻבַּל עלה מצפון שֹׁדֵד. — 29. Pro לנו l. לָהם. — 30. Pro עֲנִיָּה l. עֲנִי vel עֲנִיהָ. — 34. Pro באדיר l. באדרו.

XI: 1. Pro יפרה l. יפרח. — 3. D. verba tria prima. — 4. Pro posteriore ארץ l. עריץ. — 5. Pro posteriore אזור l. חגור. — 6. Pro ומריא יחדו l. במרעה אחד. — 7. Post יחדו ins. alterum יחדו. — 8. Pro מאורת l. מעונת. — 11. Pro שנית l. שאת. — 13. Pro וצררי l. צְרוֹר. — 15. Pro והחרים l. והחריב.

XII: 1. Pro verbis tribus ultimis l. וַיָּשָׁב אפך ותנחמני. — 2. Pro וזמרת l. וזמרתי, et d. יהוה.

XIII: 4. Pro ממלכות l. ממלכות. — 7. In fine l. verbum primum versus 8, in ונבהל correctum. — 8. Pro

יאחזון l. יאחזום. — 9. Post בא ins. יום. — 11. Pro רעה l. רעתה. — 18. Pro תרטשנה l. תְּרַטַּשְׁנָה. — 21. Pro בתיהם l. בתים. — 22. Pro באלמנותיו l. בארמנות.

XIV : 4. Pro verbo ultimo l. מַרְהֵבָה. — 6. Pro מרדף l. מרדת. — 17. Pro ועריו l. ועריה vel ערים. — 19. Pro כנצר l. כנפל. — 21. Pro ערים l. עיים. — 30. Pro בכורי l. בְּכָרַי, et pro יהרג l. אהרג.

XVI : 4. Pro נדחי l. נִדָּחַי, et ante כי ins. עד, vel sic l. pro כי. — 7. Pro חרשת l. חרש, pro תהגו l. יהגו, et d. verba duo ultima. — 8. Post כי ins. נכלמו. — 9. Pro הידד l. שודד. — 10. Pro ultimo verbo l. הָשְׁבַּת. — 12. D. כי נלאה.

XVII : 1. D. מעי. — 2. Pro ערי ערער l. עריה עדי עד. — 5. Pro קציר l. קָצֵר. — 6. Pro בסעפיה פריה l. בסעפי הפריה. — 9. Pro ערי et verbis sequentibus quatuor l. עריך עזובות כעזובות החוי והאמרי.

XVIII : 2. Pro השלח l. אשלח. — 7. Pro עם l. מעם.

XIX : 7. Pro verbis tribus primis l. אחו ירוק. — 11. Pro עצה l. עצתם, pro utrisque בן l. בני, et pro אני l. אֲנוּ. — 12. Pro וְיֵדְעוּ l. וִידְעוּ. — 14. Pro בקרבה l. בקרבם. — 18. Pro ההרס l. הצדק. — 23. Pro וְעָבְדוּ l. וַעֲבָדוּ.

XXI : 1. Pro מדבר ים l. מדבר vel מדברים. — 2. Pro

אנחתה l. נחמתה. — 5. Pro משחו l. משׁכו; cf. usum verbi משך in Exod. XII:21. — 7. Pro רֶכֶב ter l. רַכָּב. Item in versu 9. — 8. D. אריה, et pro מצפה l. מצֶּפה. — 9. D. איש, et pro שבר l. נשברו. — 11. Pro דומה l. אדום. — 13. Pro בַּעְרָב bis l. בָּעֶרֶב. — 14. Pro בלחמו קִדְּמוּ l. בלחם קַדְּמוּ. — 15. Pro חרבות l. חרב. — 17. Pro קֶשֶׁת l. קַשְּׁתֵי.

XXII:2. Pro ולא l. ומתיך לא. — 3. Pro אסרו bis l. סרו, et pro נמצאיך l. עצמיך. — 6. Pro אדם פרשים l. ופ׳. — 8. Pro וַיְגַל l. וַיְגֻּל. — 9. Verba quinque ultima transpone post versum 10. — 16. In initio adde ואמרת לו. — 17. Pro טלטלה l. טלטלת. — 19. Pro ultimo verbo l. אהרסך.

XXIII:1. D. מבית, et pro מבוא l. מבואכם. — 2, 3. Pro מלאוך ו l. מלאכיה, et pro סחר l. סֹחֶרֶת. — 8. Pro מעטירה fortasse legendum מְעֻטָּרָה. — 11. Pro ultimo verbo l. מעזיה.

XXIV:4. D. עם. — 6. Pro חרו l. חדלו.

XXV:2. Pro מעיר l. עיר, et pro זרים l. זדים. — 4. Pro altero מעוז l. מנום vel aliud verbum ejusdem notionis, et pro קיר l. קר. — 5. Pro זרים l. זדים. — 12. Pro חמתיך l. חמתיו, et pro הגיע לארץ l. הגיע ארץ על.

XXVI:3. Pro יצר l. ויצרו. — 4. Pro ביה l. יה. —

16. Pro פקדוך l. פקדנוך, et pro quatuor verbis ultimis l. מצוקת לחץ מוסרך לנו. — 18. Pro ארץ l. בארץ.

XXVII: 2. Pro חמר l. חמד. — 3. Pro יפקד l. יִפָּרֵק. — 4. Ante שית scribe ן. — 6. In initio adde בימים. — 7. Pro הרוגיו l. הורגיו.

XXVIII: 2. Pro לאדני l. אף א'. — 3. Pro תרמסנה l. תֵּרָמֵם, vel pro duobus primis verbis l. רַגְלַיִם תְּרַמַּסְנָה. — 4. Pro tribus verbis primis l. והיה הציץ הנבל, et pro בכורה l. בְּכּוּרָה. — 6. Ante משיבי scribe ל. — 7. Ante פליליה scribe ב. — 16. Pro יִסַּד l. יֹסֵד, et pro יחיש l. יבוש. — 17. Post וסתר ins. שקר. — 18. Pro וכפר l. תֻּפַּר. — 20. Pro ultimo verbo l. מהתכנם. — 22. Pro יחזקו מוסריכם l. יחזק מוסַרְכֶם. — 24. Pro לזרע l. מזרע. — 25. D. שורה et נסמן, et ante גבלתו scribe ב. — 28. Pro ופרשיו l. ופרסות.

XXIX: 3. Pro כדור l. כדוד. — 5. Pro זריך l. זרים. — 6. In initium hujus versus transpone verba tria ultima versus 5. — 9. Pro שָׁכרו et נָעוּ l. שְׁ' et נֹעוּ — 10. D. הנביאים et החזים. — 13. Post נגש ins. אלי. — 23. Pro ילדיו בראתו l. בראת ילדי, et pro בקרבו l. בקרבם.

XXX: 1. Pro רוחי l. מרוחי. — 6. Pro להם l. שם, et in fine adde למו. — 8. Pro לָעַד l. לְעֵד. — 12. Pro בעשק l. עקש. — 14. Pro primo verbo l. וְשִׁבְרָה. — 15. Pro

בשובה l. בְּשֻׁבָה, et in fine adde לשמוע. — 17. D. prius אחד, et post תנוסו ins. רבבה. — 19. Pro יֵשֵׁב l. יֹשֵׁב. — 25. Transpone פלגים post גבה. — 26. D. כאור שבעת הימים. — 30. D. ו ante זרם. — 31. Pro יֻכֶּה l. יַכֶּה. — 32. Pro מוסדה l. מוּסָרָה. — 33. Pro תָפְתֶּה l. תָּפְתֶּה.

XXXI: 4. Pro יִקָּרֵא l. יִקְרָא, et pro ultimo verbo l. נִבְעָתָה. — 6. Pro שובו l. ישובו. — 7. Pro verbis tribus ultimis l. ידיהם.

XXXII: 7. Pro verbis tribus ultimis l. להפר דברי אביון במשפט. — 11. Post וחגורה ins. שק. — 12. Pro ספדים l. ספדנה. — 13. Transpone כי ante קוץ. — 14. D. בעד. — 19. Pro primo verbo l. ברדת.

XXXIII: 1. Pro כנלתך l. ככלתך. — 2. Pro זרעם l. זרענו. — 3. Pro מרוממתך l. מרעמך. — 4. Pro שללכם אסף l. שללם כאסף. — 6. Pro עתיך l. עתיה, pro אוצרו l. אוצרה, et ante יראת scribe ו. — 7. Pro חצה l. בחזקה. — 11. Pro רוחכם l. רוחי. — 12. Pro קוצים l. כקוצים בשדה. — 23. Pro חבליך l. חבלים.

XXXIV: 4. Pro צבא השמים l. גבעות, et pro יבול כנבל l. יפול כנפל. — 5. Pro רותה l. מרוטה. — 6. D. ל ante יהוה prius. — 12. Pro verbis quinque primis l. חרי המלוכה יִקָּרְאוּ ואין שם. — 13. Pro חציר l. חצר. — 15. Pro ובקעה ודגרה l. ובקע דָּגְרָה vel ובקעה דגרתה,

et in finem transpone ex versu 16 דִּרְשׁוּ, correctum in דָּֽרְשׁוּ. — 16. Pro מעל ספר יהוה וקראו l. למספר יהוה קראן, et pro פי l. פין.

XXXV: 1. Pro primo verbo l. ישׂשׂן. — 7. Pro רבצה l. רבצו, et pro חציר l. צמחו. — 8. D. וְדֶרֶךְ, et pro למו l. לעמו. — 10. Pro ישׂיגו l. ישׂגום.

XXXVI: 15. Pro לא l. ולא.

XXXVII: 9. Pro וישמע l. וישב. — 20. Ante לבדך ins. אלהים. — 21. Post ישראל ins. שמעתי. — 24. Pro עבדיך l. מלאכיך.

XXXVIII: 9. Pro מכתב l. מכתם. — 11. Pro יה יה l. יהוה, et pro חדל l. חלד. — 12. Pro כאֹרֵג l. כְּאֶרֶג, et d. verba ultima quatuor. — 13. Pro שׁויתי l. שׁועתי, et pro ultimo verbo l. ישׁלימני. — 14. Pro דלּו l. דלפו, et pro עָשְׁקָה l. עֶשׁ'. — 15. Pro ואמר לי l. ואמר לו, vel ואמרתי. — 17. Pro priore מר l. היה. — 20. Pro ונגינתי l. ונגינתינו, et d. verba tria ultima cum versibus 21, 22.

XL: 5. Pro יחדו l. ישׁעו. — 6. Pro וְאָמַר l. וָאֹמֶר, et pro חסדו l. הודו. — 7. Delendum. — 10. Pro בְּחָזָק l. בְּחֹזֶק. — 14. D. וילמדהו דעת. — 15. Pro יִטּוֹל l. יִטָּֽל. — 19. Pro verbis tribus ultimis l. וברתקות כסף יְכִינֶנּוּ, et post hunc versum ins. XLI: 7. — 21. Pro מוסדות

l. מי יסד vel מי יסד את. — 26. Pro אונים ואמיץ כח l. אונו וּמְאַמֶּץ כחו.

XLI: 1. Pro החרישו l. יתחדשו. — 2. Pro חרבו et קשתו l. חרבם et קשתם. — 3. Post ועשה ins. זאת. — 5. In fine adde יחדו. — 14. Pro מתי l. רמת. — 19. D. verbum ultimum. — 22. Pro יגישו l. יִגְּשׁוּ. — 23. Pro וְנִרְאֶה l. וְנִירָא. — 24. Pro מאפע l. מאפס. — 25. In initio ins. ואני, et pro ויבא l. ויבס. — 28. Pro ומאלה l. ומאלים.

XLII: 4. Pro יָרוּץ l. יֵרוֹץ. 10. Pro יורדי l. יִרְעַם. — 15. Pro לְאִיִּים l. לציות. — 19. Pro ועור l. וחרש. — 20. Pro ultimo verbo l. תשמע. — 22. Pro הפח l. חפאו. — 24. Pro חטאנו l. חטאו. — 25. Pro חמה l. חמת.

XLIII: 8. Pro verbo primo l. ואוציא. — 9. Pro וְיֵאָסְפוּ l. וְיִ׳. — 12. Pro והושעתי l. והודעתי, et pro ואני אל l. אני אל, quae verba transponenda in versum 13. — 13. Pro מיום l. מקדם vel מעולם. — 14. Pro וכשדים l. כַּשְׂבִי. — 17. D. ו ante עזוז. — 22. Pro כי l. ולא. — 23. Pro וזבחיך l. ובז׳. — 28. Pro verbis duobus primis l. ויחללו שרים.

XLIV: 4. Pro בבן l. כמו. — 5. Pro יִקְרָא l. יִקָּרֵא, et pro יְכַנֶּה l. יְכֻנֶּה. — 7. Pro יקרא l. יָקוּם, pro משומי עם עולם ואתיות l. מי השמיע מעולם את אתיות, et pro

ultimo verbo l. לכם. — 8. Pro השמעתיך l. השמעתיכם. — 11. Pro מאדם l. מאוד, et verbum ultimum, in יָחִיד correctum, junge cum versu 12. — 13. D. ובמחוגה יתארהו. — 14. Pro ארן l. אדם. — 15. Pro מהם l. מננו. — 16. Pro posteriore חצין l. נחלין, et transpone יצלה ante יאכל. — 17. Pro לפסלו יסגוד l. לפסל ויסגוד. — 20. Pro verbis quinque primis l. ראה לאפר להבה תלהטהו. — 21. Pro ultimo verbo l. תְנַשֵּׁנִי vel תִשָּׁנִי. — 28. Pro רעִי l. רֵעַי, et d. ו ante לאמר.

XLV: 3. Post מסתרים ins. אפתח לך. — 8. Pro ויפרו l. וְתֵפֶר, et pro ultimo verbo l. בראתיה. — 9. Pro הוי רב l. הֶהָרִב, pro חרשי l. חָרָשׁ, et pro ופעלך l. וְלִפְעָלוֹ. — 10. Pro verbis duobus primis l. היאמר. — 11. Pro ויוצרו l. ליוצר. — 14. Post יהיו ins. לעבדים, et d. posterius יעברו. — 24. Pro אמר לי l. יאמרו.

XLVI: 1. Pro quatuor ultimis verbis l. משא נְשֻׂאוֹת עמוסות לעיפה. — 2. Pro משא l. נשאיהם. — 5. Pro ultimo verbo l. וְנִדְמֶה. — 12. Pro אבירי l. אֹבְדֵי.

XLVII: 3. Pro אפגע l. אֶפָּגַע, et ultimum verbum junge cum versu 4. — 9. Pro כתמם l. פתאם. — 15. Ante אשר scribe ב, et transpone מנעריך ante סחריך.

XLVIII: 3. Pro ואשמיעם l. וָא'. — 6. Pro חזה l. חזית, et pro ואתם הלוא תגידו l. ואת מה לוא תגיד. — 10.

IX: 2. Pro הגוי לא l. הגול. — 3. Pro מטה l. מֹטַת. — 6. Pro לםרבה l. רַבָּה. — 10. Pro צרי רצין l. צֹריהם. — 14. Versus delendus. — 16. Pro ישמח l. יפסח. — 18. Pro נעתם l. נצתה — 19. Pro זרעו l. רעו.

X: 1. Pro ומכתבים l. וּמְכַתְּבֵי — 5. D. הוא בידם, et pro מַטֶּה l. מַטֵּה, nisi legas הוא ביד vel הוא ביום. — 10. Pro האליל l. האלה. — 12. Pro אפקד l. יפקד. — 13. Pro כאביר l. בעפר, et in fine adde במרום. — 15. Pro מרימיו l. מרימו, et pro לא עץ l. איש. — 25. Pro verbo ultimo l. תֵּבֵל יִתֹּם. — 26. Pro על הים ונשאו l. עליהם ישא. — 27. Pro verbis quatuor nltimis l. יְחֻבַּל עלה מצפון שֹׁדֵד. — 29. Pro לנו l. לָהם. — 30. Pro עֲנִיָּה l. עֲנִי vel עֲנִיָּה. — 34. Pro באדיר l. באדרו.

XI: 1. Pro יפרה l. יפרח. — 3. D. verba tria prima. — 4. Pro posteriore ארץ l. עריץ. — 5. Pro posteriore אזור l. חגור. — 6. Pro ומריא יחדו l. במרעה אחד. — 7. Post יחדו ins. alterum יחדו. — 8. Pro מאורת l. מעונת. — 11. Pro שנית l. שאת. — 13. Pro וצררי l. צָרוּר. — 15. Pro והחרים l. והחריב.

XII: 1. Pro verbis tribus ultimis l. וַיָּשָׁב אפך ותנחמני. — 2. Pro וזמרת l. וזמרתי, et d. יהוה.

XIII: 4. Pro ממלכות l. מִמְלָכוֹת. — 7. In fine l. verbum primum versus 8, in ונבהל correctum. — 8. Pro

יאחזון l. יאחזום. — 9. Post בא ins. יום. — 11. Pro רעה l. רעתה. — 18. Pro תרטשנה l. תְּרַטַּשְׁנָה. — 21. Pro בתיהם l. בתים. — 22. Pro באלמנותיו l. בארמנות.

XIV : 4. Pro verbo ultimo l. מַרְהֵבָה. — 6. Pro מרדף l. מרדת. — 17. Pro ועריו l. ועריה vel עָרים. — 19. Pro כנצר l. כנפל. — 21. Pro ערים l. עיים. — 30. Pro בכורי l. בְּכָרַי, et pro יהרג l. אהרג.

XVI : 4. Pro נדחי l. נִדְחֵי, et ante כי ins. עַד, vel sic l. pro כי. — 7. Pro חרשת l. חרש, pro תהגו l. יהגו, et d. verba duo ultima. — 8. Post כי ins. נכלמו. — 9. Pro הידד l. שודד. — 10. Pro ultimo verbo l. הָשְׁבָּת. — 12. D. כי נלאה.

XVII : 1. D. מעי. — 2. Pro ערי ערער l. עריה עדי עד. — 5. Pro קציר l. קָצֵר. — 6. Pro בסעפיה פריה l. בסעפי הפריה. — 9. Pro ערי et verbis sequentibus quatuor l. עריך עזובות כעזובות החוי והאמרי.

XVIII : 2. Pro השלח l. אשלח. — 7. Pro עם l. מעם.

XIX : 7. Pro verbis tribus primis l. אחו ירוק. — 11. Pro עצה l. עצתם, pro utrisque בן l. בני, et pro אני l. אֲנו. — 12. Pro וְיֵדְעוּ l. וִידְעוּ. — 14. Pro בקרבה l. בקרבם. — 18. Pro ההרם l. הצדק. — 23. Pro וְעָבְדוּ l. וַעֲבָדוּ.

XXI : 1. Pro מדבר ים l. מדבר vel מדברים. — 2. Pro

אנחתה l. נחמתה. — 5. Pro משחו l. מִשְׁכָּו; cf. usum verbi משך in Exod. XII : 21. — 7. Pro רֶכֶב ter l. רַכָּב. Item in versu 9. — 8. D. אריה, et pro מִצְפֶּה l. מִצְפֶּה. — 9. D. איש, et pro שבר l. נשברו. — 11. Pro דומה l. אדום. — 13. Pro בַּעְרָב bis l. בֶּעֱרֶב. — 14. Pro בלחמו קִדְּמוּ l. בלחם קַדְּמוּ. — 15. Pro חרבות l. חרב. — 17. Pro קֶשֶׁת l. קַשְּׁתֵי.

XXII : 2. Pro ולא l. ומתיך לא. — 3. Pro אסרו bis l. סרו, et pro נמצאיך l. עצמיך. — 6. Pro אדם פרשים l. ופ׳. — 8. Pro וַיְגַל l. וַיְגַּל. — 9. Verba quinque ultima transpone post versum 10. — 16. In initio adde ואמרת לו. — 17. Pro טלטלה l. טלטלת. — 19. Pro ultimo verbo l. אהרסך.

XXIII : 1. D. מבית, et pro מבוא l. מבואכם. — 2, 3. Pro ו מלאוך l. מלאכיה, et pro סחר l. סֹחֶרֶת. — 8. Pro מעטירה fortasse legendum מְעֻטְּרָה. — 11. Pro ultimo verbo l. מעזיה.

XXIV : 4. D. עם. — 6. Pro חרו l. חדלו.

XXV : 2. Pro מעיר l. עיר, et pro זרים l. זדים. — 4. Pro altero מעוז l. מנוס vel aliud verbum ejusdem notionis, et pro קִיר l. קֹר. — 5. Pro זרים l. זדים. — 12. Pro חמתיך l. חמתיו, et pro הגיע לארץ l. הגיע ארץ על.

XXVI : 3. Pro יצר l. ויצרו. — 4. Pro ביה l. יה. —

16. Pro פקדוך l. פקדנוך, et pro quatuor verbis ultimis l. מצוקת לחץ מוסרך לנו. — 18. Pro ארץ l. בארץ.

XXVII: 2. Pro חמר l. חמד. — 3. Pro יפקד l. יִפָּרֵק. — 4. Ante שית scribe ו. — 6. In initio adde בימים. — 7. Pro הרוגיו l. הורגיו.

XXVIII: 2. Pro לאדני l. אף א'. — 3. Pro תרמסנה l. תֵּרָמַסְנָה, vel pro duobus primis verbis l. בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה. — 4. Pro tribus verbis primis l. והיה הציץ הנבל, et pro בכורה l. כְּבִכּוּרָהּ. — 6. Ante משיבי scribe ל. — 7. Ante פליליה scribe ב. — 16. Pro יסד l. יֹסֵד, et pro יחיש l. יבוש. — 17. Post וסתר ins. שקר. — 18. Pro וכפר l. תֻפַּר. — 20. Pro ultimo verbo l. מהתכנס. — 22. Pro יחזקו מוסריכם l. יחזק מוֹסַרְכֶם. — 24. Pro לזרע l. מזרע. — 25. D. שורה et נסמן, et ante גבלתו scribe ב. — 28. Pro ופרשיו l. ופרסות.

XXIX: 3. Pro כדור l. כדוד. — 5. Pro זריך l. זרים. — 6. In initium hujus versus transpone verba tria ultima versus 5. — 9. Pro שָׁכְרוּ et נָעוּ l. 'שֻׁ et נֻעוּ — 10. D. הנביאים et החזים. — 13. Post נגש ins. אלי. — 23. Pro בראתו ילדיו l. בראת ילדי, et pro בקרבו l. בקרבם.

XXX: 1. Pro רוחי l. מרוחי. — 6. Pro להם l. שם, et in fine adde למו. — 8. Pro לָעַד l. לְעֵד. — 12. Pro בעשק l. עקש. — 14. Pro primo verbo l. וְשִׁבְרָהּ. — 15. Pro

בשובה l. בְּשֻׁבָה, et in fine adde לשמוע. — 17. D. prius אחד, et post תנוסו ins. רבבה. — 19. Pro יֵשֵׁב l. יֹשֵׁב. — 25. Transpone פלגים post גבה. — 26. D. כאור שבעת הימים. — 30. D. ן ante זרם. — 31. Pro יַכֶּה l. יֻכֶּה. — 32. Pro מוסדה l. מוּסָרָה. — 33. Pro תָפְתֶּה l. תָּפְתָּה.

XXXI: 4. Pro יִקְרָא l. יִקָּרֵא, et pro ultimo verbo l. גְּבָעָתָהּ. — 6. Pro שובו l. ישובו. — 7. Pro verbis tribus ultimis l. ידיהם.

XXXII: 7. Pro verbis tribus ultimis l. להפר דברי אביון במשפט. — 11. Post וחגורה ins. שק. — 12. Pro ספדים l. ספדנה. — 13. Transpone כי ante קוץ. — 14. D. בעד. — 19. Pro primo verbo l. ברדת.

XXXIII: 1. Pro כנלתך l. ככלתך. — 2. Pro זרעם l. זרענו. — 3. Pro מרוממתך l. מרעמך. — 4. Pro שללכם אסף l. שללם כאסף. — 6. Pro עתיך l. עתיה, pro אוצרו l. אוצרה, et ante יראת scribe ו. — 7. Pro חצה l. בחזקה. — 11. Pro רוחכם l. רוחי. — 12. Pro קוצים l. כקוצים בשדה. — 23. Pro חבליך l. חבלים.

XXXIV: 4. Pro צבא השמים l. גבעות, et pro יבול כנבל l. יפול כנפל. — 5. Pro רותה l. מרוטה. — 6. D. ל ante יהוה prius. — 12. Pro verbis quinque primis l. חרי המלוכה יִקָּרְאוּ ואין שם. — 13. Pro חציר l. חצר. — 15. Pro ובקעה ודגרה l. וּבקע הֵגְרָה vel ובקעה דגרתה,

et in finem transpone ex versu 16 דִּרְשׁוּ, correctum in דְּרָשׁוּ. — 16. Pro מעל ספר יהוה וקראו l. למספר יהוה קראן, et pro פי l. פין.

XXXV: 1. Pro primo verbo l. ישׂשׂו. — 7. Pro רבצה l. רבצו, et pro חציר l. צמחו. — 8. D. וָדֶרֶךְ, et pro למו l. לעמו. — 10. Pro ישׂיגו l. ישׂגום.

XXXVI: 15. Pro לא l. ולא.

XXXVII: 9. Pro וישמע l. וישב. — 20. Ante לבדך ins. אלהים. — 21. Post ישראל ins. שמעתי. — 24. Pro עבדיך l. מלאכיך.

XXXVIII: 9. Pro מכתב l. מכתם. — 11. Pro יה יה l. יהוה, et pro חדל l. חלד. — 12. Pro כארֵג l. כאֹרֵג, et d. verba ultima quatuor. — 13. Pro שויתי l. שועתי, et pro ultimo verbo l. ישלימני. — 14. Pro דלַו l. דלפו, et pro עָשקה l. עֱשׂ׳. — 15. Pro ואמר לי l. ואמר לו, vel ואמרתי. — 17. Pro priore מר l. היה. — 20. Pro ונגינתי l. ונגינתינו, et d. verba tria ultima cum versibus 21, 22.

XL: 5. Pro יחדו l. ישעו. — 6. Pro וְאָמַר l. וָאֹמֶר, et pro חסדו l. הודו. — 7. Delendum. — 10. Pro בְּחָזָק l. בְּחֹזֶק. — 14. D. וילמדהו דעת. — 15. Pro יִטּוֹל l. יִטָּל. — 19. Pro verbis tribus ultimis l. וברתקות כסף יְכִינֶנּוּ, et post hunc versum ins. XLI: 7. — 21. Pro מוסדות

l. מי יסד vel מי יסד את. — 26. Pro אונים ואמיץ כח l. אונו ומֵאמֶץ כחו.

XLI: 1. Pro החרישו l. יתחדשו. — 2. Pro חרבו et קשתו l. הרבם et קשתם. — 3. Post ועשה ins. זאת. — 5. In fine adde יחדו. — 14. Pro מתי l. רמת. — 19. D. verbum ultimum. — 22. Pro יגישו l. יִגְּשׁוּ. — 23. Pro וְנֵרֶא l. וְנִירָא. — 24. Pro מאפע l. מאפס. — 25. In initio ins. ואני, et pro ויבא l. ויבם. — 28. Pro ומאלה l. ומאלים.

XLII: 4. Pro יָרוּץ l. יֵרוֹץ. 10. Pro יורדי l. יִרְעַם. — 15. Pro לאיים l. לציות. — 19. Pro ועור l. וחרש. — 20. Pro ultimo verbo l. תשמע. — 22. Pro הפח l. חפאו. — 24. Pro חטאנו l. חטאו. — 25. Pro חמה l. חמת.

XLIII: 8. Pro verbo primo l. ואוציא. — 9. Pro וְיֵאספו l. וְיֵ'. — 12. Pro והושעתי l. והודעתי, et pro ואני אל l. אני אל, quae verba transponenda in versum 13. — 13. Pro מיום l. מקדם vel מעולם. — 14. Pro וכשדים l. כְּשָׁבִי. — 17. D. ו ante עזוז. — 22. Pro כי l. ולא. — 23. Pro וזבחיך l. ובז'. — 28. Pro verbis duobus primis l. ויחללו שרים.

XLIV: 4. Pro בבן l. כמו. — 5. Pro יִקְרָא l. יִקָּרֵא, et pro יְכַנֶּה l. יִכָּנֶה. — 7. Pro יקרא l. יָקוּם, pro משומי עם עולם ואתיות l. מי השמיע מעולם את אתיות, et pro

ultimo verbo l. לכם. — 8. Pro השמעתיך l. השמעתיכם. — 11. Pro מאדם l. מאוד, et verbum ultimum, in יָחִיד correctum, junge cum versu 12. — 13. D. ובמחוגה יתארהו. — 14. Pro ארן l. אדם. — 15. Pro מהם l. מננו. — 16. Pro posteriore חצין l. נחלין, et transpone יצלה ante יאכל. — 17. Pro לפסלו יסגוד l. לפסל ויסגוד. — 20. Pro verbis quinque primis l. ראה לאפר להבה תלהטהו. — 21. Pro ultimo verbo l. תִנָּשֵׁנִי vel תִשָּׁנֵי. — 28. Pro רֹעִי l. רֵעִי, et d. ו ante לאמר.

XLV : 3. Post מסתרים ins. אפתח לך. — 8. Pro ויפרו l. וְתֻפֵר, et pro ultimo verbo l. בראתיה. — 9. Pro הוי רב l. הֲיָרִב, pro חרשי l. חֶרֶשׂ, et pro ופעלך l. וּלְפָעֳלוֹ. — 10. Pro verbis duobus primis l. האומר. — 11. Pro ויוצרו l. ליוצר. — 14. Post יהיו ins. לעבדים, et d. posterius יעברו. — 24. Pro אמר לי l. יאמרו.

XLVI : 1. Pro quatuor ultimis verbis l. משא נְשָׂאוֹת עמוסות לעיפה. — 2. Pro משא l. נשאיהם. — 5. Pro ultimo verbo l. וְנִדְמֶה. — 12. Pro אבירי l. אֹבְדֵי.

XLVII : 3. Pro אפגע l. אֶפָּגֵעַ, et ultimum verbum junge cum versu 4. — 9. Pro כתמם l. פתאם. — 15. Ante אשר scribe ב, et transpone מנעריך ante סחריך.

XLVIII : 3. Pro ואשמיעם l. וָא׳. — 6. Pro חזה l. חזית, et pro ואתם הלוא תגידו l. ואת מה לוא תגיד. — 10.

D. ולא, pro בכסף l. ככ׳, et pro בחרתיך l. בחנתיך. — 11. Post יחל ins. שמי. — 15. Pro והצליח l. וָאַצְלֵחַ. — 19. Pro כמעתיו l. כמו עפר ארץ, et pro שמו l. שמך.

XLIX: 5. Pro ואכבד l. וָא׳. — 7. Pro למתעב l. לִמְתָעֵב. — 9. Post על ins. כל. — 17. Pro verbis duobus primis l. מהר יבנוך (cf. Ps. LXXIX: 8). — 19. Pro תצרי l. תצר. — 24. Pro צדיק l. עריץ.

L: 4. Pro לעות את יעף l. לְדַעְתִּי לְדַבֵּר. — 9. Pro הן כלם l. מַכְלִימַי. — 10. Pro שמע l. ישמע. — 11. Pro מאזרי l. מעירי.

LI: 2. Pro duobus verbis ultimis l. וָאברכהו וָארבהו. — 5. Post צדקי ins. ultimum verbum versus 4, correctum in ברגע. — 6. Pro verbo ultimo l. תחדל. — 9. Pro המחצבת l. מְחַצַּת. — 11. Delendum. — 12. Pro מנחמכם l. מנחמך, et pro את ותיראי l. אתה ותירא. — 16. Pro לנטוע l. לנטות. — 19. D. ו השד והשבר. — 23. Pro מוגיך l. מוניך.

LII: 2. Pro שבי l. שביה. — 5. Pro יהולילו l. יְהַלְלוּ. — 6. D. לכן posterius. — 14. Pro עליך l. עליו, et pro מִשְׁחַת l. מָשְׁחָת. — 15. Pro יזו l. ירגזו.

LIII: 5. Pro שלומנו l. שְׁלֵמֵינוּ. — 7. D. verba ultima tria. — 8. Pro verbis duobus ultimis l. נִגַּע לָמוּת. —

9. Pro וַיִּתֵּן l. וַיִּתֵּן, pro עָשִׁיר l. עָשׁוּק, et pro בְּמֹתָיו l. בָּמָתוֹ. — 10. Pro דכאו החלי l. רפא חליו, et pro תשים l. ישים. — 11. Pro יראה l. ירוה, et pro יִשְׂבָּע l. יַשְׂבִּעַ, et d. צדיק.

LIV: 2. Pro יטו l. הַטִּי. — 8. Pro verbis duobus primis l. בקצף. — 9. Pro כי מי l. כִּימֵי. — 13. Pro בָּנַיִךְ priore l. בֹּנַיִךְ. — 14. Pro רחקי l. רַחֲקָה. — 15. D. אתך.

LV: 1. Pro priore כסף l. לחם. — 4. Pro לאומים l. לעמים. — 10. Pro לַזֹּרֵעַ et לָאֹכֵל l. לִזְרֹעַ et לֶאֱכֹל.

LVI: 5. Pro לו l. למו vel להם. — 8. Pro אקבץ l. יקבץ. — 9. Pro ultimo verbo versus 8 l. נקבצו, quod cum hoc versu jungas, et pro אתיו l. אתו. — 11. Ante רעים scribe ה. — 12. Pro אקחה l. נקחה.

LVII: 2. Post שלום ins. בקברו, et pro duobus ultimis verbis l. הֹלְכֵי נֹכַח. — 3. Pro עננה l. צָוֹן. — 9. Pro ותשרי l. ותפארי. — 10. Pro חית l. חזקת. — 11. Pro וּמֵעֹלָם l. וּמַעֲלִים. — 12. Pro primo verbo l. ואני, et pro צדקתך l. צדקתי. — 13. Pro קבוציך l. עצביך. — 14. Pro וְאָמַר l. וְאֹמַר. — 15. D. ו ante posterius קדוש. — 17. Pro verbis duobus primis l. בעונו, pro וְאַכֵּהוּ l. וָא׳, et pro ואקצף l. וְקָצַף. — 18. Pro וְאַנְחֵהוּ l. וַאֲנַחֵהוּ. — 19. Pro ניב l. ניד.

LVIII : 4. Pro רשע l. רָשׁ. — 10. Pro נפשך l. לחמך. — 12. Pro נתיבות l. נתיצות.

LIX : 8. Pro בה l. בם. — 10. Pro posteriore נגששה l. נְשְׁגֶה. -- 17. D. תלבשת. — 18. Pro tribus verbis primis l. כי אל גמלות הוא, et d. verba tria ultima.

LX : 5. Pro ים l. עמים. — 7. Pro verbis duobus ultimis l. תפלתי יְפָאֵר. — 8. Pro duobus verbis ultimis l. עַל אברותיהם. — 9. Pro quatuor verbis primis l. כלי איים יקלו. — 11. Pro verbo ultimo l. נוהגים. — 13. Pro מקדשי l. קדשי. — 19. Pro ולנגה l. ולילה נגה.

LXI : 3. Cum hoc versu junge verba tria ultima versus 2, et d. verba duo prima. — 3. Pro אבל מעטֵה l. מעטֵה אבל. — 6. Pro ultimo verbo l. תתאמרו. — 7. Pro בשתכם l. בשתם, et pro ירנו l. ורק. — 8. Pro בְעוֹלָה l. בְּעַוְלָה.

LXII : 4. Pro שממה l. שוממה. — 5. Pro כי י' l. כי', et pro בָנָיִךְ l. בֹנָיִךְ.

LXIII : 1. Pro מֵאֱדוֹם חֲמוּץ l. מְאָדָּם חמור, pro מבצרה l. מְבֻצָּר, et pro צעה l. צֹעֵד. — 2. Pro ללבושך l. לבושך vel מַלְ'. — 3. Pro וְאדרכם l. וָא', pro וְארמסם l. וָא', pro וְיֵז l. וַיֵּז, et pro אגאלתי l. גאלתי. — 5. Pro וְאביט l. וָא'. — 6. Pro וְאשתומם l. וָא', et pro וְאשכרם l. וָאשברם. — 7. D. כעל, et pro ורב l. רב. — 8. In fine adde מכל צרתם, pro verbis primis duobus versus 9. —

9. Pro צָר l. צִיר. — 11. D. משה, pro המעלם l. המעלה, et pro רעי l. רֵעָה. — 14. Pro תְּנִיחֶנּוּ l. תַּנְחֶנּוּ. — 15. Pro verbis duobus ultimis l. אל תתאפק. — 18. Pro עם l. הר.

LXIV : 1 (in t. Hebr. LXIII : 19 *b*). Pro ultimo verbo l. נָזֹלּוּ. — 2 (in t. Hebr. 1). Scribe ו ante מים et ante מפניך. — 3 (in t. Hebr. 2). D. verba ultima quatuor. — 4 (in t. Hebr. 3). D. ו ante מעולם, pro שמעו et verbis tribus sequentibus l. שמעה אזן ועין, pro יעשה l. עֹשֶׂה, et pro למחכה l. למחכי. — 5 (in t. Hebr. 4). D. את, pro ועשה l. לעשי, pro בדרכיך יזכרוך l. ודרכיך יזכרו, pro בהם עולם l. מעולם, et pro ultimo verbo l. וַנִּפְשָׁע. — 6. Pro ultimo verbo l. וַיִּשָּׂאֵנוּ. — 7 (in t. Hebr. 6). Pro ותמוגנו l. וַתְּמַגְּנֵנוּ. — 9 (in t. Hebr. 8). Pro עון הן l. עֲוֹנֵנוּ. — 10 (in t. Hebr. 9). Pro verbis quinque primis l. עיר קדשך היתה. — 11 (in t. Hebr. 10). Pro אבתינו l. בו.

LXV : 1. Pro קֹרָא l. קֹרֵא. — 4. Ante verbum ultimum scribe ב. — 5. Pro קְדַשְׁתִּיךָ l. קְדֹ׳, et pro אלה l. עָלָה. — 7. Pro עונתיכם et אבותיכם l. עונת(יה)ם et אבות(יה)ם. — 12. Pro תכרעו l. תִּגָּדֵעוּ. — 15. Pro והמיתך l. והמיתכם. — 16. Fortasse bis pro בֵּאלֹהֵי legendum בֵּאלֹהַּ. — 18. Pro ועמה l. ועמי. — 20. Pro משם l. שם.

LXVI : 2. Post ויהיו ins. לי. — 3. Post מנחה ins. מְסַךְ.

— 8. Pro ארץ l. עם. — 15. Pro לְהָשִׁיב l. לְהַשִּׁיב. — 16. Post נשפט ins. את כל הארץ. — 17. Pro אחד בתוך l. פתחים. — 18. Post ואנכי ins. הֹיֵדַע, et pro באה l. בא. — 19. Pro פול l. פוט, et pro שמעי l. שמי. — 21. Ex ללוים d. alteram ל.

JEREMIA.

I: 14. Pro תפתח l. תִּפַּח.

II: 8. Pro והרעים l. והראים. — 12. Pro חרבו l. הַרְבֵּה. — 15. Pro נצתו l. נִתְּצוּ. — 16. Pro ירעוך l. יערוך. — 17. Pro את l. אותי נאם, et d. verba tria ultima. — 19. Pro פחדתי אליך l. פָּחַדְתְּ אֵלַי. — 20. Pro שָׁבַרְתִּי l. שָׁבַרְתְּ, pro נִתַּקְתִּי l. נִתַּקְתְּ, pro אעבוד l. אעבודך, et pro למרבת נפן l. אֶתְיַצֵּעַ. — 21. Pro סורי הגפן l. סורי הגפן l. לְמִרְבַּת נפן. — 22. Pro נכתם עונך l. נכתמת בעונך. — 26. Pro בית l. בני. — 27. Pro יְלִדְתָּנִי l. יְלִדְתָּנִי. — 28. In fine adde ובכל חוצת ירושלם קטרו לבעל. — 30. Pro לקחו l. לקחתם, pro חרבכם l. החרב, et in fine adde ולא יראתם. — 31. Pro verbis tribus primis l. שמעו, post יהוה ins. כה אמר יהוה, et pro רדנו l. מרדנו. — 34. Verba quatuor ultima junge cum versu 35. — 36. Pro תֵּזְלִי l. תֵּזֹלִּי.

III: 1. D. verbum primum, et pro הארץ l. האשה. —

8. D. verbum primum. — 9. Pro והיה מקל l. ויהי מכל. — 15. Pro רֵצָה l. רָעָה. — 17. D. לירושלם. — 18. Pro ultimo verbo l. אבותם. — 21. Scribe ו ante תחנוני. — 23. Pro הָמוֹן הרים l. הֲמוֹן ההרים.

IV: 3. Pro לירושלם l. לישב ירושלם. — 7. Pro תצינה l. תתצינה. — 10. Pro ונגעה l. והנה נגעה. — 16. Pro verbis septem primis l. הַזְכִּירוּ לציון הִנֵּם הַשְׁמִיעוּ על י׳ צָרִים. — 23. D. ובהו. — 26. Pro עריו l. ערים. — 28. D. על posterius, et transpone ולא.נחמתי ante זמתי. — 29. Pro העיר priore l. הארץ, et pro באו l. נחבאו.

V: 7. Pro verbo ultimo l. יתגוררו. — 13. Pro וְהַדִּבֵּר l. וְהַדָּבָר vel ודבר יהוה. — 24. Post הנתן ins. לנו, et d. שבעת, quippe ex dittographia ortum. — 28. D. ויצליחו.

VI: 2. Pro verbis tribus primis l. הַנָּוֶה תענוגים במתך. — 6. Pro הפקד l. השקר. — 9. Pro ידך l. יד. — 15. Pro פקדתים l. פְּקַדְתָּם. — 18. Pro quatuor ultimis verbis l. איך אעשה להם. — 19. Pro מחשבותם l. מְשׁוּבֹתָם vel משבותיהם. — 27. D. מבצר. — 29. Pro תם l. תַּתֹּם, et pro verbis tribus ultimis l. ורעתם לא נתקה. — 30. Pro קְרָאוּ l. קִרְאוּ.

VII: 15. D. prius כל. — 24. D. בשררות. — 25. Pro אבותיכם l. אבותיהם, pro אליכם l. אליהם, et d. יום. — 28. D. ונכרתה. — 31. Pro במות l. במת, et pro

צויתי l. צויתים. — 32. Ante התפת ins. במת. — 34. Ante הארץ ins. כל.

VIII: 3. D. posterius הנשארים. — 5. D. ירושלם. — 7. D. ו ante ענור. — 8. D. הנה. — D. versum 10 inde a כי et versus 11 et 12. — 13. Pro verbis primis duobus l. ואספו פְּרִיָם, et d. verba ultima tria.

IX: 2 (in t. Hebr. 1). Pro עצרת l. עדת. — 3 (in t. Hebr. 2). Pro קשתם l. קשת, et pro שקר l. לשקר. — 5 (in t. Hebr. 4). Pro verbis duobus ultimis et litteris duabus primis versus 6 l. העוו ונלאו שוב. — 6 (in t. Hebr. 5). Pro litteris duabus ultimis vocabuli שבתך l. תוך. — 7 (in t. Hebr. 6). Pro אעשה l. אחשה, et ante בת ins. רעת. — 8 (in t. Hebr. 7). Pro דבר בפיו l. דברי פיו. — 9 (in t. Hebr. 8). D. כם. — 10 (in t. Hebr. 9). Pro אשא l. שאו. — 14 (in t. Hebr. 13). Post לבם ins. הרע. — 15 (in t. Hebr. 14). Pro מאכילם l. מאכיל. — 17 (in t. Hebr. 16). D. verbum ultimum et cum hoc versu junge verbum primum versus sequentis. — 20 (in t. Hebr. 19). Pro posteriore דבר l. דברי. — 22 (in t. Hebr. 21). D. verba prima quatuor.

X: 2. Pro דרך l. דרכי. — 3. Pro הוא l. הנה. — 4. Pro ייפהו l. ייפם, pro יחזקום l. יחזקם, et pro יפיק l. יפקו. — 9. Pro מאופז l. מאופיר vel מופז. — 14. Pro מפסל l. מפסליהם. — 16. D. וישראל שבט. — 18. Pro

ultimo verbo l. יאשמו. — 19. Pro חלי l. חליו. — 25. D. ויכלהו.

XI: 2. Pro verbis sex primis l. דבר. — 4. D. posterius אותם. — 11. Pro אליהם l. אל העם הזה. — 13. D. לבשת מזבחות. — 14. Pro בעד l. בעת. — 15. Pro עשותה et verbis duobus sequentibus l. עשתה מזמות הנדרים, et d. כי. — 16. D. פרי, d. המולה, pro גדלה l. גדול, et pro ורעו l. ובערו. — 19. Pro בלחמו l. בְּלֵחוֹ. — 20. Pro גליתי l. גלותי. — 22. D. verba quinque prima, pro הבחורים l. בחוריהם, et pro ימותו l. יתמו.

XII: 4. Pro ועשב כל l. וכל עשב, et pro verbis duobus ultimis l. אֵל את ארחותינו. — 9. Pro לי l. כי, et pro verbis duobus ultimis l. ויאתיו לְאָכְלָה. — 11. Pro שמה l. שָׂמוּהָ. — 13. Pro מתבואתיכם l. מתבואתיהם. — 16. Pro דרכי l. דרך.

XIII: 13. Pro שכרון l. שכר. — 18. Pro מראשותיכם l. מראשכם vel מראשיכם. — 21. Transpone אלפים לראש post prius עליך, et d. posterius עליך. — 24. Pro ואפיצם l. ואפיצך.

XIV: 3. Pro ואדריהם l. ואדריה. — 4. Pro verbis tribus primis l. וַעֲבֹדַת האדמה חדלה. — 9. Pro נדהם l. נרדם. — 13. Pone ו ante אמת. — 14. Pro ואלול l. אליל. — 22. Pro מגשמים l. מגשים.

XV: 1. Pro אל l. אליהם את. — 4. Ante אשר ins. כל. — 8. D. להם. — 11. D. לטוב. — 13. D. bis ו ante בכל. — 14. Pro והעברתי l. והעבדתי.

XVI: 4. Pro ובחרב וברעב יכלו scribe in fine בחרב יכלו וברעב יפלו. — 5. D. prius כי. — 7. Pro להם l. לחם, pro אבל l. אֳבֶל, et pro אותם l. אותו. — 13. Pro אתן l. יתנו.

XVII: 1. Pro verbo ultimo l. מזבחותיהם. — 2. Pro priore על l. תחת כל, et pro גבעות l. כל ג׳. — 3. D. verba duo prima; item במתיך, nisi pro eo legas לא במחיר, et pro בחטאת l. בחטאתיך. — 4. Pro ובך l. ידך. — 9. Pro עקב fortasse legendum עָמֹק. — 10. D. ו ante לתת. — 13. Pro יסורי בארץ יכתבו l. וסוריך מארץ יכרתו. — 16. Pro מרעה l. מֵרָעָה.

XVIII: 4. Pro בחמר ביד היצר l. בידיו. — 14. Pro verbis quinque ultimis l. יִנָּשְׁתוּ מַיִם נוזלים קרים vel זֹרְמִים קָ׳נ׳. — 21. D. ו ante תהינה.

XIX: 1. Pro ומזקני l. וקח מ׳. — 4. D. ו ante מלאו. — 11. D. verba quinque ultima. — 13. Pro הטמאים לכל l. מטמאתם בכל. — 15. Pro כל עריה l. חצריה.

XXI: 3. In fine adde מלך יהודה. — 7. D. tertium ואת et נבוכדראצר cum verbis tribus sequentibus, pro הִכָּם l. הִכָּם, et pro יחמל et ירחם l. יחום, אחום, אחמל et ארחם. — 11. Post יהודה ins. תאמר.

XXII : 6. Pro ערים l. עיים. — 14. Pro חלוני וְסָפוּן l. חלוניו סָפוּן. — 16. Pro דָן l. דִין, et d. אז טוב. — 23. Pro נחנת l. נאנחת. — 24. Pro כניהו l. יכניהו. — 26. Pro הארץ l. ארץ.

XXIII : 2. D. alterum הרעים. — 4. Pro יפקדו l. יפחדו. — 8. Ante זרע ins. כל, et pro הדחתים l. הִדִּחָם. — 12. D. כ ante חלקלקות. — 14. Pro שבו l. שוב. — 17. Pro למנאצי דִּבֶּר l. למנאצֵי דְבַר. — 18. Pro ultimo verbo l. וַיִּשְׁמֵע. — 19. Pro מתחולל l. מתגולל. — 23. Pro primo verbo l. אלהי. — 26. Pro ונביאי l. וְנִבְּאֵי. — 31. Pro הלקחים l. המחלקים. — 32. Post על ins. הנביאים. — 33. Pro את מה משא l. אתם המשא. — 36. D. verba octo ultima cum versu 37 et verbis quatuor primis versus 38. — 39. Pro ונשיתי l. ונשאתי, et d. verba duo ultima.

XXIV : 9. D. לרעה.

XXV : 9. Pro ואל l. ואת; quod verbum cum quatuor sequentibus transpone post שלח, et pro לחרבות l. לְחֶרְפַּת. — 10. Pro קול רחים l. ריח מר. — 15. Pro החמה l. החמר (הַחֹמֶר vel הַחָמֵר?). — 18. Ante שריה pro את l. ואת. — 24. D. ואת כל מלכי הָעֶרֶב. — 26. D. הארץ. — 34. Pro ככלי l. כִּבְרֵי. — 38. D. כ ante כפיר, pro סכו l. סבכו, et pro priore חרון l. חרב.

XXVI : 1. Post הזה ins. אל ירמיה, coll. XXVII : 1. — 2. Pro כל ערי יהודה הבאים l. כל הבאים מערי יהודה.

— 8. D. וכל העם. — 10. Post שער ins. בית. — 21. D. וכל גבוריו. — 22. D. את וג׳.

XXVII: 1. Pro יהויקם l. צדקיה. — 3. Pro מלאכים l. מלאכיהם. — 7. Delendus versus. — 8. D. ab אשר ad ואת, et pro תמי אותם l. תֻּמָּם. — 20, 21. D. ab בבלה ad וירושלם.

XXVIII: 6. D. ויאמר ירמיה הנביא. — 8. Pro ולרע l. ולרעב. — 13. Pro ועשית l. ועשיתי. — 14. Post בבל d. ab ועבדהו ad finem.

XXIX: 1. D. יתר. — 2. Ante שרי ins. וכל. — 8. Pro מחלמים l. חלמים. — 19. D. quatuor verba ultima. — 23. D. שקר. — 26. Pro פקדים l. פקיד.

XXX: 12. Ante שברך d. ל. — 13. Pro למזור l. לעזור. — 14. D. verba quinque ultima. — 23. Pro מתגורר l. מתגולל.

XXXI: 2. Pro הלוך להרגיעו l. הלך למרגועו. — 3. לי l. לן. — 4. Pro תעדי l. תצעדי, et ante תפיך scribe ב. — 7. Pro הושע יהוה את עמך l. הושיע יהוה את עמו. — 15. Pro איננו l. אינם. — 35. D. חקות. — 38. Ante שער ins. על; ed. Theile legit עד. — 40. Pro העמק l. עמק.

XXXII: 5. Ante פקדי ins. יום. — 9. D. אשר בענתת. — 11. D. verba ultima quatuor. — 12. D. המקנה, ante דדי ins. בן, et scribe ו ante לעיני. — 14. D. את הספרים

ונתתם pro ,ואת החתום ואת ספר הגלוי הזה et האלה l. ונתתו, et pro יעמדו l. יעמד. — 30. D. verba ultima decem. — 33. Pro priore ולמד l. ואלמד. — 36. D. לכן, et pro אתם אמרים l. אתה אמֵר.

XXXIII: 2. Pro עֹשָׂהּ יהוה l. עֹשֵׂה הארץ. — 3. Pro בצרות l. נצרות. — 4. Pro הנתצים l. הנתנים. — 5. D. את ante הכשדים. — 6. Pro ורפאתים et להם l. ורפאתיה et לָה, et pro עתרת l. נתיבות. — 9. Pro ששון l. ולששון, et pro לה l. לָהם. — 20. Pro תפרו l. תפר. — 22. Pro אשר l. כאשר. — 24. Pro לפניהם l. לפני.

XXXIV: 2. D. ואמרת אליו. — 12. D. מאת יהוה. — 18. D. העגל, et transpone verba sequentia in finem versus 19. — 19. Pro עם הארץ l. העם.

XXXVI: 2. Post יאשיהו ins. מלך יהודה. — 16. D. אל ברוך. — 17. D. מפיו. — 18. Pro בדיו l. בידי. — 20. Pro חצרה l. חדרה. — 22. Pro האח l. האש.

XXXVII: 1. Post וימלך d. מלך. — 16. Pro כי בא l. ויבא.

XXXVIII: 3. Ante כה ins. כי. — 5. Pro אתכם l. אתם, et fortasse participium יכול pro יוכל. — 9. Pro וַיָּמָת l. וְיָמֻת. — 10. Pro שלשים l. שלוש. — 14. Pro השלישי l. השלישים. — 23. Pro תִשְׂרֹף l. תִשָׂרֵף.

XXXIX: 3. D. נרגל שראצר סמגר, et pro נבו שרסכים l. נבו־שזבן. — 8. Pro בית העם l. בתי העם.

XL : 5. D. ועדנו לא ישוב. — 10. Post ישב ins. לפניכם.

XLI : 1. D. ורבי המלך. — 9. Pro ביד גדליהו l. הבור הגדול. — 10. Pro וישבם l. וישכם, — 16. Pro השיב מאת l. הִשְּׁבָה, et d. אנשי המלחמה.

XLII : 1. Pro ויזניה l. ועזריה. — 12. Pro הֵשִׁיב l. השיב. — 17. Post האנשים ins. הזדים. — 19. Pro דִבֶּר l. זֶה דָבָר. — 20. Pro התעתים l. הֲרֵעוֹתֶם.

XLIII : 10. Pro ושמתי l. וְשָׂם, et pro טמנתי l. טמנת. — 12. Pro והצתי l. והצת. — 13. D. אשר בארץ מצרים.

XLIV : 3. D. לעבד, et pro אתם ואבתיכם l. ואבתם. — 4. Pro אליכם l. אליהם. — 9. Pro נשיו ואת רעתכם l. שריכם. — 21. Pro אותם l. אותה, fortasse etiam pro הקטר legendum הַקְטֹרֶת. — 22. Pro ולשמה l. ולשממה. — 25. Pro ונשיכם l. הנשים.

XLVI : 5. D. ראיתי. — 8. Pro מים l. מֵימָיו. — 9. D. posterius תפשי. — 12. Pro קלונך l. קולך. — 14. D. במצרים והשמיעו et ובתחפנחס. — 15. Pro אַבִּירֶיךָ l. אַבִּירְךָ. — 17. Pro verbis duobus primis l. קִרְאוּ שֵׁם, et post פרעה ins. נכו. — 20. Pro posteriore בא l. בה. — 23. Pro כָּרְתוּ l. כִּרְתוּ.

XLVII : 5. Pro עמקם l. ענקים. — 7. Pro תשקטי l. תשקט.

XLVIII: 4. Pro צעוריה l. צֹעֲרָה. — 5. Pro בכי l. בו, et d. צרי. — 6. Pro ותהינה l. ותהיה, et pro כַּעֲרוֹעֵר l. כְּעַרְעָר. — 7. Pro במעשיך l. בְּמָעֻזַּיִךְ. — 8. Pro אשר l. כאשר. — 12. Pro נבליהם l. נבליו. — 15. Pro שֻׁדַּד l. שֹׁדֵד. — 31. Pro יהגה l. אהגה. — 32. Pro מבכי l. בבכי, et d. posterius ים. — 33. Pro prius הידד l. הַדֹּרֵךְ, et pro לא הידד l. הָשְׁבַּת. — 34. Pro primo verbo l. וזעקת. — 35. Pro מעלה l. עלה. — 37. Ante מתנים ins. כל. — 39. Pro חתה l. חתו. — 44. Pro אליה l. אֵלֶּה. — 45. Pro מבין l. מבית.

XLIX: 1. Pro מלכם l. מִלְכּוֹם. — 3. Pro עי l. העיר. — 4. Ante מי ins. הָאֹמְרָה. — 8. Pro הָפְנוּ הֶעֱמִיקוּ l. הֻפְנוּ הַעֲמִיקוּ, et pro פקדתיו l. פְּקֻדָּתוֹ. — 10, 11. Cum Symmacho pro איננו l. וְאֵין אֹמֵר. — 16. Pro השיא אתך l. השאתך. — 19. Pro אריצנו l. אריצם. — 20. Pro יסחבום l. יִסָּחֲבוּ. — 23. D. בים, pro דאגה l. דאגו, et pro יוכל l. יוכלו.

L: 5. Pro באו l. ובאו vel יבאו. — 9. Pro משכיל l. מְשַׁכֵּל. — 11. Pro דשא l. בדשא. — 21. Pro על הארץ l. עלה ארצה. — 32. Pro בעריו l. ביערו. — 37. Pro סוסיו et רכבו l. סוסיה et רכבה. — 38. Pro חרב l. חֹרֶב, et pro יתהללו l. יִתְהֹלָלוּ. — 45. Pro נוה l. נוהם.

LI: 2. Pro זרים l. זֹרִים. — 3. Bis pro אל l. אַל. —

7. D. ultimum verbum. — 10. Pro צִדְקֹתֵינוּ l. צִדְקָתֵנוּ. — 19. D. ושבט. — 20. Pro כְּלֵי l. כְּלִי. — 27. Pro ממלכות l. מלכי. — 39. Pro יעלזו l. יעלפו. — 43. D. ארץ ante לא. — 49. Scribe ל ante חללי ישראל. — 58. Pro חומות l. חומת, et d. ו ante יעפו. — 59. Fortasse pro את legendum מֵאֵת. — 61. D. וראית. — 64. D. ויעפו.

LII: 12. Pro עָמַד l. הָעֹמֵד. — 15. D. ומדלות העם ו. — 20. Post תחת ins. הים ו. — 22. Pro ultimo verbo l. שמנה רמונים לאמה אמה לשתים עשרה האמה. — 34. D. כל ימי חיו.

THRENI.

I: 6. Pro כְּאַיָּלִים l. כַּאֵלִים. — 7. D. ab כל ad קדם. — 12. Pro לוא אליכם l. לכו אלי. — 13. Pro וירדנה l. ויורידנה. — 14. Pro נשקד l. נקשה, et post בידו ins. צרים. — 15. Pro מוֹעֵד l. מוֹעָד. — 16. D. alterum עיני. — 20. Pro כמות l. מות. — 21. Pro שָׁמְעוּ l. שִׁמְעוּ.

II: 2. Pro ממלכה l. מלכה. — 4. D. ימינו. — 13. Pro אעידך l. אערוך. — 18. Pro צעק לבם l. צעקי קולך, pro חומת l. בתולת, et d. בת ante עינך. — 19. D. verba quinque ultima.

III : 14. Pro עמי l. עמים. — 17. Pro וַתִּזְנַח l. וַתִּזָּנַח. — 22. Pro תָמְנוּ l. תָמּוּ. — 36. Pro ראה l. רצה. — 41. Pro primo אל l. את. — 43. Ins. לך post באף. — 51. Pro בנות l. בכות. — 59. Pro שפטה l. שפטת. — 66. Pro שמי l. שמים.

IV : 3. Pro בת l. בנות. — 7. Pro אדמו עצם l. אדם עורם. — 14. Pro בלא l. ולא. — 15. D. נצו גם. — 17. Pro עודינה l. עד מה.

EZECHIEL.

I : 5. Pro אדם l. אחת. — 7. Pro ככף רגל עגל l. עֲגֻלָּה, et pro ונצצים l. וְנִצְּצָם. — 8. D. וכנפיהם. — 9. D. quinque prima verba. — 10. Ins. מקדם לארבעתם post אדם, et l. לפנימה vel מפנימה pro ופניהם, quod in versu 11 legitur. — 13. Pro ודמות l. ובינות, pro מראיהם l. מראה, et pro מִתְהַלֶּכֶת l. מִתְהַלְּכוֹת, deleto היא. — D. versum 14. — 15. D. החיות, et pro לארבעת פניו l. לארבעתם. — 16. D. ומעשיהם prius et ומראהם. — 18. Pro וגביהם l. וְנִבּוֹת, et pro ויראה l. וָאֵרֶא. — 20. D. שמה הרוח ללכת. — 22. Pone כ ante רקיע, et d. הנורא. — 23. Pro ישרות l. משיקות, et d. ולאיש שתים מכסות להנה. — 24. Transpone בלכתם post פניהם, d. כקול שדי קול

המלה כקול מחנה, pone ו ante בעמדם, et pro תְּרַפֶּינָה l. תְּרַפֶּינָה. — 25. D. בעמדם תרפינה כנפיהן. — 26. Transpone עלין post כסא. — 27. D. כמראה אש בית לה סביב.

II : 3. D. גוים, et post ואבותם ins. האבות. — 6. Pro secundo תירא l. תֵּחַת, et pro סרבים וסלונים l. סֹרְבִים וְסִלִּים (Jez. Sir. XLI : 2 *d*). — 7. Ante מרי ins. בית.

III : 5. D. אל בית ישראל. — 6. D. posterius לא. — 12. Pro ברוך l. בְּרוּם. — 13. Pro tertio וקול l. כקול. — 14. D. מר. — 15. D. אל נהר כבר ואשר המה יושבים, et pro משמים l. מְשֻׁמָּם. — 18. Pro להזהיר l. להשיב, et d. posterius רשע. — 20. Pro הוא l. והוא. — 21. Pro הזהרתו l. הזהרת, et transpone הצדיק (pro posteriore צדיק) post יחיה.

IV : 4. Pro ושמת et עלין l. ושמתי et עליך. — 5. Pro שלש מאות ותשעים l. מאה וחמשים. — 9. Pro שלש מאות l. מאה. — 10. D. אשר. — 13. Pro verbis duobus primis l. ואמרת כה אמר יהוה אלהי ישראל.

V : 2. D. ולקחת et tria ultima verba. — 4. Pro ממנו תצא אש l. אמרת. — 7. Pro המנכם l. המרותכם, et d. לא. — 10. Pro בנים l. בניהם. — 11. Pro אגרע l. אגדע vel אֶגַּע. — 13. D. והנחותי, ut ex dittografia sequentis verbi, והנחמתי, ortum, et pone ו ante חמתי. — 15. Pro והיתה l. והיית, et pro וגדופה l. וגדופים. — 16. D.

הרעב, ut ex dittografia sequentis הרעים ortum, pro חִצֵּי l. חִצַּי, pro בהם l. בך, d. אשר אשלח אותם, et pro לשחתכם, עליכם et לך l. לשחתך, עליך et לך. — 17. Pro עליכם l. עליך, et d. ודם.

VI:5. D. septem prima verba. — 6. D. ונשבתו. — 7. Pro בתוככם l. בתוכם, et pro והותרתי, quod ex versu 8 huc est transponendum, l. דברתי. — 9. Pro אשר נשברתי l. ושברתי. — 11. D. רעות. — 12. D. והנשאר. — 14. רבלתה l. דבלתה.

VII:2. Post אדם ins. אמר, et d. קץ, nisi cum LXX bis scribere בא הקץ velis. — 3. Pro הַקֵּץ l. הַקִּיץ. — 5. Pro אחת l. אחר. — 6. Delendum. — 7. D. באה הצפירה, pone יום ante מהומה, et pro ולא הד הרים l. על ההרים. — 8 et 9. Versus delendi. — 10. Pro באה יצאה l. בא הַיצאה, et pro צץ l. הצץ. — 11. D. quinque ultima verba. — 13. Pro tredecim ultimis verbis l. הקנה בקנינו לא יחזיק. — 14. D. ב ante תקוע, et pro והכין l. והכינו. — 16. Pro כיוני et verbis tribus sequentibus l. כיונים הֹגִיּוֹת וְכֻלָּם הַמָּוֶת. — 19. D. in medio versu a כספם ad יהוה. — 20. Pro עדיו l. עדי, et pro שָׂמָהוּ l. שָׂמְהוּ. — 21. Pro ולרשעי l. ולעריצי, et d. וחללוה. — 22. Pro וחללו l. ואחלל, et pro בָהּ et וחללוה l. בה et וחללוהו. — 23. Pro verbis duobus primis l. עָשָׂה מִשְׁפָּט וּבָתּוֹק, transposito משפט. — 24. Pro עזים l. עֻזָּם. — 27. Pro מדרכם l. כדרכם, et pro ובמשפטיהם l. ולם'.

VIII: 1. Pro בששי l. בחמשי. — 2. Pro priore אש l. איש, et pro ממראה מתניו l. ממתניו. — 3. D. המקנה. — 5. D. בבאה. — 10. Fortasse pro שקץ legendum שְׁקָצִים. — 12. Pro בחדרי l. בחדרי. — 16. D. וחמשה, pro משתחויתם l. משתחוים, et d. קדמה.

IX: 6. D. הזקנים. — 7. D. ויצאו, et pro verbo sequente l. וְהַכּוּ, nisi legas יְצוּא וְהַכּוּ. — 8. D. ונאשאר אני. — 9. Pro מטה l. טֻמְאָה.

X: 1. Pro אל l. ממעל. — 7. D. מבינות לכרובים. — 11. Pro הראש אחריו l. ראש אחד. — 12. Pro verbis sex primis l. וגבותם, pro מלאים l. מלאות, et d. אופניהם. 13. Pro לאופנים l. 'וא. — 14. Delendum. — 19. Pro ויעמד l. ויעמדו. — 22. D. מראיהם ואותם.

XI: 3. Pro בקרוב l. מקרוב. — 6. Pro חלל l. הרוגים. — 7. Pro הוציא l. אוציא. — 11, 12. Delenda. In textu hujus glossematis in versu 11 ante תהיו inserendum לא. — 15. Pro גאלתך l. גלותך, pro רַחֲקוּ l. רָחֲקוּ, et d. היא. — 19. Pro אחד l. חדש, et pro בקרבכם l. בקרבם. — 21. Pro ואל לב שקוציהם l. ואלה בשקוציהם, et pro הלך l. הלכים. — 24. Pro במראה רוח l. במראות.

XII: 3. D. ונלה. — 5. Pro והוצאת l. ויצאת. — 7. D. ביד, et pro הוצאתי l. יצאתי. — 10. Pro הנשיא l. נִשָּׂא, et pro בתוכם l. בתוכה. — 12. Pro בעלטה ויצא l. ובעלטה יצא, pro יִרְאֶה l. יֵרָאֶה, et ins. לא יִרְאֶה post והוא (sic pro הוא legendum). — 23. Pro ודבר l. ובא.

XIII: 2. Pro הנבאים l. הנבא. — 5. Pro בפרצות l. בפרץ. — 9. Pro והיתה l. ונטיתי. — 11. D. ויפל, et pro הוה l. והיה, pro וְאַתֵּנָה l. אֶתֵּנָה, et pro ultimo verbo l. תִּבָּקַע. — 15. Pro ואמר l. ואמרו. — 18. Pro ידי l. יד. — 20. Pro שם l. בם, pro את נפשים l. אותן חפשים, et d. posterius לפרחות. — 22. Pro הכאות l. הכאבתן. — 23. Fortasse pro וְקֶסֶם legendum וְקָסוֹם.

XIV: 4. Pro בה l. בי. — 8. Pro ולמשלים l. ולמשל.

XVI: 3. Pro האמרי l. אמרי. — 6. Pro בדמיך l. מדמיך, et d. alterum ואמר לך בדמיך חיי. — 7. Pro רבבה l. רבית, d. נתתיך, pro בעדי עדיים l. בְּעֵת עֲדִים, et pro שדים l. שדיך. — 13. D. duo ultima verba. — 15. D. לו יהי. — 16. D. quatuor ultima verba. — 19. D. ויהי. — 22. D. היית. — 27. Fortasse זמה delendum. — 29. D. כנען, et pro כשדימה l. כשדים. — 30. Pro לבתך l. ביתך, et pro שלטת l. שִׁלַּטְתִּי. — 31. Pro לקלם l. ללקט. — 32. Pro את l. מאת. — 34. Pro בתזנותיך l. בזנותך. — 36. Pro השפך l. חָפְשֵׁךְ, et pro ובדמי l. ובדמי. — 38. Pro דם חמה l. בחמה. — 43. Pro ראש l. ראשך, et pro ולא et verbis tribus sequentibus l. וכה עשיתי את זמתי. — 45. Pro אחותך l. אחיותיך. Item in versibus 51 et 52. — 47. D. ולא et קט. — 57. Pro רעתך l. ערותך, pro עת l. עתה אַתְּ, pro ארם l. אדם, et d. סביבותיה. — 61. Pro בקחתך l. בקחתי.

XVII: 5. D. קח. — 6. Pro verbis duobus primis l.

וְיִצְמַח ויהי. — 7. Pro אחד l. אחר, et pro מערגות l. מערגת. — 9. Pone in initio לכן, pone ה ante תצלח, et pro למשאות l. לְשֵׂאת. — 20. Pro מעלן l. עַל. — 21. Pro מברחיו l. מבחריו. — 22. D. ונתתי. — 23. Post prius כל ins. חַיָּה.

XVIII: 2. D. לכם. — 6. Pro נדה l. בנדתה. — 7. D. חוב. — 9. Pro אמת l. אֹתָם. — 10. D. quatuor ultima verba. — 13. Pro וחי l. חָיוֹ, et pro יומת l. ימות. — 14. Pro ויראה l. ויירא. — 17. Pro מעני l. מעוון. — 18. D. אח. — 22. D. לן. — 24. Pone ה ante יעשה, nisi potius delendum יעשה וחי. — 24. D. עליהם. — 28. Pro ויראה l. ויירא. — 30. Transpone לכן post יהוה, et pro יהיה l. יהיו.

XIX: 1. Pro נשיאי l. נשיא. — 4. Pro וַיִּשְׁמְעוּ l. וַיַּשְׁמִיעוּ. — 5. Pro אחד l. אחר. — 7. Pro וידע אלמנותיו l. וַיָּעַד אל מעונתו (verbum denominativum ab עַד), et pro ועריהם l. ויערים. — 8. Pro ממדינות l. מצודות. — 9. Transpone בחחים post ויבאהו, et d. יבאהו במצדות. — 10. D. בדמך. — 11. Pro קומתו, בגבהו, דליתיו l. קומתה, בגבהה, דליתיה, et pro עבותים l. עבות vel עבים.

XX: 5. D. ואשא ידי להם. — 15. Post נתתי ins. להם ארץ. — 26. D. למען אשר, ut ex dittographia ortum, et pro ידעו אשר l. וידעו כי. — 28. D. כעם. — 37. Pro במסרת l. במספר, et d. הברית, ut ex dittographia se-

quentis vocabuli ortum. — 38. Pro בי l. כי, et pro יבוא l. יבואו. — 39. Pro עבדו l. בָּעֲרוּ. — 41. Pro בריח l. כריח. — 46 (in textu Hebr. XXI : 2). D. השדה, et pone ה ante נגב.

XXI : 2 (in t. Hebr. 7). Ins. לכן post אדם, et pro מִקְדָּשִׁים l. מִקְדָּשָׁם. — 9 (in t. Hebr. 14). D. אֱמֹר. — 10 (in t. Hebr. 15). Pro היה לה l. הֻחַל, ante ברק pone כ, et pro septem ultimis verbis l. אנוש שחטי בה ומאֶסֶת כל עץ. — 11 (in t. Hebr. 16). D. ויתן אתה למרטה et חרב. — 13 (in t. Hebr. 18). Pro בחן ומָה l. בֹּחֵן אֲנִי, et pro מאסת לא יהיה l. מוסר לי תהיה. — 14 (in t. Hebr. 19). Pro שלישתה l. וְשִׁלַּשְׁתָּ, et pro הגדול החדרת l. הגדולה חדרת. Fortasse legendum est חרדת. — 15 (in t. Hebr. 20). Fortasse pro הַמִּכְשֹׁלִים legendum הַמְּכַשְּׁלִים, pro אבחת חרב אח l. טבח החרב אתּ, et pro מעטה l. מרוטה. — 16 (in t. Hebr. 21). D. השימי, ut ex dittographia ortum. — 17 (in t. Hebr. 22). Ins. בם post חמתי. — 19 (in t. Hebr. 24). D. prius ברא, ut ex dittographia ortum, et pro duobus ultimis verbis l. יד בראש, quod jungendum est cum primis verbis versus 20. — 20 (in t. Hebr. 25). Pro בצורה l. בקרבה. — 22 (in t. Hebr. 27). D. prius לשום כרים, et pro ברצח l. בצרח. — 23 (in t. Hebr. 28). Pro כקסום l. כקוסם, et pro שבעי שבעות l. שֹׁאֲה שֶׁקֶר. — 24 (in t. Hebr. 29). Pro הַזְכַּרְכֶם l. הִזָּכֶרְכֶם, d. posterius יען הזכרכם, et pro בכהּ l. בהם. — 27 (in t.

Hebr. 32). Pro היה l. זאת. — 28 (in t. Hebr. 33). Pro להכיל l. לְהָחֵל, et pro בָּרָק l. בְּרָק.

XXII: 2. D. alterum התשפט. — 3. Pro עיר l. אוי לעיר. — 4. Pro ימיך l. יומך, et fortasse pro ותבוא עד שנותיך l. ותביאי עתך. — 5. Ins. לך post הקרבים. — 16. Pro ונחלת בך l. אשר נחלת בה, et pro גוים l. הגוים. — 18. D. סגים. — 20. Pro לְהַנְתִּיךְ l. לְהִנָּתֵךְ, et d. והנחתי. — 24. Pro מטהרה et גשמה l. מְמֻטְרָה et מְגֻשָּׁמָה — 25. Pro קשר נביאיה l. אשר נשיאיה. — 29. Pro עשקו l. עשו.

XXIII: 3. D. זנו et דדי, et pro עִשּׂוּ l. עֻשּׂוּ. — 5. Pro קרובים l. קרואים. — 8. D. דדי, et ins. המה post כי. — 12. Pro קרובים l. קרואים. — 21. Pro בַּעֲשׂוֹת ממצרים l. בַּעֲשׂוֹת מצרים, et pro למען l. לְמַעֵךְ. Praeterea quater forma secundae personae fem. sing. in formam tertiae personae ejusdem generis et numeri est mutanda. — 24. Pro הצן l. מצפון. — 25. Pro priore ואחריתך l. ושאריתך. — 29. D. ו ante זמתך. — 30. Pro עשה l. עשו. — 32. D. תהיה לצחק וללעג, et pro מִרְבָּה l. מַרְבָּה. — 33. Pro שכרון l. שברון, et pro תמלאי l. תִּמְלָא. — 38. D. ביום ההוא. — 40. D. תשלחנה, et pro לאשר l. לישר. — 42. Pro שלו בה, deleta littera ו ante אל, l. שרקו, pro מרב l. ורב, et pro סובאים l. אליהן. — 44. Pro אשת הזמה l. לעשות זמה.

XXIV : 3. D. posterius שפת. — 4. Pro נתחיה l. נתחים. — 5. Pro העצמים תחתיה l. העצים מתחתיה, pro רתחיה l. נתחיה, et pro בשלו l. בַּשֵׁל. — 10. Pro והרקח l. והרתח. — 11. Pone ן ante תתם. — 12. D. duo prima verba, et pro באש l. בְּאֵשׁ. — 13. D. ב quod ante טמאתך legitur et junge hoc verbum cum praecedente. — 14. Pro שפטוך l. אשפטך. — 17. Pro דם מתים l. דֹּמֵם, et pro אֲנָשִׁים l. אֲנֻשִׁים. Item in versu 22.

XXV : 7. D. והאבדתיך, et pone ן ante מן posterius. — 8. D. ושעיר. — 9. D. מהערים. — 10. D. ן ante נתתיה. — 12. Pro בהם l. נָקוֹם.

XXVI : 2. Pro אמלאה l. הַמְלֵאָה. — 3. Pro כהעלות l. כעלות. — 7. D. ן ante עם. — 10. D. ן ante גלגל. — 11. Pro תרד l. יוריד. — 15. Pro בהרג הרג l. בַּהֲרֹג חֶרֶב. — 17. Pro נושבת l. נִשְׁבַּתְּ, et pro יושביה l. יושביו. — 18. Pro האין יום מפלתך l. האיים ממפלתך, et d. האיים. — 20. Pro את l. אל, et d. את יורדי בור posterius, et pro ונתתי צבי l. ותתיצבי.

XXVII : 6. D. שן, et pro בת אֲשֻׁרִים l. בִּתְאַשֻּׁרִים. — 11. Pro וגמדים l. וגמרים. — 15. Pro דדן l. רדן, et pro סחרת ידך l. סחרתיך. — 16. Pro ארם l. אדם. — 17. Pro בחטי מנית ופנג l. בחטים נכאת ודונג. — 18. D. ברב מעשיך. — 18. D. צחר. — 19. D. ודן ויון, et pro מאוזל l. מְאֹ׳. — 20. Pro חפש l. חפץ. — 23. Pro וכנה

l. וכלנה, pro רכלי שבא l. רכליך, et pro כלמד l. וכל מדי. — 24. D. במרכלתך. — 25. Pro שרותיך l. מְשָׁרְתַיִךְ (שָׁרְתַיִךְ?), et post hoc verbum ins. לַעֲרֹב. — 27. Pro ובכל l. וכל. — 32. Pro בניהם l. בְּנִיהֶם, et pro כדמה l. כִּדְמוּתָהּ. — 34. Pro עת l. עַתָּה, et pro בתוכך l. בתוכם. — 35. Pro פנים l. פניהם.

XXVIII: 14. Pro אַתְּ l. אֶת, et d. ממשח. — 16. Pro מלו l. מלאת. — 17. Transpone duo prima verba versus 18 post יפעתך.

XXIX: 3. Pro יְאֹרִי l. יְאֹרָיו, et pro עשיתיני l. עשיתים. — 6. Pro היותם l. היותך. — 7. Pro כתף l. כַּף, et pro והעמדת l. והמעדת. — 9. Pro אמר יאר l. אמרת יארי, et pro עשיתי l. עשיתים. — 10. Pro לחרבות חרב שממה l. לחרבה ושממה, et pro סונה l. סְוֵנֶה.

XXX: 3. D. וקרוב יום. — 5. Post ולוד ins. ולוּב, et d. וכוב, et pro ארץ הברית l. הכרתי. — 6. D. כה אמר יהוה, et pro סונה l. סְוֵנֶה. — 7. Pro נשמו l. נשמה, pro ועריו l. ועריה, et adde in fine שממה. — 9. Pro מלפני בצים l. אצים, et d. בטח. — 12. Pro רְעִים l. רָעִים. — 13. D. גלולים והשבתי, pro אלילים l. אילים, pro ונשיא l. ונשיאים, et pro יהיה l. יהיו. — 15. Pro סין l. סְוֵן vel סְוֵנֶה. Item in versu 16. — 16. Pro ונף צרי יומם l. ונפרצו חומתיה. — 18. Pro מוטות l. מַטּוֹת.

XXXI: 3. Pro אשור ארז l. תְּאַשּׁוּר אַדִּיר. — 4. Pro הלך l. הוליכה, et d. עצי. — 6. D. כל ante גוים. — 10. Pro גבהת l. גבה. — 11. Pro ואתנהו l. וְאִ׳, et d. verbum ultimum. — 12. Pro ירדו l. יחרדו, et d. ultimum verbum. — 14. D. אליהם. — 15. D. כסתי. — 17. Pro וזרעו ישבו l. וזרע יֹשְׁבֵי. — 18. Pro ככה l. בכח.

XXXII: 1. Pro בשתי l. בעשתי. — 2. Pro בנהרותיך l. בנחיריך. — 3. Pro והעלוך l. והעלתיך. — 5. Pro רמותך l. דמך. — 6. Pro מדמך l. וּבְדָמְךָ, et d. אל ההרים, ו ante אפקים et ממך. — 7. Pro בכבותך l. בְּכַבּוֹתְךָ. — 9. Pro שברך l. שִׁבְיֵךְ. — 13. Pro verbo ultimo l. תרפסם. — 16. Pro וקוננוה l. וקוננתה. — 17. Post שנה ins. בראשון. — 18. Pro ו אותה l. אַתָּה. — 19. Transpone hunc versum post versum 21. — 20. D. יפלו חרב, et pro נתנה משכו אותה וכל l. נָתְנוּ מִשְׁכָּבוֹ את כל. — 21. D. verba septem ultima. — 22. D. verba quinque ultima. — 25. Pro בכל l. ולכל, et d. omnia quae sequuntur. — 26. Pro סביבותיו l. סביבות, et pro כי l. אשר. — 27. Pro נפלים מערלים l. נפילים מעולם, et pro עונתם l. צנתם. — 28. Pro תשבר ותשכב l. וְתִשְׁכַּב. — 29. D. מלכיה, את secundum, et ו ante את tertium. — 31. D. חללי חרב פרעה וכל חילו. — 32. Pro נתן l. נתתי.

XXXIII: 5. Pro נזהר l. הזהיר. — 12. D. verba septem ultima. — 13. Pro יחיה l. תחיה. — 15. D. רשע. — 20. Pro ואמרתם l. וזה אשר אמרתם. — 21. Pro בשתי l.

בעשתי· — 25. Pro הדם l. ההרים· — 26. Pro עשיתן l. עשיתם· — 31. D. עמי, pro עגבים l. כזבים, et d. המה עשים· — 32. Pro כְּשִׁיר l. כְּשַׁר·

XXXIV : 2. D. לרעים· — 3. Pro הַחֵלֶב l. הֶחָלָב· — 4. Pro ובְחָזְקָה l. ובַחֲזָקָה, et d. אתם· — 5. Post ותפוצינה prius ins. צאני, et d. ותפוצינה posterius. — 8. Pro רעי l. הָרֹעִים· — 12. Pro נפרשות l. נפרשות· — 14. Pro ובהרי l. ובהר· — 16. Pro אשמיד l. אֶשְׁמֹר· — 26. Pro אותם וסביבות l. להם סביבות· — 29. Pro לשם l. שלם· — 31. D. אדם, vel אדם אתם·

XXXV : 6. D. כי לדם אעשך ודם ירדפך, et pro שנשת l. אשמת· — 7. Pro לשממה ושממה l. לִשְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה· — 8. Pro את הריו חלליו l. חללים· — 11. Pro posteriore בם l. בך· — 13. Pro והעתרתם l. והעתקתם· — 14. D. verba sex ultima. — 15. Pro וידעו l. וידעתם·

XXXVI : 3. Pro שמות l. שָׁאוֹט· — 5. D. verba quinque prima, et pro למען מגרשה לבז l. לִמְעֹל מַעַל בִּי· — 11. Pro והיטבתי l. והיטבתיכם· — 12. Pro וירשוך l. וירשוכם, pro והיית l. והייתם, et pro תוסף l. תוספו· — 13. Pro לכם l. לָךְ· — 15. Pro אַשְׁמִיעַ l. אֶשְׁמַע, et d. וגויך לא תכשלו עוד·

XXXVII : 8. Pro וַיִּקְרַם l. וַיִּקְרַם· — 12. D. עמי· — 16. D. עץ אפרים — 17. Pro verbis sex ultimis l. והיו לעץ אחד בידך· — 19. Pro עליו את l. על, et pro בידי l. ביד

יהודה. — 22. Pro בארץ l. בארצו, et d. למלך et עוד ultimum. — 23. Pro מוֹשְׁבֹתֵיהֶם l. מְשׁוּבֹתֵיהֶם. — 25. Pro אבותיכם l. אֲבותיהם. — 26. D. ונתתים והרביתי אותם.

XXXVIII. : 2. Pro ארץ המגוג l. ארצה מגוג. — 4. D. verba quatuor prima. — 6. Pone מ ante ירכתי. — 7. Pro להם l. לי. — 8. Pro מחרב l. מחרבות. — 9. D. תהיה. — 12. Pro ידיך l. ידו. — 13. Pro כפיריה l. כנעניה. — 14. Pro תדע l. תֵּעוֹר. — 16. D. ultimum verbum. — 17. Post יהוה ins. לגוג, et d. ה ante אתה. — 21. Pro הרי l. חֲרָדַת.

XXXIX : 9. D. ובערו. — 11. Pro שָׁם l. שֵׁם, pro הָעֹבְרִים l. הָעֲבָרִים, et pro וחסמת היא את העברים l. וחסמו את פי הגיא. — 14. Pro מקברים את העברים l. לחקר, et pone ה ante חדשים. — 16. Versum sic l. ונגמר המונה וטהרה הארץ. — 26. Pro ונשו l. וְנָשׁוּ. — 27. D. רבים.

XL : 2. Pro מנגב l. מנגדו. — 6. D. verba septem ultima. — 8. Versus delendus. — 10. Pro דרך הקדים l. תא נגד תא. — 11. D. verba quinque ultima. — 12. Post prius אחת ins. מפה. — 14. Pro verbis quatuor primis l. וימד את הָאֻלָם עשרים, et d. איל. — 15. Pro verbis sex primis l. ומפני איתון השער עד לפני. — 16. Pro לאלמות וחלונות l. לָאֻלָם חלונות, et pro איל l. אילו. — 19. Ins. החצר post מבית רחב, post התחתונ(ה), et ויוליכני דרך ante הצפון, deleta priore ו. — 21. D. ואלו ואלמו היה. — 22. Pro כמדת l. כמו, et pro לפניהם l. לפנימה. — 23. Pro ולקדים l.

כשער הקדים. — 24. Post ומדד ins. ותאין. — 26. Pro עלותו l. לו, et pro לפניהם l. לפנימה. — 27. D. דרך הדרום. — 30. Delendum. — 31. Pro מעלו l. לו. — 32. Pro החצר הפנימי l. השער הפונה. — 34. Pro מעלו l. לו. Identidem in versu 37. — 38. Pro verbis quatuor primis l. ויוליכני פתח האילם אשר לשער הקדים, et d. litera. — 41. Transpone אליהם ישחטו, addito הזבח, in initium versus. — 42. D. לעולה, et ו ante יניחו. — 43. Pro duobus ultimis verbis l. ממעל מכסות לכסות ממטר ומחרב. — 44. Pro ומחוצה לשער הפנימי l. ויביאני לחצר הפנימי והנה, pro שרים l. שתים, pro אשר l. אחת, pro ופניהם l. ופניה, pro אחד l. אחת, et pro פני l. ופניה. — 48. Pro אל l. איל, pone ה ante אלם posterius, et post השער ins. ארבע עשרה אמת וכתפות השער. — 49. Pro עשתי l. שתי, et pro אֲשֶׁר l. עֶשֶׂר.

XLI: 1. D. verba ultima duo. — 3. Pro ורחב l. וכתפות, et adde in fine מפה ושבע אמות מפה. — 7. Inter multas lectiones incertas haec emendatio certa esse videtur: pro verbis sex ultimis l. מן התחתונה יַעֲלֶה אל התיכונה ומן התיכונה אל העליונה. — 8. D. verbum ultimum. — 9. Pro בית l. בין. — 10. Pro ובין הלשכות l. והגזרה. — 15. Pone ו ante הפנימי, et pro ואלמי החצר l. ואלמו החיצון. — 16. Pro הספים l. ספונים, quod jungendum cum praecedentibus, d. ה ante חלונים et אטמות, et verba נגד הסף והאתיקים, pro הארץ l. מהארץ, et d. verba duo ultima. — 17. Pro מדות l. מקלעות. — 20, 21. Pro

וקיר l. ולקיר, d. alterum ההיכל, et pro כַּמַּרְאֶה l. כְּמַרְאֵה. — 22. D. ה ante מזבח, ante ומקצעתיו ins. ורחבו שתים אמות, et pro וארכו posteriore l. אַדְנוֹ. — 24. Pro septem verbis primis l. ולדלתות שתים מוסבות צלעים שנים, et pro ושתי דלתות l. ושני צלעים.

XLII : 1. D. הדרך. — 2. Pro verbis tribus primis l. הארך, et d. ה ante מאה. — 3. Pro העשרים l. השערים. — 4. Pro דרך l. וארך מאה, et d. אחת. — 5. D. בנין. — 10—12. Lectio horum versuum est incertissima. — 14. Pro בבאם l. ואיש לא יבוא שמה מלבד. — 16. Adde in initio ועמד אל כתף השער אשר פניו דרך הקדים ו, et d. verba tria ultima. — 17. Adde in initio סבב אל הצפון ו, et d. verbum ultimum. — 18. Pro את רוח הדרום מדד l. סבב אל הדרום ומדד את רוח הדרום. — 19. Pro verbis quinque primis l. סבב אל הים מדד את רוח הים. — 20. Transpone וחומה לו סביב סביב ante להבדיל.

XLIII : 1. D. שער. — 3. D. כמראה, pro בבאי l. בבאו, et d. מראות. — 6. Pro ואיש l. והאיש. — 7. Post אדם ins. ראית, et d. verbum ultimum. — 10. Pro תבנית l. תכניתו. — 11. Pro צורת l. יצרת, et d. וכל צורתו. — 13. Pro חיק האמה l. חֵיקָה אמה, pro אחד l. אחת, et pro גב l. גֹּבַהּ. — 14. D. ו ante מחיק, pro ורחב priore l. ורחבה, et pro ורחב האמה l. ורחבה אמה. — 15. Pro וההראל l. והאראל. — 17. Pro פנות l. פִּנּוֹת.

XLIV : 3. D. את et נשיא. — 6. Pro מרי l. בית המרי. —

7. Pro לחללן l. לחלל, et pro ויפרן l. ותפרו. — 8. Pro ותשימון l. ותשימום. — 9. Lege in initio לכן pro verbo ultimo versus praecedentis. — 10. D. אשר תעו. — 12. D. verba duo ultima. — 19. D. alterum אל החצר החיצונה. — 22. D. בית. — 28. Pro verbis tribus primis l. לא תהיה נחלה.

XLV: 1. Pro עשרה l. עשרים. — 4. Pro verbis duobus ultimis l. ולמגרש. — 5. Pro verbis duobus ultimis l. ערים לשבת. — 8. Pro נשיאי l. נשיאי ישראל. — 8. Pro יתנו לבית l. ייִרשו בית. — 12. Pro עשרים l. חמשה, pro ועשרים l. ועשרה, et pro וחמשה l. וחמשים. — 14. D. הבת השמן et עשרת הבתים חמר prius. — 15. Pro ממשקה l. תרומה מכל משפחות. — 16. D. הארץ. — 19. Bis pro מזוזת l. מזוזות. — 20. Pro בשבעה בחדש l. בשביעי באחד לחדש. — 21. Pro בארבעה l. בחמשה, et pro verbis quinque ultimis l. שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֵּאָכֵלוּ.

XLVI: 10. Pro quatuor verbis ultimis l. כבואם יבוא וכצאתם יצא. — 13, 14. Pro תעשה l. ter יעשה. — 14. D. verbum ultimum. — 16. Pro נחלתו l. מנחלתו, et pro verbis tribus ultimis l. אחזת נחלה. — 17. Pro ושבת l. וְשָׁבָה, et pro נחלתו l. נחלת. — 18. D. מאחזתם. — 19. D. ה ante לשכות. — 22. Pro קטרות l. קטנות, et d. verbum ultimum.

XLVII: 1. D. מתחת posterius. — 8. Pro אל l. ובאו, et d. המוצאים. — 9. Pro נחלים l. הנחל, et pro verbis sex

ultimis l. מי הים. — 10. Pro יהון l. יהיה, et pro דנתם l. דנתו. — 13. Pro verbis duobus ultimis l. ליוסף חֲבָלִים. — 15. D. verbum ultimum, et junge חמת in versu 16 cum לבוא. — 16. Pro התיכון l. עינון. — 17. Pro גבול דמשק וצפון צפונה l. וגבול צפון גבול דמשק, et pro ואת l. זאת. — 18. Pro מגבול l. גבול, pro על l. עד, pro תמדו l. תמר, et pro ואת l. זאת. — 19. Pro מריבות l. מריבת, et pro ואת l. זאת.

XLVIII : 1. Pro והיו לו פאת קדים הים l. והיה לו מפאת קדים עד פאת יָמָּה. — 9. Pro verbis tribus ultimis l. חמשה עשרים אלף. — 11. Pro המקדש מבני l. המקדשים בני. — 13. Pro והלוים l. וללוים, et pro עשרת אלפים l. עשרים אלף. — 18. D. והיה לעמת תרומת הקדש. — 21. Pro תרומה l. קדימה, et pro חלקים l. אחד החלקים. — 22. D. בתוך אשר לנשיא יהיה. — 30. Transpone sex prima verba versus 31 post העיר. — 32. D. ו ante שערים et ו ante שער. — 33. D. ו ante שערים. — 34. Pro שעריהם l. שערים.

DANIEL.

I : 2. D. בית אלהיו.

II : 23. Pro ultimo verbo l. הודעתני.

VIII : 8. Pro תחתיה l. אחרות. — 14. Pro אלי l. אליו. —

21. D. sive הצפיר sive השעיר. — 22. Pro מגנו l. מגוין. — 24. D. ולא בכוחו. — 27. D. ו נהייתי.

IX : 17. Post למען ins. עבדיך. — 22. Pro ויבן l. ויבא. — 24. Pro ו חָזוֹן l. חֲזוֹן. — 27. Pro וחצי l. ובחצי, et pro כנף l. כנו.

X : 9. D. ופני. — 13. Pro נותרתי l. הותרתי. — 16. Pro בני l. בן.

XI : 1. Pro עמדי l. עמדתי. — 6. Pro וּזְרֹעוֹ l. זְרֹעוֹ. — 17. Pro ועשה l. יעשה, et pro להשחיתה l. להשחית. — 22. D. הַשְּׁטֵף, vel pro eo vocabulo l. הִשָּׁטֵף. — 24. D. ו ante במשמני. — 38. Pro כנו l. כנם. — 39. Pro עִם l. עַם.

XII : 6. Pro וַיֹּאמֶר l. וָאֹמַר.

HOSEA.

II : 5 (in t. Hebr. 8). Pro דרכך l. דרכה, et pro גדרה l. דרכיה. — 15 (in t. Hebr. 18). Bis pro תקראו l. תקרא.

III : 2. Pro ולתך שערים l. ונבל יין. — 3. Ante אליך ins. לא אבא.

IV : 4. Pro עַמְּךָ כמריבי l עִמְּךָ רִיבִי. — 7. Pro אמיר

l. המירו. — 8. Pro חַטַּאת l. חַטָּאוֹת. — 10. Pro יפרצו l. יתרצו, et d. לשמר. — 12. Pro התעה l. התעם. — 16. Pro ירעם l. הירעם. — 17, 18. Pro הנח לו סר סבאם l. הנחילו למו סבאם. — 18. Ante הזנה ins. כֻּלָּם, d. הבו, et pro מגניה l. מִגְּאֹנָם. — 19. Pro צָרַר l. צררה, pro אותה l. אותם, et pro מזבחותם l. מִמִּזְבְּחוֹתָם.

V : 2. Pro ושחטה שטים l. ושחת השטים, et pro מוסר l. מְיַסֵּר. — 3. Pro הזנית l. הזנה. — 5. Pro כשל l. וכשל. — 6. Pro חלץ l. חִלֵּף. — 7. Pro חדש l. מַשְׁחִית. — 8. Pro אחריך l. החרידו. — 11. Pro עָשׁוּק et רְצוּץ l. עֹשֵׁק et רֹצֵץ, et pro צו l. שוא.

VI : 3. Pro כשחר נכון מצאו l. כְּשַׁחֲרֵנוּ כֵּן נִמְצָאֵהוּ, et pro יורה l. יַרְוֶה. — 5. D. ם in הרגתים, et pro ומשפטיך אור l. ומשפטי כאור. — 7. Pro כאדם l. בְּאַדְמָה. — 10. Pro בבית ישראל l. בבית אל. — 11. Pone ו ante כרפאי ישראל, et transpone haec verba ex VII : 1 in hunc versum.

VII : 1. D. ו ante נגלה. — 3. Pro ישמחו l. ימשחו. — 4. Pro מנאפים l. מְנַפְּחִים, et pro בוערה מאפה ישבת מעיר l. הֵם אַפֵּהוּ יִשְׁבֹּת מִבְּעֵר. — 5. Scriba ב ante יום, et transpone in finem בקרבם, pro כי קרבו in vs. 6. — 6. Pro אפהם l. אַפָּם. — 14. Pro יתגוררו l. יתגודדו. — 15. Pro יסורו בי in versu 14 l. יָסוּרוּ בִּי, quae verba huc

transponenda. — 16. Pro לא על היו l. ולא יועילו, et d. זו לעגם·

VIII : 1. Huc transpone בארץ מצרים ex VII : 16, et pro septem primis verbis l. ילחכו עפר באשור מעל בית יהוה· — 2. Pro אלהי l. אלהים, et d. ישראל· — 3. In initio scribe כי· — 4. Pro יכרת l. יכרתו· — 5. Pro זנח l. אזנח, pro בם l. בן, et pro יוכלו נקיון כי מישראל, quorum verborum duo posteriora in versu 6 leguntur, l. יוכל נקוא מישראל· — 7. Pro לו l. להם· — 9. Pro אשור l. אשורה, et pro לן יתנו אפרים התנו l. ולמצרים נתנו· — 10. Pro יִתְנוּ l. יְתֻּנוּ, et pro verbis quinque ultimis l. וחדלו מעט ממשח מלך ושרים· — 11. Pro לַחֲטֹא l. לָחֵטְא, et d. verba duo ultima. — 12. Pro רבו l. דברי· — 13. Pro verbis quinque primis l. לכן יזבחו ויאכלו בשר· — 14. Pro ארמנתיה l. ארמנתיו·

IX : 2. Pro ירעם l. יְדָעֻם, et pro בה l. בם· — 4. Pro יערבו l. יערכו, et pro להם l. לחמם· — 6. Pro מחמד לכספם l. מחמדי כספם· — 7. Pro ורבה משטמה l. ורב המשטמה· — 8. Pro עם אלהי l. אלהיו· — 12. Pro בשורי l. בסורי· — 13. Pro לצור שתולה בנוה l. לציד שת בניו, et pro אל הרג l. להרגה.

X : 4. Pro דברו l. דַּבֵּר, et d. על תלמי שדי· — 5. Pro לעגלות l. לעגל, pro שכן l. שְׁכֵנֵי, et pro גילו l. ילילו vel יחילו· — 6. Pro ultimo verbo fortasse legendum מעצמו· — 9. Pro חטאת l. חטא, scribe ו ante לא, et d. בגבעה· — 10.

Junge verba tria ultima versus 9 cum hoc versu, quem sic legas בָּאתִי וַאֲיַסְּרֵם וְאֻסְּפוּ עֲלֵיהֶם עַמִּים לְיַסְּרָם וּלְעַנּוֹתָם — 11. Pro ארכיב l. אֶרְכַּב. — 12. Pro ועת l. דַּעַת. — 13. Pro בדרכך l. ברכבך. — 14. Pro בעמיך l. בעמך. — 15. Pro verbis octo primis l. ככה אעשה לכם בית ישראל מפני רעתכם בשערה.

XI: 2. Pro קראו l. קראתי, et pro מפניהם l. מפני. — 3. Pro קחם על זרועתיו l. ואקחם על זרועתי. — 4. Pro כמרימי l. כמרים, pro על l. מֵעַל, et pro אוכיל l. ואאכיל. — 5. D. לא, et pro מאנו l. מאן. — 6. Pro ממעצותיהם l. מצדותיהם. — 7. Pro למשובתי l. למשובתו. — 9. L. לבער אחריך pro בעיר אחרי; verbum posterius in versu 10 legitur. — 10. Pro בנים l. בניך. — 11. Pro והושבתים על l. וַהֲשִׁבֹתִים אֶל.

XII: 1. Pro נאמן l. נצמד. — 2. Pro רֹעֶה l. רֵעַ, et pro ושד l. ושוא. — 2. Pro יובל l. יובילו. — 3. D. ו ante ריב. — 5. Pro ושם ידבר עמנו l. שם ידבר עמו, quae verba in versum 6 transponenda sunt, deleta litera ו ante יהוה. — 10. Post אלהיך ins. העלתיך. — 12. D. אם, et pro שורים l. לַשֵּׁדִים. — 15. Transpone אדניו post אפרים.

XIII: 1. Pro רתת נָשָׂא l. דַּעַת נִשָּׂא. — 2. Pro כתבונם l. כתבנית vel כתמונת. — 4. Post אלהיך ins. העלתיך. — 5. Pro כמרעיתם in versu 6 l. מרעיתם. — 8. Pro שכול l. שְׁכוּלָה; pro ואכלם l. וְאָכְלֵם, et pro כלביא l. כפירים. —

9. Versum sic lege שחתיך ישראל מי יעזרך. — 10. Pro בכל עריך ושפטיך l. וכל שריך וישפטוך. — 13. Pro כִּי־עֵת l. כָּעֵת. — 15. Pro אחים l. אחו.

XIV : 1. Post יפלו ins. המה. — 3. Pro כל תשא l. יכלת שאת, pro וקח l. ונקחה, et pro פרים l. פרי. — 6. Pro כלבנון l. כַּלְּבָנֶה. — 8. Versum sic lege יֵשְׁבוּ בצלו יִחְיוּ כּדגן יֵשְׁבוּ ביין יפרחו כגפן. — 9. Pro לי l. לו, pro עניתי l. עניתיו, et pro פריך l. פריו.

J O E L.

I : 10. In initio scribe כי. — 12. Scribe ו ante כל. — 15. Scribe אהה ter. — 18. Pro נאשמו l. נשמו.

II : 23. Pro המורה l. המזון, et pro בראשון l. כבראשונה. — 32 (in t. Hebr. III : 5). Pro ובשרידים l. במבשרים.

III : 3 (in t. Hebr. IV : 3). Pro בזונה l. במזון. — 8 (in t. Hebr. IV : 8). Pro לשבאים l. לַשְּׁבִי. — 11. (in t. Hebr. IV : 11). Pro ונקבצו l. והקבצו. — 21 (in t. Hebr. IV : 21). Pro ונקיתי l. ונקמתי.

AMOS.

I : 5. Pro אָוֶן l. אוֹן. — 11. Pro ויטרף l. וַיִּטֹּר, et pro שמרה נצח l. שמר לנצח. — 15. Pro מַלְכָּם l. מִלְכֹּם.

II : 7. D. השאפים על עפר ארץ, et pro ודרך l. יִדְרְכוּ. — 8. Pro ועל בגדים l. ובגדים. — 15. Pro יְמַלֵּט l. יִמָּלֵט.

III : 5. D. prius פח. — 7. Pro priore כי l. כן. — 9. Pro באשדוד l. באשור. — 11. Pro וסביב l. וסובב.

IV : 2. Pro ונשא l. ונשאו. — 3. Pro ההרמונה l. החרמונה. — 5. Pro וקטר l. וקטְּרו. — 7. Pro תמטיר l. אמטיר. — 9. Pro הרבות l. החרבתי. — 12. Ante עקב scribe ן.

V : 3. D. לבית ישראל. — 6. Pro לביתאל l. לבית ישראל. — 9. Pro המבליג l. המפליא, pro ושד l. ושבר, et pro יבוא l. יביא. — 16. Pro ומספד אל l. ואל מספד. — 26. Pro כיון l. כֵּיוָן, et transpone צלמיכם post אלהיכם.

VI : 2. Post הטובים ins. אתם, et pro duobus ultimis verbis l. גבולכם מגבלם. — 5. Pro כלי l. כל. — 12. Pro בבקר ים l. בבקרים.

VII : 2. Pro והיה l. ויהי, fortasse pro אם כלה l. הוּא מְכַלֶּה. — 4. Pro לריב באש l. לרביבי אש, et pro

ואכלה את החלק l. ואת תבל. — 7. Post הראני ins. אדני יהוה, et pro חומת אנך l. חומה. — 8. Post אדני ins. אלי. — 14. Pro בוקר l. נוקד. — 15. Pro אל l. על.

VIII: 3. Pro שִׁירוֹת l. שָׂרוֹת, pro הִשְׁלִיךְ l. הָשְׁלַךְ, et d. הַס. — 4. Pro ולשבית l. והעשקים. — 5. Pro בר l. אוצר, et pro לעות l. לעשות. — 6. D. verba tria ultima. — 8. Pro כאר l. כיאור, et d. ונגרשה. — 14. Pro דרך l. בְּרֶךְ.

IX: 1. Pro ובצעם l. אבצעם. — 3. Pro posteriore משם l. שם. — 6. Pro מעלתו l. עֲלִיָּתוֹ. — 8. Pro עֵינֵי אדני l. עֵינֵי נְאֻם. — 10. Pro תגיש ותקדים בעדינו l. תִּגַּשׁ וּתְקַדֵּם עָדֵינוּ.

OBADIA.

Vs. 7. Ante לחמך scribe אכלי, ante אין scribe ו, et pro בו l. לך. — 10. Cum hoc versu jungendum verbum ultimum versus 9. — 13. Pro תשלחנה l. תשלח ידך. — 16. Pro שתיתם l. שתה עמי. — 20. Pro אשר l. ירשו ארץ.

JONA.

I : 8. D. באשר למי הרעה הזאת לנו·

II : 4. (in t. Hebr. 5). Pro אך l. איך·

MICHA.

I : 5. Pro ובחטאות l. וּבְחַטַּאת, et pro במות l. חטאת· — 7. Pro אתנניה l. אֶשְׁרֶיהָ· — 10. Pro בכו l. בְּבֹכִים, et pro לעפרה עפר l. עפרה בעפר· — 11. Pro יקח מכם עמדתו l. יִקָּחֶה מֵעֶמְדָּתָהּ· — 12. Pro כי חלה l. מָה יְחַלֶּה, et pro לשער l. לשערי· — 13. Pro רתם l. רתמי· — 14. Pro תתני l. תֻּתְּנִי· — 15. Pro עד הירש אבי לך l. עַד הירש אוֹבִילָךְ·

II : 1. D. ופעלי רע· — 4. Versum sic l. ביום ההוא ישאו עליכם משל ונהה נהי לאמר שדוד נשדנו חלק עמי יָמַד ואין משיב לו לשובינו שדינו יְחָלֵק· — 5. Pro לך l. לנו· — 6. In initio adde בקהל יהוה ex versu 5. — 7. Pro דברי l. דבריו, et pro הישר הלך l. ישראל· — 8. Pro ך ואתמול (littera ultima versus 7) l. באתמול, pro שלמה l. שַׁלְמָה (cf. Ps. VII : 5), et pro שובי l. שברי· — 9. Pro הדרי l. הדר· — 10. Post לא ins. לך, pro טֻמְאָה l. טְמֵאָה, et pro תחבל וחבל l. תְּחַבְּלוּ חבל· — 12. Pro

כלך l. כלו; pro בָּצְרָה l. בַּצִּירָה, et pro הַדִּבְרוֹ תְּהִימֶנָה l. הדבר וְתֶהֱמֶנָה.

III : 3. Pro כאשר l. כשאר. — 8. Pro את רוח l. ברוח. — 10. Pro בנה l. בְּנֵי. — 12. Scribe כ ante שדה, et pro במות l. בָּמַת.

IV : 7. Pro והנהלאה l. והנלאה. — 8. Transpone ובאה post הראשנה, et d. לבת. — 13. Pro והחרמתי l. והחרמתִּ.

V : 1. D. לחם, et pro אפרתה צעיר l. אפרת הצעיר. — 3. Post וישבו ins. לבטח. — 4. Pro בארמנותינו l. באדמתנו. — 5. Pro בפתחיה l. בפתיחות, et fortasse pro והציל legendum להצילנו. — 6. Post יעקב ins. בתוך הגוים. — 8. Pro תָּרֹם l. תָּרוּם.

VI : 1. Pro עם l. אל. — 2. Pro והאתנים l. והאזינו. — 8. Pro הִגִּיד l. הֻגַּד. — 9. Pro יִרְאֶה שמך l. יִרְאָה שְׁמוֹ. — 10. D. עוד ה, ut ex dittographia verbi עדה in versu 9 ortum, pro אש בית l. אַשְׁבִּית, d. רָשָׁע, et pro זעומה l. אזעם. — 11. Pro הַאֶזְכֶּה l. הַאֲזַכֶּה. — 13. Pro הֶחֱלֵתִי l. הַחִלֹּתִי. — 14. Pro וישחך l. וְחֶשֶׁק. — 16. Pro וישתמר l. ותשמר, pro וישביה l. וישביך, et pro עמי l. עמים.

VII : 3. Pro כפים l. כפיהם, et post והשפט ins. שֹׁפֵט. — 4. Prius מ verbi ממסוכה junge cum ישר. — 10. Pro איו l. איה, et pro עתה l. עת. — 11. Pro duobus ultimis

verbis l. יַרְחִקוּן. — 12. Pro וערי l. ועדי, et pro verbis quatuor ultimis l. מים ימה ומהר ההרה. — 15. Pro אראנו l. הראנו. — 19. Pro חטאתם l. חטאתנו.

NAHUM.

I : 5. Pro וַתִּשָּׂא l. וַתִּשָּׁא. — 7. Pro למעוז l. לְקֹוָיו. — 8. Pro מקומה l. בקמיו. — 10. Pro סירים l. יסודם, et pro וכסבאם סבואים l. כַּסְּבֶךְ. — 12. Litteram ן verbi ועברך pone post ועבר. — 14. Pro אשים קברך l. אשא מקרבך. — 15 (in t. Hebr. II : 1). Pro primo verbo et duobus ultimis versus praecedentis l. כִּי קַלּוֹ הִנֵּה.

II : 1 (in t. Hebr. 2). Pro מְצורה l. מְצוֹרָה, nomen derivatum a נצר. — 3 (in t. Hebr. 4). Pro באש l. כאש. — 5 (in t. Hebr. 6). Pro יזכֹּר l. ימהרו. — 13 (in t. Hebr. 14). Pro רכבה l. רִבֵּךְ, et pro מלאככה l. מלאכיך.

III : 3. Pro מעלה l. עָלֶה, et pro בגויתם l. בגויתה. — 7. Pro לך l. לה. — 8. Pro מִיָּם l. מַיִם. — 9. Pro עצמה l. עצמה, et pro בעזרתך l. בעזרתה. — 15. D. תאכלך כילק, et pro התכבד l. התכבדי. — 18. Pro ישכנו l. יְשֵׁנוּ vel ישכבו.

HABACUC.

I : 3. D. verbum ultimum. — 5. Pro בגוים l. בגדים, et post פֹּעַל ins. אני. — 8. D. ופרשיו. — 9. Pro מגמת פניהם קדימה l. מַקְדִים vel קמיו פניהם מְקַדֵּם (in LXX מקמם?). — 12. Fortasse pro אֱלֹהַי legendum אֱלֹהֵי; pro נמות l. תמות, et pro צוּר l. צָר. — 17. D. ה ex העל et ו ex ותמיד.

II : 1. Pro אשיב l. ישיב. — 2. Pro ירוץ l. ירצה. — 3. Pro ויפח l. ויפרח, et pone ו ante לא. — 4. Pro עפלה l. הָעֻפָּל. — 5. Pro יין l. הַוֹּן (cf. Deut. I : 41). — 6. Pro ויאמר l. ויאמרו, et pro עליו l. עולו. — 10. Pro קְצות l. קַצּוֹתָ. — 13. Pro הִנֵּה l. הֲנָה. — 15. Pro מספח l. מְסַף. — 16. Pro והערל l. והרעל, et pro קיקלון l. קי(א) קלון. — 17. Pro יחיתן l. יְחִתֶּךָ.

III : 2. Pro חייהו l. חַיֵּינוּ. — 4. Pro ונגה l. ונגהו, et pro וְשָׁם l. וְשָׂם. — 6. Pro וימדד l. וימעד. — 8. Post תרכב ins. בו. — 9. Pro שבעות מטות אמר l. שִׂבַּעְתָּה מַטּוֹתֶיךָ דָּם. — 11. Ante ירח scribe ו. — 13. Pro עָרוֹת l. עֵרוֹתָ, et pro צואר l. צוּר. — 14. Pro במטיו l. במטים. — 15. Pro דרכת l. הדרכת. — 16. Pro לְקוֹל l. לַקּוֹל, pro אשר l. אַשְׁרֵי, et pro יגדנו l. יגדני. — 19. Pro בנגינתי l. בנגינת.

SEPHANIA.

I : 3. Pro המכשלות l. והכשלתי. — 4. Pro שאר l. שֵׁם. — 5. D. הנשבעים. — 8. Pro בני l. בית.

II : 2. Pro לדת חק l. לא תהיו, pro עָבַר l. עָבֵר, et d. verba octo sequentia (inde a יום ad יהוה). — 6. Pro והיתה l. והיה, et d. כרת. — 7. D. חבל, et pro עליהם l. עלי הים. — 12. Pro חרבי l. חרבו. — 14. Pro חיתו גוי l. חיה, pro חרב l. ערב, et pro כי ארזה ערה l. ואמרו.

III : 7. Pro תיראי l. תירא, pro תקחי l. תקח, et pro מעונה l. מְעֵינֶיהָ. — 10. Pro עתרי לי l. יעתרי, et pro בת פצי l. בְּנְפוּצַי. — 12. Pro וחסו l. וחסי. — 15. Pro מִשְׁפָּטַיִךְ l. מְשֹׁפְּטַיִךְ, et pro תִּירְאִי l. תִּרְאִי. — 17. Pro יחריש l. יחדה, et pro נוגי ממועד, in versu 18 l. כיום מועד. — 18. Pro היו l. הוי, et pro עליה l. עליך. — 19. D. בשתם. — 20. Pro אביא l. איטיב, et pro וּבָעֵת l. בְּעֵת.

HAGGAI.

I : 1. Post הנביא ins. לֵאמֹר אֱמֹר. — 2. Pro עֵת בא l. עוד בָּא. — 4. Pro בבתיכם l. בבתים. — 10. D. עליכם. — 11. Ante אשר ins. כל. — 12. Pro אלהיהם l. אליהם.

II : 6 (in t. Hebr. 5). D. verba septem prima. — 17 (in t. Hebr. 16). Pro מהיותם l. מה הייתם. — 18 (in t. Hebr. 17). Pro ואין אתכם l. ואינכם שבים.

ZACHARIA.

I : 4. Ante מעליליכם scribe מ. — 17. Pro ונחם l. ורחם. — 21 (in t. Hebr. II : 4). Pro איש l. אשר.

II : 3 (in t. Hebr. 7). Pro priore יצא l. עמד. — 6 (in t. Hebr. 10). Pro כארבע l. לארבע. — 7 (in t. Hebr. 11). D. בת. — 8 (in t. Hebr. 12). Pro אחר כבוד l. אשר לכבוד. — 11 (in t. Hebr. 15). Pro לי l. לן.

III : 2. Ante יהוה ins. מלאך. — 4. Pro והלבש אותך l. והלבישו אותו. — 5. Pro ואמר ישימו l. וישימו, et post בגדים ins. טהורים. — 8. D. prius כי.

IV : 2. Pro גלה l. גלה, d. שבעה et אשר על ראשה. — 7. Pro אתה l. ישית. — 9. Pro וידעת l. וידעתם. — 10. D. הבדיל. — 12. Pro ultimo verbo l. השמן.

V : 5. Post מה ins. האיפה. — 6. D. זאת האיפה היוצאת, et pro עינם l. עונם. — 11. Pro וְהֻנִּיחָה l. וְהִנִּיחֻהָ.

VI : 1. Pro ההרים l. הרים. — 6. Pro אחריהם l. אחור. — 11. Pro עטרות l. עטרת. — 13. Pro posteriore על כסאו

l. לימינו. — 14. Pro לחלם l. לחלדי, et pro ולחן l. וליאשיה.

VII: 3. Ante הנזר pone ו. — 7. Pro את l. אלה. — 8. Versus delendus.

VIII: 7. Post מזרח ins. השמש. — 9. Pro ביום l. מיום. — 12. Pro זרע השלום l. זרעה שלום.

IX: 5. Pro מבטה l. מֶבְטָחָהּ. — 7. Pro כְּאַלֻּף l. כְּאֶלֶף. — 9. Pro ונושע l. ומושיע. — 10. Pro והכרתי l. והכרת. — 13. Pro על בניך l. על בני. — 15. Pro ואכלו l. ויכלו, ante אבני scribe ב, et pro והמו l. ודמם. — 16. Pro כי אבני l. כאבני.

X: 5. Pro בטיט l. כטיט. — 6. Pro וְהוֹשְׁבוֹתִים l. וְהֲשִׁיבוֹתִים. — 9. Pro ואזרעם l. ואזרם, et pro וְחָיוּ l. וְחִיּוּ. — 11. Pro בים צרה l. במצרים. — 12. Pro וְגִבַּרְתִּים l. וּגְבוּרָתָם, et pro יתהלכו l. יתהללו.

XI: 5. Pro יאמר l. יאמרו. — 6. Pro רֵעֵהוּ l. רֹעֵהוּ. — 7. Pro לכן עניי l. לכנעניי. Item in versu 11. — 13. Pro היוצר l. bis האוצר. — 16. Pro הַנִּכְחָדוֹת l. הַנִּכְחֶדֶת, et pro הנער l. הַנִּדַּחַת.

XII: 2. Ante יהודה d. על. — 5. Pro אַלֻּפֵי l. אַלֻּפֵי, et pro לי ישבי l. לישבי. — 6. Pro אַלֻּפֵי l. אַלֻּפֵי, et d. בירושלם. — 10. Pro אלי את l. אל.

XIII : 4. Pro כחש l. נחש. — 5. Pro אדם הקנני l. אדמה קִנְיָנִי. — 7. Pro הך l. אכה.

XIV : 5. Pro וְנַסְתֶּם l. וְנִסְתַּם, ante כל scribe ך, et pro עמך l. עמו. — 6. Pro אור יקרות וקפאון l. חום וקורת קפאון. — 10. Ante שער pone ה, pro הפנים l. הפנה, et pro ומגדל l. וממגדל. — 12. Pro בפיהם l. בפיו. — 18. D. ולא posterius.

MALEACHI.

I : 3. Pro לתנות מדבר l. למדבר, et d. תנות, ut ex dittographia ortum. — 6. Post ועבד ins. ייראָ. — 12. D. ניבו.

II : 3. Pro גֹּעֵר et הַזֶּרַע l. גֹּדֵעַ et הַזְּרֹעַ, atque pro ונשא אתכם l. ונשאתיכם. — 5. Ante מורא pone ל. — 12. Pro ער l. עד. — 13. Post פנות ins. יהוה. — 15. Pro ולא l. הלא, pro ושאר רוח לו l. וישאר רוח לנו, et pro יבגד l. תבגד. — 16. Pro שנא l. אשנא, et pro וכסה l. וכסות.

III : 5. D. שכר. — 7. Pro שְׁמַרְתֶּם l. שְׁמַרְתֶּם. — 16. Pro אז l. זה.

89053368163

b89053368163a

89053368163

b89053368163a